

31. oktober je
pomemben dan za
slovenski narod

Poučna počastitev dne-
va reformacije

KOČEVJE — Na predvečer državnega praznika sta bila v poročni dvorani krajinske skupnosti Kočevje glasbeni program in predavanje z diapozitivmi na temo Odmevi kladiva iz Wittenberga. Organizator počastitve 31. oktobra, dneva reformacije je bila Dopisna sestemska šola iz Ljubljane. S petjem Lutrovih pesmi se je številnim zbranim predstavil Cerkveni pevski zbor iz Ljubljane, duhovno razmišljanje pa je vodil pastor Friderik Korat.

Pavle Repnik, direktor Dopisne sestemske šole, ki obstaja že 20 let, je s predavanjem ob prikazu diapozitivov na zelo preprost in svakomur dostopen način osvetlil nekatere pomembne trenutke iz življenja začetnika verske reformacije, Martina Lutra. Tako njegovo rojstvo leta 1483 kot vse pomembne življenske mejnike in smrt leta 1546 je predstavil v luči takratnih razmer. Za leto Lutrovega rojstva je, denimo, povedal, da je bilo to leto, ko se je po vsem svetu razširil sifilis, v katerem so takrat videli ljudje kazen za vse svoje grehe in jih je pomenil enega zadnjih znanj pred koncem sveta. O Lutrovih znamenitih 95 tezah, ki so bile naperjene predvsem zoper odpuščke, je dejal, da je Luter do njih prišel na podlagi branja svetega pisma, na katerem je bilo tudi utemeljena njegova misel, ki je pomenila zavračanje cerkve kot posrednika med Bogom in vernikom, da vsak človek postane duhovnik, ko se krsti. Med pomembnejšimi je izpostavljal njegovo misel, da se je potrebovati vrniti k izvirnemu krščanstvu, kot ga je učil Jezus in je zapisano v svetem pismu, med njegovo najpomembnejšo zapuščino pa omenil nemški prevod svetega pisma. Ob tem je omenil tudi Primož Trubarja in njegov prevod svetega pisma, več o pomenu reformacije za slovenski narod, pa je spregovoril pastor Friderik Korat.

Korat je dejal, da je 31. oktober pomemben datum za identitet slovenskega naroda. »Reformacija je našemu narodu prinesla svoj jezik«, je dejal Korat. O temeljni načelih, na katerih temelji protestantizem, je dejal, da gre za opravičenje z vero, sklicevanje na biblijo in poudarjanje svobode vsakega človeka.

M. LESKOVŠEK-SVETE

POUK ZA BEGUNCE

METLIKA — V ponedeljek so v metliški osnovni šoli pričeli s poukom za 12 begunskega otroka, ki začasno bivalo v Podzemljiju, Metliki in Škemljevcu. Pouk poteka ločeno za nižjo in višjo stopnjo, pri njem pa pomagajo tudi učitelji iz metliške šole. Pouk poteka v maternem jeziku beguncov, vendar doslej še niso dobili nikakršnih učbenikov. Upajo, da jih bodo v kratkem, sicer bo učenje zelo otežko.

ZA POCENI DRŽAVO — Kaj je treba toliko denarja dajati za puhe ali konje, če vemo, v kakšnem stanju je država! V Škisi so menda tako opremili političko postajo, da noben policis ne ve, kaj bi počel z opremo! je bila kritična Darja Lavtičar-Bebler. Na slike tudi dr. Slavko Sušin, predsednik brežiškega odbora SSS. (Foto: B. D.-G.)

Mariborsko pismo

V takem mestu čelne funkcije pač ne vlečejo

Predvolilno zatišje

MARIBOR - Čeprav bi v drugem največjem slovenskem mestu morala biti predvolilna kampanja na vrhuncu, vlada v teh dneh v Mariboru pravo predvolilno zatišje. Kakor kaže, so v predvolilnih postopkih trenutno najbolj aktivni maloštevilni aktivisti množice političnih strank, ki delujejo v mestu, saj pripravljajo različne sestanke in predvolilne konvencije svojih strank, na katerih so že ali pa se bodo določili kandidati za poslance v državnem zboru. Gleda na to, da velika večina strank javnosti še ni sporočila imen svojih kandidatov za volitve, ki bodo že čez dober mesec, si je mogoče misliti, da imajo stranke kar nekaj problemov z izbiro dovolj uglednih kandidatov. Na koncu končev pretresa Maribor globoka gospodarska in socialna kriza, zato je vsem "pametnim" kandidatom jasno, da jih v primeru, če bodo izvoljeni za "mariborske poslance" v državnem zboru, v naslednjih letih ne čaka nič lepega, pač pa bodo morali opravljati težko in nevhvaleno funkcijo. Blizu 25.000 nezaposlenih v regiji, več tisoč doma čakajočih na delo, več deset tisoč tistih, ki prejemajo socialno podporo - to je volilno telo, ki na temeljito gospodarsko reformo in pozitivni zaokret v tekočih gospodarskih gibanjih ne more več dolgo mirno čakati.

TOMAŽ KŠELA

Tudi zunanja podoba mesta nič kaj predvolilna. Na vpadičah je nekaj panojev demokratske stranke s parolo "Razlika je očita", sicer pa mesto še vedno preplavljajo plakati z minulega Boršnikovega srečanja slovenskih dramskih gledališč ter plakati z že končane mednarodne prireditev "Cvetje, sadje, vino '92".

Medtem ko se še ne ve, katera nova imena bodo volitve prinesle na mariborsko politično sceno, pa je že jasno, kateri politiki to sceno zapišajo. Nepreklicno sta namreč odstopila dva podpredsednika mariborske mestne vlade - dr. Franci Čuš, ki odgovarja za gospodarstvo, ter Milan Petek, ki je zadolžen za komunalno, stanovanjsko področje. Dr. Čuš je odstopil s pojasmilom, da so v gospodarstvu edino merilo sposobnosti rezultati, zato terjajo rezultati mariborskega gospodarstva od njega takojšen odstop. Lani ga je predsednik mestne vlade Anton Rous uspel prepričati, naj ostane, letos pa je odstop utemeljil z "osebnimi razlogi". Podobni razlogi so navedli na odstop Milana Petka.

Vse torej kaže, da so v Mariboru tako težke gospodarske in socialne razmere, da ni nič kaj prijetno vladati. Ne nazadnje tudi mariborsko delavstvo že lep čas preti, da bo prišlo izraziti svoje nezadovoljstvo pred mestno skupino - tako kakor ob množičnih spontanih štrajkih 1988. leta. Ob tem pa imajo lokalni organi oblasti zaradi centralizacije v Sloveniji tudi vse manj pristnosti za reševanje problemov, s katerimi so se sicer prisiljeni dnevno ubadati. Le kdo bi se v takšnih razmerah silil na čelne funkcije?

TOMAŽ KŠELA

Predsednik SLS Trebnje Tone Strah ja na začetku obnovil zgodovino stranke, poudaril je, da je Slovenska ljudska stranka resda pretežno kmečka stranka, vendar v njenem okviru ustavljajo tudi druge stanovske organizacije, kot so delavska zveza, ženska zveza, upokojenska zveza, obrtnogospodarska itd.

Ženska zveza je pravzaprav naslednica aktivov kmečkih žensk, ki po novem ne sodijo več v organizacijo zadruge. Ženske se bodo organizirale po strankinih krajevnih odborih. Namen

je prepričana, da je treba lokalne skupnosti zaščiti pred centralizacijo. K takemu razvoju Slovenijo zavezuje tudi evropska lista, vendar nekateri, s predsednikom skupščine dr. Bučarjem na čelu, še naprej trdijo, da se bo lokalna samouprava razvila brez zakona.

B.DUŠIČ-GORNIK

T. GOSNIK

Ženske zveze je izobraževanje in prosvetljevanje žensk, spodbujanje k njihovi aktivni vlogi tudi v politiki. Mihuela Logar je poudarila, da je bila do sedaj vloga družine zamernjena, povod po svetu pa družino cenijo. Leta 1994 bo svetovno leto družine. V Sloveniji je problem velika zaposlenost ženske, saj imamo največji odstotek zaposlenih žensk v Evropi. »Ženske si moramo izbiti možnost dveure ali štiriurne začasitve, saj so slovenske ženske prezavljene.«

• Upravni odbor ženske zveze pri SLS Trebnje bo sestavljalo 9 žensk (po zadružnih enotah). Predsednica ženske zveze Trebnje je Marjeta Uhan iz Rodin, njena podpredsednica pa je Marinka Sever.

poslene in preutrujene,« je še dejala. Ženske morajo postati bolj samozavestne. J. D.

Impoljca deluje kot ugleden hotel

Dognana arhitektura, urejenost okolja in notranja oprema novega Doma upokojencev in oskrbovancev — Idejne načrte prilagajali potrebam stroke

IMPOLJCA — »Naš cilj je bil izboljšati delovne razmere zaposlenih in stanovanjski standard oskrbovancev na Impoljci. Ujeli smo še zadnji vlak pri skupnosti pokojninsko-invalidskega zavarovanja Slovenije,« pravi direktorica Doma upokojencev in oskrbovancev Impoljca, Milka Cizelj, pred otvoritvijo doma, ki ga bodo odprli 11. novembra ob 40-letnici zavoda in v počastitev sevškega občinskega praznika.

Iz omenjenega sklada so financirali gradnjo v prvih dveh fazah. Celjski Gradis je vsa dela opravil kakovostno in v roki. Cizeljeva je že od leta 1985 v komisiji za posebne zavode pri ministru za zdravstvo in je on preurejanju lažje uveljavljala sodobne zahteve stroke.

• Prav je, da spomnimo tudi na zasluge dveh direktorjev Impoljcev, ki sta po besedah Cizeljev orala ledino pri razvoju zavoda. Dom je do leta 1962 deloval v prostorih dvorca, ki niso bili ogrevani, brez sanitarij in urejene kuhinje. Leta 1962 je direktor Frenk Valant začel obnovno doma, število oskrbovancev je naraslo na 210, z njimi so začeli strokovno delo. Med direktorovanjem dr. Cveta Gradiščarja od leta 1972 do 1983 so zgradili na Impoljci prizidek k starijem objektom, dom počitka Impoljca pa je vodil naložbe za izgradnjo domov upokojencev v Krškem, Brežicah in Sevnici.

Imela pa je še strokovna sodelavca za prostorsko normativiko za socialne zavode v Sloveniji, arhitekta Milivoja La-

puha in Marijo Vovk. Impoljški dom po površini presega normative splošnih zavodov za 30 odst. Več je prostora za 260 oskrbovancev in 98 delavcev, na voljo je delavnica, telefondelica itd. Ne bo več nepopisne prostorske stiske in prav težaškega dela, ko v zavodu ni bilo enega dvigala in so morali delavci invalidi nositi stopnicami do rešilcev in nazaj.

P. PERC

Rog — vprašanje slovenske države

Okočni odbor OF je čestital za 29. oktober

Na dan občinskega praznika 29. oktobra so se v Dolenskem muzeju zbrali člani okrožnega odbora aktivistov OF nekdanjega novomeškega okrožja. Najprej so počastili spomin na ustanovitev Novomeške partizanske čete na ta dan pred 51 leti na Frati. Bogdan Osolnik je spregovoril o tem zgodovinskem dogodku, ki je razglasen za slovenski in občinski statut, čeprav se mu sedanje občinsko vodstvo odturnjuje. Praznika seveda ne treba praznovati nikomur, ki ga sam ne spoštuje, je dejal med drugim in obudil resnico o začetku vseljskega upora in boja OF proti okupatorjem. Od tod prihodi dolenskih partizanov v bitko proti Nemcem na Bučki je bil junashko domoljubno dejanje in veliko tveganje življenja in smrti, a hkrati tudi dokaz globoke ljubezni do domovine. Takrat smo sebi in svetu povedali, da se fašizmu brez boja ne bomo dali uničiti.

Zato ni države v Evropi, ki bi se sramovala praznovanja takega dneva in dejanih svojih borcev proti takratnim največim zločincem na svetu. Pri nas pa razne stranke in struje še kar tekmujejo, kdo bo bolj zanicevno govoril o boju za narodovo svobodo in kdo bo prizadene iznikevale dosežke povojnih let. Tisti, ki ne priznavajo vrednost NOB, iščejo vedno nove izgovore za povzročeno gorje v drugi svetovni vojni. Samo skrajne fašistoidne skupine in posamezne stranke si danes še upajo zagovarjati in celo povečevati sodelovanje s fašisti in zločine zadnje vojne.

Bogdan Osolnik je ob tej priložnosti v imenu nekdanjih borcev in aktivistov OF čestital za 29. oktober vsem prebivalcem mesta in občine ter s hvalčenostjo spomnil njihovega velikega dežava v boju za osvoboditev, bodisi v vrstah NOV ali v zaledju. Spomnil se je trpljenju in žrtvam, ki so jih dolenski ljudje dali za domovino v ječah in zaporih, v taboriščih smrti ali v okupatorjev mučilnicah doma in kjerkoli po svetu.

V nadaljevanju se je sočinil nekdanjega okrožnega odbora namenili največ časa odprtih vprašanj vzdrževanja objektov na Bazi 20 in drugod v Kočevskem Rogu, kjer se prepletajo interesi republike. Vzvezne borcev, treh občin in Tovarne zdravil Krka. Gre za celovito ohranitev Roga in njegove naravne, socialne, zgodovinske in politične vloge. Državna raven očuvanja tega največjega spomenika NOB še vedno ni usoglašena s stroko, v naravovarstvenem delu na Rogu pa ni čutiti deleža gozdjarjev, lovcev in še koga. Smo pred bližnjo polstoletnico Kočevskega zebra, ki je bil ena izmed najpomembnejših stopnic nove slovenske državnosti. Zvezne borcev v Novem mestu bo zato ponovno opozorila republiško organizacijo ZB, naj s civilno pobudo organizacij oživijo konkretna prizadevanja, da bo Rog zaživel v svoji celovitosti. Kočevski Rog ni stvar posameznih strank, temveč vprašanje slovenske države. Že pred šestimi leti je bil sprejet predlog strokovnih osnov za kompleksno ureditev vseh vprašanj, ki kakorkoli zadevajo Rog in njegov neizbrisni delež v naši zgodovini.

Zvezne borcev je zadolžen za napovedno izobraževanje in pravljene vlogi tudi v politiki. Mihuela Logar je poudarila, da je bila do sedaj vloga družine zamernjena, povod po svetu pa družino cenijo. Leta 1994 bo svetovno leto družine. V Sloveniji je problem velika zaposlenost ženske, saj imamo največji odstotek zaposlenih žensk v Evropi. »Ženske si moramo izbiti možnost dveure ali štiriurne začasitve, saj so slovenske ženske prezavljene.«

T. GOSNIK

ALOJZ ROGELJ z Rdečega Kala pri Dobrinci: »Poslanci so si dobro postali, za delavce, ki delajo tudi na zelo težkih delovnih mestih, se pa nihče ne zmeni. Mislim, da je prav, da tisti, ki jih naredili za napredok naše države, dobi pošteno plačilo. Kot lahko vidimo in slišimo po televiziji, je takih bolj malo. Prav bi bilo, da bi imeli neko mero za vse, ne le za nekatere stvari.«

naša anketa

Za poslance poskrbljeno

V začetku oktobra je slovenski parlament na eni redkih brez težav sklepčnih sej in brez običajnih prerekanj sprejel zakon o poslancih. Tistim, ki se jim bo na decembarskih volitvah uspelo prebiti v to najvišje oblastno telo, bo seveda še naprej zagotovljena poslanska imuniteta. Pripada jim plača v višini petkratne slovenske povprečne plače — ta je bila julija okrog 30 tisočakov — in dodatki. Funkcionalni dodatek lahko osnovno plačo tudi podvoji, če bo poslanec aktiven v delovnih telesih, poslanskih skupinah itd. Tu je še dodatek za minulo delo, regres za prehrano in dopust, povračila raznih stroškov (na primer na delu prost dan, za prevoz na delo), nadomestilo za ločeno življenje, jubilejna nagrada, odpornjava ob upokojitvijo, povračila stroškov službenih potovanj in, ne nazadnje, mesečni pašval za kritje stroškov dela v volilni enoti. Poslancu pripada 40 dni rednega, teden izrednega in izjemoma še 30 izrednega dopusta na leto. Pripada mu pisarna s tajnico in strokovnimi delavci v volilni enoti. Poslanska plača mu pripada še tri meseca po izteku mandata, če se ne more vrneti v prejšnjo službo, pa eno leto ali celo dve, če mu manjka do upokojitve manj kot leto. Poslanec, ki bo imel ob izteku mandata 25 let delovne dobe, se bo lahko upokojil. To velja že za poslance, ki garajo v zdajnjem parlamentu. Gneči kandidatov se torej ne bo treba nič čuditi.

SLAVICA ŠUBIC, delavka v kočevskem Itasu: »Naša oblast je prav nesramna do delavščine razreda. Politični delavci imajo daleč prevelike plače glede na plače delavcev, živijo pa od njihovega dela. Delavščini razred pada vse nižje v bedo, politično nemoč v brezpravnost. To ni približevanje zahodnim demokracijam. Obsojam nerenosnost poslancev, ki hodijo na zasedanja, dobivajo dnevnice, v odločilnih trenutkih pa naredijo tako, da niso sklepčni.«

ALEŠ ŠKAPER, dijak kočevske srednje šole iz Ribnice: »Kot vse kaže, je danes dobro biti politik. Priznam, da imajo odgovorno delo, saj gotovo ni lahko voditi državo, menim pa, da čas še ni zrel za pravčno ovrednotenje njihovega dela in za pretiranje ugodnosti. Ce se gredo Evropo in so to že storili, naj vsaj poskrbjijo tudi za naše evropske plače in stipendije, za naš lepij jutri.«

IRENA ZUPANČIČ, Revoz Novo mesto: »Sedanji poslanci v republiškem parlamentu so bili zelo radodarni do bodočih poslancev, ki bodo po volitvah prisliti na stolčke. Mislim, da je to ena redkih dobrih stvari, ki so jih naredili v svojem mandatu, pa še to le zase. Ce bi bila sama poslanka, bi bila zaradi takšne plače in drug

TUDI OKTOBRSKO MLEKO PO 21,40 TOLARJA

LJUBLJANA — Tudi oktobrsko mleko bodo kmetovalci dobili plačano po ceni, ki je bila določena še v aprili, torej po 21,40 tolarjev liter. Odor za mleko, katerega pristnosti po novem tako in tak niso jasne, ni na zadnji seji mogel spremeniti ničesar, četudi so se stroški pridelovanja zvečali še za dva odstotka, tako da rejejo po modelnih kalkulacijah Kmetijskega inštituta dobiti plačanega le še 66,7 odstotka pridelovalnih stroškov, kar je manj kot kdaj-koli doslej. Slabo plačilo že vpliva na pridelavo, saj je bil septembrski odkup že za desetino manjši kot lani, pa vendar ima Slovenija še presežke mleka in mlečnih izdelkov, nemalo tudi zato, ker je uvozila čez milijon kilogramov smetane in pol milijona kilogramov sira, in to celo in sosednje Hrvaške, ki je bila dolga leta velik kupec slovenskega mleka in mlečnih izdelkov!

PRVO SREČANJE KMEČKIH DRUŽIN

VIDEML-DOBREPOLJE — Kmetijski zavod Ljubljana bo v nedeljo, 8. novembra, privedi prvo srečanje kmečkih družin ljubljanske regije, ki se bo končalo v vasi Kompolje v Dobrepolski dolini, natančneje v tamkajšnji gostilni Pri Zori. Zbirno mesto bo ob 9. uri pred zadržano enoto v Grosupljem, od tam bodo udeleženci krenili proti Taborski jami, Cerovemu, Štečni in Muljavi ter si ogledali znamenitosti teh krajev, končna postaja pa bo, kot rečeno, v Kompoljah, kjer bodo priedili tudi krajski kulturni program. Vabljeni, posamežne družine se lahko priključijo tudi med potjo!

slovenega sodelovanja z Rikom, ki je zadrugi v tem trenutku dolžan 2,1 milijona tolarjev.

»Riku smo pred približno mesecem in pol prenehali dobavljati hrano za njegove malice. Ta izguba nas mesečno prizadene za 700 do 800 tisoč tolarjev, kar je za nas izredno veliko, vendar jim zastonj tudi ne moremo več dajati hrane,« pojasnjuje svojo odločitev direktor Pric. Zaradi neplačanja terjatev v višini 3 in pol milijona tolarjev (kar polovica od tega so že obresti) so prav pred kratkim začasno ustavili tudi poslovanje z Inlesom.

»Do konca junija nismo poznali likvidnostnih težav. Delali smo brez na-

jemanja kreditov, razen kredita, ki smo ga najemali v okviru svojih organizacij za pripravo izvoza izdelkov suhe robe,« pravi Pric in dodaja, da zaradi številnih dolžnikov tudi zadruga dolguje drugim, vendar so s plačili v zamudi le do 14 dñi, saj imajo dvakrat več terjatev, kot pa sami dolgujejo.

Ob tem ne upoštevajo predvojnega dolga Hrvaške v višini skoraj 1,3 milijona takratnih jugoslovanskih dinarjev, ki so ga več ali manj že odpisali. Ker pa tudi povojni dolg Hrvaške znaša že 740 tisoč tolarjev, so se v ribniški zadrugi, ki se s suho robo (kuhinjski galanterijo, spominkarstvom in lesno emabalažo) kot svojo najbolj donosno panogo vse bolj usmerja v izvoz, odločili, da bodo v bodoče Hrvaški dobavljali robo samo, če jo bo kupec plačal vnaprej.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Z majhnimi koraki

Male agromelioracije bo do zajele 70 ha

SEVNICA — Načrt t.i. izboljšav zemlje, agromelioracij na območju Škocjan-Smarješke Toplice, zajema 72,60 ha, na območju sevnitske občine pa gre za 13,65 ha zemljišč v k.o. Telčice in Krsinj Vrh, last štirih višinskih kmetij. Kmetje so izrazili interes, da bi uredili zemljišča in podpisali programe ureditve in izjave, da bodo sami zagotovili razliko med predračunsko vrednostjo in denarjem, ki naj bi ga dobili od ministra za kmetijstvo.

Na teh površinah bodo izvedli krčitve grmovja, planiranje površin, apnjene, založno gnojenje, naposled jih bodo zatrivali, da bi na ta način omogočili nemoteno, bolj smotreno obdelavo in večje pridelke. Načrt urejanja je pripravila Kmetijska svetovalna služba Novo mesto, investitor pa je novomeška KZ Krka. Sevnitska skupščina naj bi sprejela odlok, ki omogoča uvedbo postopka za to melioracijo. Sprejala pa je le osnutek odloka, ker za vsa zemljišča še ni mnjenje zavoda za varstvo naravnih in kulturnih dediščin.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

v zadružni skupščini, da bodo povečali število živine tudi v zadružnih hlevih na Lokvah in v Dragatušu na 500 pitancev na leto, kaskošč so tudi zmogljivosti zadružnih hlevov. Na tukini farmi na Krašincu pa bodo še naprej letno zredili okrog 300 tisoč piščancev, težkih po dva kilograma.

Zadružna skupščina je sklenila začasno ustaviti sprejemanje novih članov v zadružno vedenje.

Vsak krkaš vsaj na enem tečaju

Krkin izobraževalni center je že tretje leto zapored pripravil bogat program izobraževanja zaposlenih — Letos poudarek na marketingu in osebnostni rasti

NOVO MESTO — Eden od odgovorov na vprašanje, v čem je skrivnost uspeha novomeške Krke, tovarne zdravil, je gotovo v tem, da ima v njej od nekdaj visoko ceno znanje in da obstaja zavest o pomenu njegovega dograjevanja. V Krki se je v oktobru pričela že tretja celoletna sezona internega izobraževanja. V izobraževalnem centru Krke so spet pripravili bogato ponudbo programov, v katere nameravajo tokrat pritegniti vsaj polovico zaposlenih.

Ko so celostno ponudbo pripravili, se je v najrazličnejše programe internega izobraževanja vključilo prek 1.400 delavcev, lani pa skoraj 3 tisoč. Če bi šteli še seminarje in tečaje zunanj Krke, se je vsak krkaš v času od septembra 1991 do avgusta 1992 udeležil povprečno najmanj enega seminar-

ternih izobraževalnih programov je letos poudarek na marketingu, saj teh znaj ře ni dovolj, pa na seminarjih za osebnostni razvoj,» pravi Alenka Pučko, vodja Krkinega Izobraževalnega centra, v katerem pripravljajo in opravljajo vse v zvezi z internim izobraževanjem, poleg tega pa imajo na skrb tudi študij ob delu, štipendiranje, pripravnštvo, Krkine nagrade itd.

Letošnji programi internega izobraževanja, v katerega nameravajo vključiti okrog 1.700 zaposlenih, ponujajo pridobivanje, izpopolnjevanje, obnavljanje in posodabljanje znanja na petih različnih področjih. Prvo, za katero je letos še posebno zanimanje, obsegata vse, kar se nanaša na vodenje in organiziranje dela. Prvi seminar o novih pristopih h komuniciranju so že izpeljali. Dobro

Z. L.-D.

Alenka Pučko

ja. Seminarjev s področja vodenja in organiziranja dela se je udeležilo 513, s področja dobre proizvodne prakse 746, s področja informatike 644 in jezikovnih tečajev 345 krkašev. 12 strokovnih predavanj je poslušalo 600 delavcev, za 109 delavcev pa so organizirali strokovne izprite. V 231 vrst izpopolnjevanj izven Krke pa je bilo vključenih 574 delavcev.

»Odziv na ponudbo internega izobraževanja je velik. To nam potrjuje, da so programi pravi in kakovostni. Poleg tega se trudimo vsako izobraževanje organizirati tako, da je zanimivo, četudi je obvezno. V glavnem pa morajo ljudje sami začutiti, da je izobraževanje potrebno, in opažamo, da so se zadnja leta stvari zelo spremene. Ljudem je jasno, da brez izobrazbe in brez dopolnjevanja znanja ne bodo mogli napredovati niti obdržati delovnih mest. Odziv je temu primeren, prav tako se je močno povečalo zanimanje za študij ob delu. V in-

obiskana bo tudi bližnjega delavnica za govorništvo, veliko zanimanja pa je tudi za seminar o obvladovanju konfliktov v podjetju, ki ga bo 16. in 17. novembra vodil svetovno znani strokovnjak dr. Richard H. Greene iz Kalifornije. Drugo je področje kakovosti, dobre proizvodne prakse, boljše mikroorganizacije in humanizacije dela itd. Tretje je področje računalništva in informatic.

Še naprej je veliko zanimanja za učenje jezikov. Začeli so z že klasično ponudbo angleščine, nemščine in italijanščine na raznih stopnjah, prvič pa so letos pripravili tudi tečaj slovenščine. Program ni zacetovalnem, ampak lahko pripravijo še kakšen tečaj, če bo dovolj zanimanja. V peto področje so vključena strokovna predavanja z različnih področij in strokovni izpiti. Edina šibka točka množičnega izobraževanja krkašev so ustrezni prostori. Upajo, da ne več dolgo, saj nameravajo v ta namen urediti del hotela Metropol. Takrat bodo posamezne programe pogumneje ponudili še drugim.

Z. L.-D.

Volilna konvencija štirih

Štiri stranke združene liste: SDP, Delavska stranka, Demokratična stranka upokojencev in Socialdemokratska unija, so prepričane o volilnem uspehu

OTOČEC — Prejšnji četrtek je bila na Otočcu volilna konvencija združene liste SDP, Delavske stranke, Demokratične stranke upokojencev in Socialdemokratske unije za določitev kandidatov za volitve in Državnih zborov slovenskega parlamenta iz volilnih okrajev VI. volilne enote. Te stranke, kot rečeno, gredo na volitve skupaj, na združeni listi, in to z gesmom: Slovenija je mlada. Voli janjo!

V programske izjavi združene liste so te štiri stranke zapisale, za kaj se in se bodo zavzemajo. »Dve leti večstrankarske politične demokracije sta razkrili številna nasprotja in razlikant slovenskega družbenega tkiva. Pod firmo nove demokracije in tržnega gospodarjenja se je namreč sprožil velikanski plaz recikliranih starih ideoloških in politič-

nih odpadkov, nemoral, kraje, grabežljivosti, nepoštenega prilaščanja, sprevedenjanja, pokazala se je pomanjkljiva nacionalna in razvojna odgovornost,« med drugim piše v njihovem programskej izjavi. Za svoj politični program pravijo, da je preprost, a z natančno pretehanim ozadjem. V njem se zavzemajo za človeško dostojanstvo, pravice in svobode, enakopravnost, zaščito vseh manjšin, za zdravo gospodarstvo, socialno pravičnost, »mlado« Slovenijo, za čisto in zdravo okolje, za kulturni napredok, policentrični razvoj in najširšo demokracijo upravljanja.

Določili so kandidate za volitve vseh združenih strank iz vseh volilnih okrajev VI. volilne enote. Od 88 kandidatov

• Miran Potrč je v svojem govoru dejal, da mora biti Slovenija gospodarsko uspešna in socialno pravična država. »Na volitvah mora zmagati levica z levostranskih strankami, tako da bomo lahko oblikovali vladu!« je med drugim dejal Potrč. »Prepričani smo o pravilnosti povezave štirih strank in od tod tudi optimizem za volilni uspeh. Združeni smo močnejši! Prepričani smo, da bo Slovenija znala prav glasovati.«

jih je bilo na konvenciji 81. Nekateri so imeli na konvenciji tudi krajši predstavitveni nastop.

A. B.

DANES LUTKOVNA PREDSTAVA

NOVO MESTO — Danes, v četrtek, 5. novembra, bo v Novem mestu gostovalo lutkovno gledališče iz Mariobra s predstavo Grimmove pravljice Volk in sedem kozličev. Predstava bo ob 16. uri v Domu kulture, namenjena pa je otrokom od tretjega leta dalje. Vstopnice (po 100 tolarjev) se dobijo že v predprodaji, in to v sprejemni pisarni Doma kulture.

PLIN DO POŽARNE PIPE — V pondeljek so delavci IMP postavljali še zadnje požarne pipe na stavbi uprave Mercatorja na Glavnem trgu v Novem mestu. (Foto: J. P.)

lavci Komunale bodo prevzemali in nadzirali vse naprave in napeljave.

Vsi, ki so dobili priključek, bodo še v novembру morali plačati stroške gradnje priključka, ki bodo znašali približno 40.000 tolarjev. Za napeljavo po stanovanju bo potrebno napraviti tudi idejni načrt, ki ga lahko izdela te registrirani projekti. V njem morajo biti označeni vsi porabniki. Če bo moč porabnikov večja, od 50 kilovatov, bo potrebno pridobiti tudi gradbeno dovoljenje. Ni potrebno zapisati, da se s plinom ni igrati, zato mora biti vse izvedeno stroškovno od pooblaščenih izvajalcev.

Na koncu zapišimo že ceno. Počela kubicnega metra za široko potrošnjo bo približno 25 tolarjev, kar ustreza vrednosti enega litra kurenega olja. »Na podlagi večletnih meritev je bilo ocenjeno, da je staro mestno jedro s slabim zrakom najbolj onesnažen del Novega mesta. K izboljšanju teh razmer bo zagotovo prispevala napeljava plina, seveda pa bo treba urediti še kaj. Predvsem promet,« je povedal inž. Darko Bauer in še dodal, da je prva faza napeljave plina veljala približno 30 milijonov tolarjev. Zanjo so bila uporabljeni sredstva obveznic občine Novo mesto.

Tehnični prevzem prve napeljave pline bo sredi novembra. Prvi se bodo s plinom greli v novi stavbi pošte na Novem trgu, v zavarovalnici Triglav in v Ljubljanski banki. Ostali porabniki, ki imajo ta čas na stenah hiš vgrajene požarne pipe plinske napeljave, bodo morali še marsikaj postoriti. Odgovorni de-

stavilo, da mora čim prej Novotehna za Dolensko, Posavje in Belo krajino postati to, kar je Merkur za Gorenjsko, Kovinotehna za Štajersko in morda Metalika za Ljubljano. Tesneje so se povezali z industrijo, elektrogospodarstvom in PTT sistemom, prerasli zgoraj trgovsko miselnost in presegli ozke okvire. Danes ima Novotehna več kot 90 odst. pogodb sklenjenih neposredno s proizvajalcem tehnične opreme in materialov.

Sedaj je Novotehna organizirana v štiri profitne centre: Veleprodaja, Maloprodaja, Avtomobili in Inženiring, ustanoviti pa nameravajo še Informacijski inženiring. Za boljše in lažje poslovanje s Hrvaško pa so pred kratkim ustanovili podjetje Novotehna Zagreb, katerega lastnik je matična firma v No-

Evropska posojila za razvoj

Novo mesto je obiskal Ton Brunsved

NOVO MESTO — V tretjem tednu bivanja v Sloveniji se je Ton Brunsved, neodvisni svetovni direktor Evropske banke za razvoj, v spremstvu Viktorja Brezjarja, direktorja slovenskega sklada za razvoj malega gospodarstva, v ponedeljek ves dan mudi v Novem mestu.

Po besedah Tona Brunsvelda je Evropska banka predvidela razvoj slovenskega gospodarstva podprt s precejšnjimi vstopami. Načrtuje neposredna posojila posojiljemalcem za projekte, vredne pet in več milijonov dolarjev.

V kreditiranje projektov, vrednih do pet milijonov dolarjev, pa bodo vključili slovenske banke kot posrednike. Tisoč podjetnikov na novomeškem območju, ki načrtujejo razvoj, je po Brunsveldovem mnenju pomemben dejavnik. »Za razširitev poslovanja brez dvoma potrebujejo finančno podporo. Upam, da jim bom pri tem lahko pomagal v Evropski banki za razvoj,« je povedal Brunsved.

Uršna selo: nič več ne bo pomanjkanja vode

Gradivo vodni zbiralnik

URŠNA SELA — Novomeška Komunala gradi na Uršnih selih dvestočetinci zbiralnik vode. S tem bo zagotovljena redna oskrba prebijalcu z vodo, izboljšana pa bo tudi protipožarna zaščita objektov.

Vodovodni prečrpalni sistem Dolenske Toplice — Uršna selo so začeli graditi že v osemdesetih letih. Zaradi stalnega pomanjkanja denarja so sistem gradili več let. Dvestočetinci zbiralnik vode je zadnja faza izgradnje tega sistema. Sočasno bodo v črpališču nad Dobindolom vgradili dodatni črpalki in merno-regulacijsko tehniko. Vodni zbiralnik bo pomembna pridobitev za te kraje, ki spadajo v demografsko ogroženo območje. Investitor je javno podjetje Komunala, gradbena dela pa so zaupali belokranjskemu gradbenemu podjetju »Bograd« iz Črnomlja. Po podobi bi začeli graditi še teden. Rok za dokončanje vseh del je konec februarja 1993. Investicijska vrednost objekta znaša 28 milijonov tolarjev. Skoraj polovica tega denarja je zagotovljena s postavljanjem prometnih znakov. Na kraju samem, pred luknjo, še so, ampak ti žal ne morejo kaj dosti prispetati k manjšemu nerudu. Če se osebni avti temu še prilagajajo, je težje s kamioni, ki niso bili pravocasno ustavljeni, ampak zaidejo v mesto in ki jim je obračanje v kakšni okzi in še zaparkirani ulici praktično neresljiv problem. Sicer pa obračanje v koncu Glavnega trga ni bilo dosti enostavnejše, zato pa poučno. Marsikdo je prvič v živo videl prometni znak za krožni promet.

JARKI — Prekopano Novo mesto nasloplje povzroča veliko težav in slabe volje. Ne le, da je vse blatno in da se v že zasutih jarkih mimo grede naredijo take luknje, da ob že majhni napazljivosti avto kaj lahko utripi poškodbe, tudi prometni nerud je popoln. Spremembe prometnega režima so tako hitre, da jim je skoraj nemogoče slediti. Verjetno se izvajaci zaradi tega tudi pretirano ne trudijo s postavljanjem prometnih znakov. Na kraju samem, pred luknjo, še so, ampak ti žal ne morejo kaj dosti prispetati k manjšemu nerudu. Če se osebni avti temu še prilagajajo, je težje s kamioni, ki niso bili pravocasno ustavljeni, ampak zaidejo v mesto in ki jim je obračanje v kakšni okzi in še zaparkirani ulici praktično neresljiv problem. Sicer pa obračanje v koncu Glavnega trga ni bilo enostavnejše, zato pa poučno. Marsikdo je prvič v živo videl prometni znak za krožni promet.

COKOLADA — Nedavno javno žrebanje nagrad ob 40-letnici trgovskega podjetja Dolenske na Glavnem trgu je spremljal tudi občasen močan dež. Nekateri so se pred njim zatekli pod cerado na odru. Ko je Dolenski direktor enkrat pokukal izpod nje, je nekote zil s cerado na del prve vrste obiskovalcev cele potoke dežja. Da bi opravilčilo bolj zaledlo, je politim - v glavnem so bili rosnježi let - razdelil čokolado. Prav žalostno je bilo potem videti priverjanje pred cerado, kjer je voda še stala. Časi so res že težki, če bi se otroci pustili politi, da bi prišli do ene »Milke«.

OZVOČENJE — Tudi na letosnji dan mrtvih oz. spomina na mrtve, kot se praznik po novem imenuje, so bile pokopališči že običajne komemoracije. Bila je tudi na ločenskem pokopališču. Prisotni so pripominjali, da bi bilo morda celo bolje, da je ne bi bilo. Ozvočenje je namreč tako hrešalo in piskalo, da so ljude odhajali domov napol gluhi. Sicer pa se tudi ob dnevu mrtvih, ko večini ni škoda denarja za rože in svečavo, pokazalo, da tolčemo vse večje revščino. Iz frančiščanske cerkve je pred praznikom izginilo precej kriantem.

Ena gospa je rekla, da slovenskega juga Ljubljana le še ni povsem odpisala. Kljub petinskemu deležu v slovenskem izvozu sicer ni nobenega Dolenca v vodstvu nove izvozne banke, zato pa se ministri, strankarski veljaki in najrazličnejši drugi kandidati v naših krajinah komaj ogibajo drug drugemu.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 7. novembra, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** Market, Drska od 7. do 14.30; mini market Mata, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Javna skladnišča v Bučni vasi od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
- **Šentjernej:** Mercator-Standard, Samopostežba
- **Dolenske Toplice:** Mercator-KZ Krka, Prodajalna Vrelec
- **Žužemberk:** Dolenjka, Market
- **Straža:** Mercator-KZ Krka, Samopostežba
- **Novo mesto:** v nedeljo od 8. do 11. ure: Mercator—Standard, Prodajalna, Glavni trg 3 od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Javna skladnišča v Bučni vasi Perko, market v Šentpetru

pa Veleprodaja ustvari kar 55 odst., Maloprodaja 25, Avtomobili 9 in Inženiring 9 odst.

A. B.

Končno rešitev za Kompressorje

Danski koncern kupil Gorenjev obrat — V novem podjetju bodo izdelovali tržno zanimiv kompresor, čez dve leti pa bo zaposlenih 250 ljudi

ČRНОМЕЛЈ — 3. oktobra je dansko podjetje Danfoss kupilo stavbo in stroje Črnomaljskih kompresorjev, obrata Gorenje-Gospodinjskih aparativ. S tem se tako upajo v Črnomelju, zelo ugodno rešila agonija tega obrata, ki se je vleka debelo leto. Kupec namreč gotovo ne bi bil pripravljen odsteti takilo denarja za nakup in obnovo tovarne, ne da bi imel potem interes dobiti nazaj vloženih sredstev. To pa pomeni, da v Črnomelju lahko pričakujejo ponovno oživitev proizvodnje.

OBVOZNICA - Popravilo črnomaljskih mostov, zaradi katerega je marsikomu precej zrasel pritisk, še kar naprej buri duhove. Sedaj se ljudje pritožujejo nad obvozom pod največjim od treh mostov, kjer so v asfaltu tako velike jame, da je le še čudež, da vozila še niso obticala v njih. Prizadeti so prepričani, da bi morali odgovorni najprej urediti obvozno cesto, preden jo odprejo za te namene. Sprašujejo pa tudi, kaj bo, če bo prav zaradi jam prišlo do nesreče. Se bodo odgovorni zopet skrili za izgovorom, da se udeležencev ni prilagodil razmeram na cesti. Če bi vozniki to zares hoteli storiti, bi moral kupiti terenska vozila.

MARKE - V ljubljanski banki so se pretekl mesec hvalili, da lahko devizni varčevalci znova dvignejo po 500 DEM. Toda ko je eden od Črnomaljevcov v črnomaljski banki želel to zares storiti, so mu povedali, da nimajo še nikakršnih navodil. Sedaj pa ga zanima, kam prištevajo Črnomelj in zakaj v tem kraju ne velja tista, kar je menda normalno za ostalo Slovenijo.

Sprehod po Metliki

DRAŠČANI PRIPRAVLAJUJO za 14. november v svojem gasilskem domu martinovanje, na katerem ne bo manjkalo dobrih vin in slastne pečenke, za srberje pete pa bo poskrbel ansambel Omizje. Sicer pa bodo krajani metliški občinci proslavili prehod mošta v vino po zidanicah, z Veselice pa bo šla v etri tudi radijska oddaja, ki jo pripravljata ekipa Radia Slovenije. Ob ljudskem prazniku se ponovno obujajo zamisli, da bi praznovala metliška občina na dan sv. Martina občinski praznik. Bolj težko bo, če vemo, da je župan imenovan Branko, izvršničku pa Jože. Na decembriških volitvah bo treba zaokrožiti kakšnega Martina, pa bo šla zadava lažje skozi skupščinske klopi.

ROMKA MILENA STOJKOVIĆ pripravlja izid knjige črtic z naslovom Osemnajst nageljnov. Za tisk je vse nared, a ker gre za samozaložbo, manjkajo predvsem tolarji. Stojkovčeva upa, da ji bodo priskočila na pomoč metliška podjetja, zasebniki, a tudi možje, ki razpolagajo z denarjem iz občinskega proračuna. Gre za avtobiografske zgodbe žene in mater, ki je bila živiljenjska pot posuta prej s trnjem kot z rožicami.

Trebanjske iveri

PO MOŠKO - Ni v navadi, da bi ženske na veliko delovale v politiki. V prvi vrsti jim to ne dopušča čas, vse prevečkrat pa so tudi premalo samozavestne. Z namenom, da bi se žensko glas v bodoče bolj slišal, so prejšnji teden v Trebnjem ustanovili žensko zvezo pri Slovenski ljudski stranki. V sejni sobi občine se je zbral kar nekaj trebanjskih žensk in tudi nekaj mož. Ženske so več del srečanja tiho sedele in poslušale, njihovo pomanjkanje samozavesti pa so izrabili moški, ki so gesto spraševali vsevprek, kar jih je zanimalo, pa četudi problemi niso bili nič kaj žensko obavarani. Na videz se je zopet končalo po moško, moški so prevzeli besedo, ženske pa domov za ščedilnik in med otroke. Na koncu so se še oprali, reko: "Da smo moški takšni, kar smo, ste ženske same krive, ker nam to dopuščate." Pa se res je.

SODNI IZVEDENCI - V krajevni skupnosti Šentlovrenc so lani delali novo trafo postajo v Martinji vasi. Za delo je Elektro podjetje zahtevalo od krajevne skupnosti le soglasje. Pavel Ovn je za postavitev sedmih drogov na njegovo parcele zahteval odškodnino, ki mu jo je krajevna skupnost tudi obljubila. Prišel je sodni izvedenec in ocenil škodo, na katero pa lastnik parcele ni pristal in je zahteval novega sodnega izvedenca. Prišel je Jože Starč, ki je izračunal 15-krat večjo škodo kot prejšnji. Med drugim je za merilo ocene škode vzel tudi podatek, da na hektarju zemljišča zraste 17 ton sena, v krajevni skupnosti Šentlovrenc pa ugotavljajo, da bi to bil svetovni rekord! Vendar to ni edina njegova cvetka, na parceli je videl poscane tri jablane, ki so bile stare 30 let, lastnik pa pravi, da so bile stare le tri leta. In tako problem še ni rešen.

Se Suhi krajini vračajo stari časi?

Veliko nezaposlenih

TREBNJE — Suha krajina je nekako veljala za revno, zdaj pa vse kaže, da ji to zopet grozi. V dobrniški krajevni skupnosti opažajo, da je na čakanju ali brez dela vse več njihovih krajjanov. »Težko pa je predvsem za mlade ljudi, ki nimajo zemlje in so računali na zaslužek v tovarni,« pravi Silvester Prpar, predsednik sveta krajevne skupnosti Dobrnič.

V Suhi krajini so v zadnjih desetih letih veliko naredili, pa vendar vse vasi še nimajo vodovoda ali urejenih cest. Silvester Prpar se zaveda, da je razvoj krajevne skupnosti še kako odvisen od tega, ali imajo krajani delo ali ne. Zato upravičeno predvideva, da razvoj dobrniške krajevne skupnosti ne bo takšen kot pred leti. Pred desetimi leti so v krajevni skupnosti Dobrnič imeli asfalt samo čez Dobrnič, danes pa je sfalstirana večina cest.

Letos so dokončali asfaltiranje ceste v vasi Reva. »Za naprej računamo, da bomo dokončali asfaltiranje cesta v Stranjah, zgraditi bo trebujo tudi novo telefonsko centralo v Dobrniču, prizadevali pa si bomo pridobiti tudi vso potrebno dokumentacijo za gradnjo mrljške vežice v fari Dobrnič, razlagi načrte krajevne skupnosti njen predsednik. Že naslednje leto bodo ponovno vložili program napeljiva vodovoda v vasi Stranje v spisek programov za dejarno pomoč demografsko ogroženim območjem, čeprav je bil ta program že dvakrat zavrnjen.

Se vedno pa Dobrničane in našlopih Suhokrajince moti zelo slab 2,5 km dolga regionalna cesta, ki povezuje Dobravo z Žužemberkom, torej trebanjsko občino z novomeško. Kljub večkratnim prošnjam in zahtevam, da bi ta za

Silvester Prpar

Suhokrajince pomembni del ceste popravili, na republiki še niso pokazali pravega razumevanja za to. »Krajani pa si želimo, da pride tudi do gradnje ceste med Vrbovcem in Podlipo, ki pa jo je potreben preimenovati iz krajevne v lokalno cesto,« pravi g. Prpar. J. D.

Leopold Panjan

januarja 1993 postopoma zaposlijo najmanj 74 delavcev od 82, kolikor jih je ostalo brez dela iz prejšnjega obrata. Ostalih 77 delavcev pa je našlo zaposlitve v Ekipu, podjetju, ki ga je pred letom

dni v Črnomelju ustanovilo Gorenje. To podjetje, ki izdeluje hidrostale za pralne stroje in obnavljajo kompresorje, sedaj sicer še obravlja v prostorih Danfoss Compressors. Decembra se bo preselilo v dva objekta nekdanja vojašnice, ki ju je kupnine, ki jo je dobito za nekdanji obrat, obnavlja Gorenje, na pomoč pa naj bi priskočila tudi občina.

Od nakupa pred mesecem dni je v Danfoss Compressors že zaposleni prvi 20 delavcev, čez dve leti, ko naj bi bil investicijski ciklus končan, pa naj bi jih delalo v podjetju 250. Predvidoma naj bi na leto izdelali 800 tisoč kompresorjev, zmogljivost tovarne pa naj bi bila milijon kompresorjev letno.

M. BEZEK-JAKŠE

MESEC BOJA PROTI RAKU

METLIKA — Ob mesecu boja proti raku prireja občinski odbor Rdečega križa Metlika več predavanj. V petek, 6. novembra, ob 17. uri bo v sejni dvorani občinske skupščine dr. Andrej Kastelic, psihijater iz Ljubljane, predaval o alkoholu, tobaku in drogah, dr. Bojan Videtic pa bo ta mesec na srečanjih po šolah v metliški občini govoril o škodljivosti alkohola in kajenja.

SLIKAMO ZA MUCO — Akcija, ki so jo ob tednu otroka skupaj izvedli ZIK, Zveza prijateljev mladine in Vzgojno-varstveni zavod, je v Črnomelju obrodila lepe rezultate, saj se je popoldanskega druženja ob pravljicah in pripomočkih za slikanje in ročno delo v Kulturnem domu zbralo vsako popoldne okoli 100 otrok, kar je presestelo celo organizatorje. Otroci v starosti od treh do dvanajstih let so zgradili in okrasili tudi hišico za mucu copatarico in izdelali copatke, ki so jih prinesli s sabo v petek, ko je bil višek priredeve — pravljica igra z lutko mucu copatarice, ki so jo pripravile črnomaljske knjižničarke. Na slike: knjižničarka Breda Kočvar pri slikanju z otroki. (Foto: T. Jakše)

Konec leta tudi konec samoprispevka

Večino denarja za gradnjo čistilno napravo

ČRНОМЕЛЈ — V črnomaljskih občinih so načrtovali, da bodo v letosnjem letu s samoprispevkom za javna dela zbrali 20 milijonov tolarjev. Od tega naj bi petino denarja namenili za skupni občinski program, torej za telekomunikacijo, ureditev odlagališča odpadkov, čistilne naprave in obvoznic, ostalo pa za dela v krajevnih skupnostih. Te porabijo denar predvsem za asfaltiranje krajevnih poti, gradnjo vodovoda, telefonskega omrežja in ureditev pokopalisič.

Vendar pa so glede na dotok denarja v prvih devetih mesecih v Črnomelju ocenili, da bo v letosnjem letu za omenjena dela na voljo kar 32 milijonov tolarjev. Ker pa je večina KS že prejela načrtovana sredstva, saj dela v glavnem opravijo v spomladanskih in poletnih mesecih, naj bi denar, ki se bo natekel s samoprispevkom do konca leta, namenili predvsem za skupni program. Toda ker tako o obvoznicah z avtobusno postajo kot tudi o novi deponiji komunalnih odpadkov ni še niti dorečenega, so se v Črnomelju odločili ves denar za skupni program za pripravljalna dela dati za gradnjo centralne čistilne naprave. S tem so se strinjali tudi delegati na zadnjih sejih občinske skupščine. Ze tako bo moral gradnja te naprave trajati več let, saj naj bi veljala kar 6,4 milijona tolarjev.

Ob iztekočem se letu pa se poraja še en problem: konec leta se namreč izteče tudi samoprispevki za javna dela. V občini se zavedajo, da bodo morali najti drug vir financiranja, sicer bodo predvsem krajevne skupnosti ostale brez namenskega vira denarja za naložbe v infrastrukturo.

M.B.-J.

V LJUBLJANI POZABILI NA FAO PROJEKT TREBNJE

TREBNJE — Po FAO projektu Trebnje so v Trebnjem v letih od 1988 do 90 največ vlagali v primarno kmetijsko dejavnost v štirih krajevnih skupnostih v Suhi krajini: Dobrnič, Svetinje, Knežja vas in Selu Šumberk, poleg tega pa tudi v spodbujanje doloplnilnih kmečkih dejavnosti, kot so čebelarstvo, sadjarstvo, domača obrt in kmečki turizem na celotnem območju občine Trebnje. Dve leti je republika dajala denar za izvajanje tega projekta, lani pa je prenehala, z obrazložitvijo, da bodo to izvajali v okviru zakona o demografsko ogroženih območjih, dopolnilne dejavnosti pa naj bi še vedno dodatno finančirala. Vendar niti lani niti letošniso od republike prejeli tolarje. Od 32 vloženih investicijskih programov za razvoj kmetijstva in dopolnilnih dejavnosti, ki so jih Trebanjci letos vložili na naslov za demografsko ogrožene, ni bil odobren niti eden, kljub temu da so jih to obljudili in da so občina, kjer večina ljudi živi od kmetijstva.

M.B.-J.

Se bodo o Mlakah le dogovorili?

Lastniki zemljišč, na katerih je del gozdnega nasada Mlake, zahtevajo od GG ureditev parcelnih meja — GG ima nekaj drugačen predlog

METLIKA — Na zadnjih sejih zborov metliške skupščine občine, ki je bila pred petimi meseci, je delegat Anton Pezdirc s Krasincu prisotne seznamil s problemom gozdnega nasada Mlake pri Gradcu. Kot je povedal, je večina lastnikov prodala zemljo, kjer je danes nasad, Gozdnomu gospodarstvu Novo mesto. Izjeme so bili le nekateri lastniki. Meja med parcelami je danes uničena, po Pezdircih besedah pa GG vztraja, naj si jo lastniki urede sami. Zato je dal delegat na skupščini pobudo, da od GG zahtevajo, naj uredi meje in da tudi pisni odgovor.

Na črnomaljskem tozdu novomeške GG so sicer dokaj hitro pripravili odgovor, vendar so ga delegati dobili v roke še nedavno, ob sklicu seje zborov, ki je bila, kot rečeno, še po petmesičnem premoru. Kot pojasnjuje vodja tozda Branko Štublar, so v letih 1962 in 1963 v katastrski občini Podzemelj osnovali plantazije nasade Mlake. Investitor in organizator je bil »Jugoslovenski savezodavni centar za poljoprivredu in šumarstvo Beograd«, izvajalec del pa kmetijska zadruga Črnomelj in v njenem okviru gozdarski obrat Črnomelj.

Kot navaja Štublar, je podjetje Agroobnova iz Ljubljane takrat po načrту črnomaljske KZ krčilo dreve in zrigovalo 80 ha streljinov. S tem pa so odstranili tudi mejnike. Ker je bila proizvodna doba nasadov določena na 26 let, so za toliko časa sklenili tudi najemne pogodbe. Po izteku pogodbe bi moral investor in izvajalec posekat dreve in lastnikom vrnil zemljišče, kakršno je bilo nekdaj. Pred iztekom pogodbe pa so opravili redčenje in nego nasadov.

Po analizah inštuita je bil priraste dreves velik, zato je prevlado strokovno mnenje, da ne posekajo nasada, kakor so predvideli v pogodbah, ampak gospodarjo s plantažo naprej. Torej naj bi vrnili lastnikom zemljišče z lesno ma-

razmejitve. Pravi, da bi bila vzpostavitev osnovnega katastrskega stanja na terenu predraga in nesmiseln, zato gozdarji predlagajo komasacijo, tako da bi bila tako državni kot zasebni gozd zaokrožena. Vendar predlagajo, naj dajo pobudo za komasacijo lastniku sami. Hkrati pa gozdarji upajo, da se bo primer gozdnega nasada Mlake rešil v prid vseh lastnikov tamkajšnjih zemljišč.

M.B.-J.

Res previsoko ocenjena škoda?

Republiška komisija ocenila dvakrat manjšo škodo, ki jo je povzročila suša, kot Trebanjci — Pomoč tudi tistim, ki je doslej še niso prejeli

TREBNJE — Na razdeljevanje pomoči zaradi suše je bilo v Trebnjem slišati več pripomb. Kmetje so se pritoževali, da razdelitev koruze ni bila najprimernejša, ker so jo razdeljevali glede na popisano število krav iz leta 1988. Pritoževalci so tudi Suhokrajinci, češ da je njih suša bolj prizadela kot druge, pomoč pa zato niso dobili nič več.

Alojz Metelko, predsednik komisije za ocenjevanje škode v kmetijstvu v trebanjski občini, je povedal, da je komisija celotno občino razdelila na tri cone. V cono A sta spadala od suše najbolj prizadeta območja Suha krajina in Trebelno, v cono B hribovita območja in v cono C dolina Temenice in Mirne. Sicer pa inž. Metelko meni, da bi za zelenatnico ocenitev škode morali pregledovati parcelo za parcelo, vendar s tem ne bi nikamor prisl. Ocenili so, da je suša povzročila več kot 414 milijonov tolarjev škode. Komisija je ocenjevala škodo, ki jo je povzročila suša že v času, ko je še trajala. Tako so že v avgustu dali predlog in v septembru kmetom razdelili umetno gnojilo, da so ga lahko

posluši po njivah in travnikih ob prvem dežju in rešili, kar se še rešiti da. Vsi kmetje v občini so imeli pravico dobiti do 20 vreč gnojila, merilo pa je bilo 259 kilogramov gnojila na hektar zemlje.

IZ NAŠIH OBČIN

NAPAKE, KER NI BILO
SODELOVANJA

ŠALKA VAS — Minulo sredo so predstavniki krajevne skupnosti ob sodelovanju strokovnjakov za prostorsko načrtovanje občine Kočevje in firme Projektni atelje Prostor iz Ljubljane razpravljali o bodočih prostorskih ureditvenih načrtih za to naselje in ureditve obvozne ceste skozi vas. V obravnavi se je oblikovalo stališče, da je potrebno v prihodnje tesnejše sodelovanje strokovnih služb in občanov, ker le na ta način bi odpravili vrsto pomanjkljivosti, ki se pojavljajo pri posegu v prostor, ko mnogi posamezniki gradbene in druge objekte na zemljiščih, ki so določena za druge namene. Tako je bil zgrajen objekt v bližini rudniškega industrijskega tira, ki ga nameravajo uporabiti za cesto skozi to naselje; neki posameznik pa je posegel v prostor nad podzemsko jamo in se tako uničujejo kapniki. Menijo, da ni prave povezave med inšpekcijskimi službami. V. D.

KURNIK - SEVNIŠKI
KANDIDAT ZA
DRŽAVNI SVET

SEVNICA — Predsednica sevniške občinske skupščine Breda Mijovič (SDP) je v svojem in v imenu še štirih poslanec: Braneta Busarja, Brede Drenek-Sotošek (oba SDP), Julija Jeraja (LDS) in Jožeta Kunška (SKZ-SLS), predlagala SO, naj bi v 20. volilni enoti (to je za Posavje) za predstavnika lokalnih interesov v državnem svetu kandidirali predstavnika sevniškega izvršnega sveta Marjana Kurnika. Drugih predlogov kandidatur predsedstvo sevniške občinske skupščine do predlaganega datumu, to je do 26. oktobra, ni dobljalo. Poslanec Drago Jazbec (NDS) je pripomnil, da se ne strinja s posrednim kandidiranjem preko občinske skupščine, ampak je za neposredne volitve. Poslanci so naposlед navkljub tej pripombi Kurnika izvolili za omenjeno kandidato.

NI NITI OGOVORA

SEVNICA — Vsa moledovanja in zahteve sevniških občinjev do republikev, da bi ti vendarle nadaljevali z objavljenim posodobitvijo najpomembnejših magistralnih in regionalnih cest, so kot bo ob steno. Kot je potožila poslanec županja Breda Mijovič, na večino zahtev ni z Republike uprave za ceste (RUC) niti odgovora, kaj šele realizacije. Tako se je primerilo spet na zadnji seji SO Sevnica, ko so poslanci zamaši pričakovali odgovore predstavnikov RUC. Ti so se namreč zadnji hip telefonično opravili, če da so dobili pomemben obisk iz mednarodne denarne ustanove. Sevnčani zahtevajo od RUC-a, da v svoj načrt za prihodnje leto vneset nadaljevanje del na cesti Impoljca - Zavratec, tudi proti Bučki, na odseku Loka - Radeč in na mirenski cesti. V Loki pri Zidanem mostu so pripravljeni tudi na zaporo ceste, če ne bodo dobili zagotovila, da bo omenjeni odsek končno asfaltiran.

POSAVSKI LIKOVNI
UTRINEK
IN EKSTEMPORE
IMPOLJCA 92

IMPOLJCA — V novi zgradbi Doma upokojencev in oskrbovancev na Impoljci bodo v ponedeljek, 9. novembra, ob 16. uri, odprtli dve likovni razstavi. Za prvo, ki so jo poimenovali Posavski likovni utrinek, sta izbor del pripravila Franc Kosi in Aloja Konec, za drugo razstavo Ekstempore Impoljca 92 pa je izbor in oceno pripravil kar sevniški akademski slikar Alojz Konec. Razstava bo odprta do nedelje, 15. novembra.

Bo g. Vehovar dokazal obtožbe?

Jutranjki se ni hotel opravičiti za napade — Poslanec D. Perc je dokazal, da je Vehovar na SO govoril drugače, kot je napisal za uradni zapisnik SO

SEVNICA — Sevniška občinska skupščina na zadnji seji ni sprejela predloga poslanca Draga Perca iz Jutranjke, da bi zahtevala od poslanca družbenopolitičnega zborna Karla Vehovarja, naj ta predloži eksakte in uradne dokaze za njegovo razpravo na seji 22. septembra in na zadnji seji SO. Če tega Vehovar ne bi storil, naj bi se Jutranjki javno opravičil za navedbe na prejšnji skupščini.

Prav tako poslanci niso v zadostnem številu podprli predloga predstavnice Breda Mijovič, da bi zadolžili Službo družbenega knjigovodstva, naj »neodvisno in strokovno preanalizira primer Jutranjke tudi z vidika spremnjanja vrednosti premoženja posameznih gospodarskih subjektov nasloplih. O tej problematiki naj bi se najprej seznanil odbor za gospodarstvo skupaj z izvršnim svetom, ki naj bi zatem poročal skupščini.«

Sa poslanci sprejeli prvi predlog svojega kolega Perca, ki je podal pri-

Stavka
Rikovih
delavcev

Niso še prejeli septembriske plač

RIBNICA — Ker do zadnjega delovnega dne v oktobru še niso prejeli septembriske plač, so se delavci ribniškega Rika v ponedeljek na zboru delavcev odločili za splošno stavko. Stavka je bila za ponedeljek napovedana že takoj po 20. oktobru oziroma dnevu, do katerega naj bi se najkasneje izplačale plače za predhodni mesec.

Kljud temu, da je bila stavka napovedana, so se delavci v ponedeljek na zboru delavcev odločili o tem, ali naj stavkajo ali ne. Pojasnilo direktorja Rika Mirka Jančigaja o izvajjanju sanacijskega programa oziroma možnostih reševanja, težavah in s tem povezanih vzrokih za neizplačilo plač, jih ni zadovoljilo. Menili so predvsem, da se sanacijski program izvaja prepocasi, zavrnili pa so tudi direktorjev predlog, da bi Riko podržavili. Ker so menili, da takšno stanje, kakršno je, traja že predolgo, so se odločili, da bodo stavkali, dokler ne bodo dobili plač. Zahtavali so tudi, da se v prihodnje plače izplačujejo najkasneje do 20. v mesecu.

M. L.-S.

OTROŠKI ŽIVŽAV — Organiziranih prireditve za otroke je v Kočevju boro malo, zato je nedavna otroška prireditev z Matejo Koležnik, nastopom čaravnika in s sodelovanjem balonarjev v Kočevju naletela na velik odziv. Organizatorica otroškega živžava je bila stranka SDSS. Ta stranka v Kočevju nima svojega člana, čeprav ima menda pristaše, kot je ob nedavnom obisku v Kočevju dejal predsednik stranke Jože Pučnik. SDSS se je z živžavom kočevskim otrokom priljubila. Pod vodstvom Mateja Koležnika so veselo vzklikali njene kratice. Starši tega seveda niso počeli, ni pa izključeno, da ne bi, če bi SDSS takšne prireditve za njihove malčke organizirala večkrat. (Foto: M. L.-S.)

Terjatve presegajo obveznosti

Tržne vezi kočevskega in ribniškega gospodarstva

KOČEVJE, RIBNICA — Po monetični osamosvojitvi Slovenije v oktobru lani so se poslovne vezi tako kočevskih kot ribniških podjetij z republikami nekdaj Jugoslavijo močno razrahjale. Podjetja so bila zato prisiljena poiskati nove partnerje. Po podatkih SDK Kočevje so kočevska podjetja našla partnerje predvsem v tujini, ribniška pa v Sloveniji.

Povezanost kočevskih podjetij s slovenskimi je v vseh obravnavanih obdobjih ostala na ravni prejšnjih obdobj, pri ribniških pa se je delež tujine pri prodaji zmanjšal za polovico, pri nakupih pa se je polagoma vzpenja. Za obe občini velja, da je vrednost prodaje presegla vrednost nakupov in da so vsaj v prvem obdobju podjetja v obeh občinah izkazovala večje terjatve do kupcev, kot so znašale njihove obveznosti do dobaviteljev. Pri kočevskih podjetjih je bilo tako tudi po prvih šestih mesecih preteklega leta in je tudi ob letosnjem polletju, pri ribniških pa so se že ob koncu preteklega leta in tudi letos terjatve in obveznosti skoraj izenačile.

Kočevska podjetja so na trge nekdajnih jugoslovenskih republik v celotnem obdobju prodala več, kot so na njih kupila. Podobno je bilo tudi z ribniškimi podjetji po prvih devetih mesecih preteklega leta in je tudi ob letosnjem polletju, vendar je bila ob koncu preteklega leta prodaja praktično izenačena z nakupi. M. L.-S.

razpravo. Spet se je razvila žolčna polemika kot na prejšnji seji SO med Vehovarjem, bivšim dolgoletnim direktorjem Jutranjke, in Percem, ki ga je zamenjal na krmilu po njegovem odhodu v pokoj in je še zdaj med vodilnimi v Jutranjki. Perc je pojasnil, da je osnovni problem spor v tem, ker je Vehovar obtoževal, da je rezultat zmanjšanja premoženja v Jutranjki neka nelegalna stvar v tem kolektivu. Ta trditve, da Jutranjka ni ravnala z družbenim premoženjem tako, kot bi bilo treba, in da je zato prislo do njegovega zmanjšanja, je najbolj zaboljave vodilne v Jutranjki in delavec in to bo moral Karl Vehovar slej ko prej dokažati.

P. P.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Je kočevska vlada padla ali ni?

Zaradi formalnih nejasnosti bo odgovor na to vprašanje dala republiška zakonodajna komisija — le en glas premalo, da ne bi bilo nobenega dvoma

KOČEVJE — Poslanci vseh treh zborov kočevske občinske skupščine so minuli četrtek na skupni seji izvolili novega podpredsednika skupščine in glasovali o nezaupnici kočevskemu izvršnemu svetu. Tudi tokrat ni šlo brez zapletov.

Na samem začetku zasedanja skupščine in s tem tik pred izvedbo drugega kroga volitev za podpredsednika občinske skupščine je kandidat SDP za podpredsednika Borut Hočvar, ki je sicer član SSS, povedal, da odstopa, da so za konstruktivno nezaupnico, da že lahko predlagajo novega mandatarja in ostale člane izvršnega sveta in da jih pri tem podpira tudi stranka Zelenih. Jože Hobič pa je povedal, da bodo v primeru, če nezaupnica ne bo izglasovana, nezaupnico ponavljali, dokler ne bodo uspeli.

Franc Bartolome, ki je tako kot Vinko Pintar in Marko Rovan utemeljaval predlog glasovanja o nezaupnici, je povedal, da so za konstruktivno nezaupnico, da že lahko predlagajo novega mandatarja in ostale člane izvršnega sveta in da jih pri tem podpira tudi stranka Zelenih. Jože Hobič pa je povedal, da bodo v primeru, če nezaupnica ne bo izglasovana, nezaupnico ponavljali, dokler ne bodo uspeli.

Ali so že tokrat uspeli ali ne, se v tem trenutku zanesljivo še ne ve, čeprav je znano in ni sporno, da je od 46 prisotnih 37 poslancev glasovalo za nezaupnico, 8 jih je bilo proti, ena glasovnica pa je bila neveljavna. Sporno je namreč, ali se mora pri izračunu potrebine polovice glasov teh poslancev upoštevati statistično določeno število delegatov mest (kar bi pomenilo, da je bil le en glas premalo, da bi izglasovali nezaupnico), ali pa se, kljub temu da so bile razpisane nadomestne volitve, upošteva trenutno število poslanskih mest. Na to vprašanje bodo zaprosili za odgovor republiško zakonodajno komisijo.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ZAČELI S POUKOM
ZA BEGUNSKE
OTROKE

KOČEVJE — V kočevskem občini je evidentiranih 130 šoloobveznih begunskega otrok, od tega 56 v begunskem centru v Kočevju. S poukom po skrajšanem programu, ki ga je določilo ministristvo za šolstvo, izvajalo pa ga bo pet učiteljev — beguncev v preurejeni jedilnici in garderobi v begunskem centru in dveh učilnicah kočevske glasbene šole, so začeli v tem tednu. Klop, stole in ostalo potrebno opremo jim je posodila kočevska osnovna šola, zvezke, pisala in druge šolske potrebštine pa za begunske otroke zbirajo učenci v okviru enotnih akcij. Z organiziranjem pouka za otroke v begunskem centru zato ne bodo imeli večjih težav, mnogo težje pa bo za otroke, ki so pri družinah na podeželju in bodo vezani na prevoze. Nekaj otrok iz Drage, Kužlja in Lazov zaradi oddaljenosti sploh ne bodo mogli vključiti v šolanje.

ZBOR SEVNIŠKIH SIVIH PANTERJEV

Predsednik Sivih panterjev mag. Dragan Černetič je na zboru sevniških Sivih panterjev v hotelu Ajdovec (na posnetku) povedal, zakaj preti upokojencem nevarnost, da zmanjša denarja za izplačilo pokojnini navkljub novemu pokojninskemu zakonu. Pojasnil je tudi, zakaj se odločili, da se pridružijo Liberalno-demokratski stranki (LDS) kot frakciji senior in seniorjev v LDS. Sivi panterji zaupajo vladu dr. Janezu Drnovšku, na volitvah pa ne bodo volili poslancev, ki so raje sedeli v kakšni jedilnici ali krčmi namesto v parlamentu, zase pa so lepo poskrbeli z zakonom, ki jim omogoča, da gredo v pokoj že s 25 leti delovne dobe. (Foto: P. P.)

M. L.-S.

ZAPORA CESTE V ZNAK
PROTESTA

KOČEVJE — Jutri bo od 15. do 17. ure zaprta cesta v Poljansko dolino, na odcepnu pri Mrzlem potoku. Cestno zaporo bodo postavili krajini Poljanske doline v protest pristojnim republiškim organom, ki ignorirajo njihove zahteve po dokončanju ceste na odcepnu od Mozija do Brezovice.

KRVODAJALSKA AKCIJA

SEVNICA — Občinski odbor Rdečega križa vabi krvodajalcu na krvodajalsko akcijo, ki bo v četrtek, 12. novembra, in petek, 13. novembra, ob dnevu od 7. do 13. ure, v TVD Partizan v Sevnici. Iz Mirenske doline bodo organizirali prevoze. Darujte najbolj dragoceno tečino, morda jo boste že jutri potrebovali tudi vi!

Dimnikar
pozabil
na Šentjanž

Bo občina odvzela
koncesije za Mirensko
dolino Škofljicu?

ŠENTJANŽ — »V Šentjanžu se dimnikar ne pojavlja že od januarja letos. Lahko si mislimo, kako so ljudje jezni, ko skušajo sami postopiti tisto, kar je plačati dimnikar, in kako je ogrožena požarna varnost. Dimnikar iz Škofljice je očitno pozabil na naš kraj,« je izrazil ogorčenje številnih gospodinjev v Mirenski dolini poslanec Franc Štrn. Na zadnji seji občinske skupščine je predlagal, naj občina odvzame koncesije Škofljicu in jih dodeli zainteresiranemu dimnikarju. Prejšnji teden se je sicer v Šentjanžu pojavil upokojeni dimnikar iz Radeč. Poslal ga je sporni Škofljški dimnikar Jelinovski. Radeč je odkrito priznal, da je on le začasna rešitev. Minister za gospodarstvo Jože Kovač je povedal, da imajo že dlje časa težave z dimnikarjem Jelinovskim in da ne kaže drugega, kot da mu odvzamejo koncesijo za Mirensko dolino (poleg Šentjanža gre še za krmeljsko in triško krajevno skupnost) in jo dodelijo zainteresiranemu dimnikarju Ivanu Jelančiču iz Sevnice.

ZASNOVA KOT ZGLED — Dom upokojencev in oskrbovancev Impoljca ima v štirih domovih v Posavju 580 oseb, za katere skrb 250 delavcev. Samo na Impoljci v čudovitem okolju, domišljeni arhitekturi in prav hotelski notranji opremi (na posnetku) so z naložbo okrog 15 milijonov mark pridobili 6500 m² uporabne površine. Poprep se je okrog 260 duševnih bolnikov iz 30 slovenskih občin, od tega okrog 80 težjih, stiskalo v pol manjših prostorih. Zasnova doma bo dober temelj in zgled za druge posebne zavode po Sloveniji. (Foto: P. P.)

POMOČ OGROŽENIM — Na Kočevskem se je število socialno ogroženih letos močno povečalo. Trenutno je že 30 družin, v katerih sta oba zakonča ostala brez zaposlitve in so jih tudi že potekle pravice do nadomestil. Pri OO RK Kočevje ugotavljajo, da se slabša tudi stanje na podeželju, še posebno pa v obmежnem pasu s Hrvaško. Skupaj s komisijo za socialno dejavnost, ki je v začetku tega tedna 60 ogroženim družinam razdelila pakete RK Slovenije z osnovnimi živilimi, bodo izdelali kriterije, po katerih bodo pomagali tudi tam živečim prebivalcem. Na Kočevskem so letos razdelili že 400 paketov s hrano, ki so jo dobili na RK Slovenije.

NERJAVALNA POBUDA — Pobuda Kostelcev, naj občina najde denar in naredi cesto do Kužlja do Srobotnika, češ da je vas zapostavljena, je po mnemu kočevskega izvršnega sveta po vsej verjetnosti nestvrna. Predsednik izvršnega sveta Alojz Petek namreč pravi, da ni gre za "nekaj sto metrov" ceste, kot to navajajo Kostelci, ampak nekaj več kot 3 km in da vse Srobotnik nima niti enega prebivalca, ki bi tam prijavljen stalno prebivali

Novinarji Dolenjskega lista komentirajo

Kdo naj nasiti to pogoltno žrelo?

Tuji finančni strokovnjaki, ki imajo pregled nad denarnimi tokovi v različnih evropskih in svetovnih državah, so nam te dni potrdili domnevo, ki je že dolgo kot črv glodal v zavesti, a nihče ni imel prave korajce, da bi jo izreklo: Slovenci živimo v eni od najbolj pogoltnih držav na svetu. Bremenitev osebnega dohodka, na katerega se tako ali tako obreša država, najs bi preko lastnih potreb ali pa pravic, ki jih z zakoni zagotavlja državljanom, se že zelo bliža petdesetim odstotkom. To je seveda moralno takoj pasti v oči tudi vsega vajenja svetovnim finančnim strokovnjakom. Slovenci sami na to še dolgo ne bi reagirali, saj smo že stoletja navajeni, da jih tisti, ki sprašuje ali se o višini dajatev skuša pogajati, dobi po grbi.

Z davčnim sistemom, ki smo ga sprejeli, smo se ponašali, češ da je evropski. Zdaj se bomo lahko ponašali tudi s tem, da so davki med najvišjimi v Evropi. Ob natančnejši analizi, se bo pokazalo še to, da je eden najlagodnejših sistemov, saj davka pobira tistemu, ki ga je najlaže kontrolirati. Za vse ostale, kjer je možno z raznimi mahinacijami pretakati v lastne žepce velike vsote denarja, zadnje čase zlasti preko divjih privatizacij in drugih javno nezabeleženih poslov, s katerimi se okoriščajo posamezniki in razne sumljive družbe, ostaja država slepa in ne stori niti toliko, da bi ustanovila posebno finančno policijo, ki bi vsaj poskušala malverzacijam stopiti na prste. Da je možno pri nas brez truda hitro obogateti, je jasno vsakomur, ki z budnim očesom pogleda okoli sebe. Izračunajte, s koliko let trdega dela in odrekanja z ne tako nizkimi osebnimi dohodki bi bilo potrebno za nakup avtomobilov, lokalov in vili, ter poglejte, kdo je lastnik teh dobrin, in takoj vam bo jasno! V razvitih zahodnih državah tako bogatene, ki gre, razen v izjemnih primerih, vedno na račun številnih drugih, zavirajo z natančno izdelano zakonodajo in njenim doslednim izvajanjem, ne da bi jim pri tem lahko kdo očital težnje po uravnilniku ali zaviranje zasebne pobude.

Drugi očitek, ki bi ga lahko naslovili naši mladi državi, za katero smo vendorle mislili, da bo enako dobra mati za vse, je to, da še naprej ohranja neenakost državljanov glede na kraj njihovega bivanja. Življenje v odmaknjenih, od republikega in regionalnih središč oddaljenih krajih je precej draže kot pa v centrih. Kulture dobrine so na doseg in

poceni le v mestu, pa tudi povsem vsakdanje stvari, kot je asfaltina cesta, voda, elektrika, telefon in kanalizacija so mestnemu človeku dosegli brezplačno, medtem ko mora podeželski človek vse to plačati iz svojega žepa. Država omogoča olajšave pri dohodnini za nakup pripomočkov za rekreacijo, za asfalt ali vodovodne cevi pa ne. Pa bi stvar bila lahko enostavna: le asfaltiranje in kopanje vodovodnih jarkov je treba proglašiti za rekreativno delo.

T. JAKŠE

Naj pozabimo na krajevne skupnosti?

Krajevna skupnost v zadnjem času nujno priljubljena beseda. Morda bi jo nekateri celo za vedno odložili na zapršene police preteklosti, če ne bi tisti drugi še vedno videli v njej edino obliko lokalne organizirnosti, ki prinaša napredek v še takoj oddaljeno vas. Danes nekateri očitno še misijo, da je lokalna samouprava v tako mali državi, kot je Slovenija, povsem nepotrebna. Prepričani so, da o samoupravi ni potrebno sprejemati posebnih zakonov, saj se bo razvijala sama ob sebe. Za takim razmisljanjem se skriva želja po močni centralizaciji države, ki bi ves denar davkoplačevalcev zbirala v Ljubljani, kjer bi se "pravično" delil. Ljudje na srečo nimajo tako slabega spomina, da ne bi vedeli, kaj pomeni za kraje na obrobu.

Zakon o lokalni samoupravi je pripravljen in v nekem predalu čaka,

da ga bodo uvrstili na dnevni red slovenske skupščine. Kdaj bo to, še ne v nihče, saj je znano, da predsednik skupščine dr. France Bučar tudi sam nujno naklonjen zakonu. Tudi ministrstvo za finance vztraja na načelu, da se morajo vsi davki zbirati na državni ravni. Na srečo vseh, ki ne živijo v največjih centrih države, mora Slovenija, če se želi zares vključiti v Evropo, spodbuditi tudi nekatera evropska dočila. Med njimi je tudi Evropska listina o lokalnih skupnostih, ki zahteva, da morajo imeti lokalne skupnosti možnost, da si predpišejo najmanj en finančni vir. Evropa je tako, kot lahko sklepamo, na poti v decentralizacijo in v finančno avtonomijo občin, medtem ko jo želi naša dežela spet ubrati v nasproti smer.

Tolaži nas lahko miselj, da so snovci zakona o lokalni samoupravi izhajali iz sedanja mreže krajevnih skupnosti, ki naj bi same ali več skupaj tvorile občino. Sistem teh skupnosti je vendorle model, ki je v preteklosti že dosegel številne dobre rezultate. Bodoče občine naj bi, če bo sprejet tak zakon, imele torej možnost, da same predpišejo določene davke. V nekem smislu bi jih lahko primerjali z dosedanjimi samoprispevkami, tudi precej nepriljubljenimi in marsikaj po krivem zavrnjenimi. Mnogim lokalnim skupnostim se že kolca po njih, saj nimajo nobenih prihodkov, s katerimi bi mogli vzdrževati tisto, kar so v minulih letih same zgradile.

Ceprov sta samoprispevki in krajevna skupnost marsikomu v napoto, pa počasi spet dozoreva spoznanje, da tudi nova država,

nova stranka ali novi ljudje na oblasti odmaknjene vasen ne bodo podarili ničesar. Tudi če se bodo vsi davki zbrali na enem kupu, država ne bo tako bogata, da bi lahko poskrbel za lokalne ceste, voda, vodovode, gasilske domove in druge za posamezne kraje življensko pomembne stvari. "Pomagaj si sam", bo geslo, ki bo veljalo tudi v bodoče. Če bodo poslanci vendorle sprejeti zakon, ki bo zaščitil lokalne skupnosti pred centralizacijo, ga bo toliko lažje uresničevati.

B. DUŠIČ-GORNİK

Bo kultura res brez ministra?

Koliko ministrov bo imela nova slovenska vlada? Katera od sedanjih ministrstev bodo ostala, katera bodo reorganizirana oziroma ukinjena? Kdo bo odločil o tem, kakšna bo vlada: Dmovoškov kabinet, parlament, stranke? Ali bo zadnja beseda dana državljanom na referendumu?

Zakon o vladi razvnema politične duhove in neti živahne polemike tudi pri nestrankarskih ljudeh. Večna meni, da imamo zdaj vlado, ki ni po meri naše male države. Je prevelika in predraga, zato je nujna racionalizacija. Anketiranci Delove agencije Stik bi podprtli vlado, ki bi bila ne samo manjša, ampak tudi čim bolj strokovna, predvsem pa bistveno bolj učinkovita.

Ali bi takim zahtevam zadostila vlada, v kateri bi bilo samo tri najst ali celo samo devet ministrov? Avtor takega predloga, predsednik skupščine dr. France Bučar, pravi, da vsekakor Malo verjetno pa je, da bo zakon, ki vsebuje omenjeno predlog, tudi sprejet. Po Bučarjevem zatrjevanju so načelno vsi za, vendar pa noči nihče nič slišati, da bi bil ob ministriški resor, ki ga zdaj zaseda. "Kot da je vlada zato, da zagotavlja stolčke strankam," pripominja dr. Bučar.

Pri Bučarjevem predlogu pa ne moti le radikalno zmanjšano število ministrstev, temveč tudi "določilo", da je vlada predvsem izvajalka nalog, ki jih ji daje državni zbor. V polemikah, ki so se razvne ob predlogu za takšno odvisnost, očitajo Bučarju, da hoče iz vlade narediti servis državnega zborna, kar pa vlada, če hoče res vladati, v nobenem primeru ne more in ne sme biti.

Kaj bo v predlogu zakona, ki ga pripravljajo v kabinetu Dmovoške vlade, se še ne ve natanko, čeprav so poslancem objubili, da bodo besedilo zakona kmalu dobili na klopi. Lahko pa pričakujemo, da bo tudi v tem predlogu manj vladnih mest, kot jih je bilo do zdaj, kar pomeni, da bodo nekatera ministrstva zagotovo ukinjena ali združena. O tem, katera naj bi ostala in katera ne, se za sedaj govorji bolj neformalno. Pravijo pa, da bo tako, kakor se govor, tudi ostalo.

• Če bo ministrstvo za kulturo res ukinjeno, je pričakovati, da se bo v pametnih glavah oblastnikov skotilo še kaj proti kulturi. Zdaj smo že tam, ko nas v zvezi s kulturo ne bo nič več presenetilo. Toda če kultura res ni več toliko pomembna za Slovenijo, kot je bila, potem najbrž ni več razlogov, da bi še imeli kar dva državna praznika, posvečena njej: Prešernov dan in dan reformacije. Brez škode lahko obo ukinemo, naj bosta navadna delovna dneva, ali pa namesto njiju ustoličimo nova državna praznika, ki bosta bolj v duhu novodobnih vrednot, npr.: namesto Prešernovega dne dan slovenske prepričljivosti, namesto dneva reformacije pa dan slovenske majhnosti. Za začetek bi se kar obneslo.

Ob kombinacijah glede ministrov v bodoči vladi je prišlo na dan, da bosta ob samostojni ministrstvi tako kultura kot znanost in tehnologija. Zoper ukinitev so se že slíšali protesti z obeh interesnih področij, izražajo pa začudenje in ogorčenje ob tem, da se sploh more dogajati kaj takega. Med prvimi so protestirali slovenski pisatelji, češ da ne morejo razumeti tako nespametne poteze, kot je ukinitev ministrstva za kulturo. S tem, so poudarili, se hoče povsem degradirati dejavnost, brez katere ne bi obstalo kot narod in tudi samostojne države ne bi imeli. Podobno menijo tudi drugi kulturniki.

I. ZORAN

SARAJEVČANA V NOVOTEHNI — Na obisku pri direktorju novomeške Novotehne Niku Galešu sta se dolgoletna poslovna partnerja iz Sarajeva, inž. Selimović (v sredini) in prof. Puljić (desni), tako temu pojduj kot drugim slovenskim partnerjem in prijateljem zahvalila za vso pomoč, ki jo oni in Slovenija nudijo nesrečnim prebivalcem te države in njihovim domovini nasproti. (Foto: A. B.)

Ko v Sarajevu kosi smrt

Pripoved dveh uglednih Sarajevčanov

NOVO MESTO — Prejšnji petek sta bila na obisku v Novem mestu ugledna Sarajevčana: inž. Salko Selimović, podpredsednik nekdaj trdnega sarajevskega podjetja Ferolektro in nekdaj sarajevski župan, ter dr. Mirko Puljić, profesor na sarajevski ekonomski fakulteti in nekdaj predsednik upravnega odbora Ferolektre. Inž. Selimović je prišel neposredno iz Sarajeva, in to kot član bosanskohercegovske delegacije, ki je iz Sarajeva v Zagreb prišel z letalom Uniproforja in je imela razgovore na Hrvaškem in v Sloveniji; prof. Puljić pa trenutno živi v Zagrebu. V Novem mestu sta obiskala Novotehno, s katero sta imela kot vodilna delavca Ferolektre zelo dobre poslovne in prijateljske vezi. Še posebej inž. Selimović, nekdaj ljubljanski študent, ima v Novem mestu in Sloveniji nasproti veliko znanec in prijateljev.

Prof. Puljić je iz Sarajeva odšel konec julija letos, in to le zato, ker je stanoval v tistem delu mesta, ki ga ne nadzirajo oborožene sile BiH. Namerava pa se čim prej vrnil. Trenutno živi v Zagrebu in kot nekdaj podpredsednik Gospodarske zbornice Sarajeva skuša svojemu ubogemu mestu in domovini čim bolj pomagati. V Zagrebu naj bi kmalu organiziral tudi predavanja za tiste študente sarajevske ekonomski fakultete, ki pot begunci živijo na Hrvaškem. »Težko z beseški izrazim hvaležnost, ki jo čutimo do Slovenije in naših prijateljev pri vas, ki našim ljudem in našim domovinam tako nesobično pomagate. Ferolektro ima v Sloveniji veliko poslovni prijateljev. Upam, da bomo to dobro in koristno sodelovanje lahko kmalu nadaljevali. Naj izkoristim to priložnost, da se vsemu solidarnostnemu mesta pa so se izločili tisti, ki so iz njega odšli in sedaj toljejo po njem ter sejo grozo in smrt. Mi, ki smo ostali, pa si vse delimo med sabo,« sta govorila.

»Sarajevčani smo se že takoj nadzadili na vsakodnevno obstrelevanje z granatami, da smo že kar otočeli, « pravi inž. Selimović. »Bolj nas motijo hudo pomanjkanje hrane, vode, električne pline, grozljive higienske razmere in to, da v našem mestu ni nobene poslovne dejavnosti več. Smrt pa je postala stalni gost in 'normalni' sestavni del našega vsakdanjega življenja. A klub vsemu hudem gledamo v prihodnost. Želim, da bi Sarajevo pomenilo najmanj toliko, kot je pred vojno, naš cilj pa je, da bi Bosna in Hercegovina dosegla to, kar sta v Slovenici. Pred vojno je bilo Sarajevo gospodarsko močno mesto. Leta 1986 je sarajevsko gospodarstvo izvozilo za več kot 1,6 milijarde dolarjev, od tega na konvertibilno tržišče za več kot milijard dolarjev. V mestu je bilo zaposlenih več kot 200 tisoč ljudi, od tega v gospodarstvu 160 tisoč. Danes je mesto gospodarstvo na tleh, tako rekoč na nihče ali še pod njo, saj je večina tovarni uničenih, razbitih. Nasproti je univenje nekaj izredno legevga mesta grozljivo. »Če bi človek, ki je Sarajevo poznal iz časa zimske olimpiade, prišel v mesto sedaj, ga

A. BARTELJ

BODOČA VINSKA CESTA — Minuli teden so med vinogradi na Trški gori asfaltirali 800 metrov poti. Petinštideset vinogradnikov je zato prispevalo kar precejšnje vsote denarja, nekateri pa so namesto denarja pomagali pri delu (na sliki). Za bodočo vinsko cesto so nekaj primaknili v tovarni Krka, Ždraviliščih, prispevali so krajevna skupnost Otočec, zavarovalnici Tilia in Triglav in izvršni svet novomeške občine. (Foto: J. P.)

KOMBI ZA POSEBNO ŠOLO — V novomeško osnovno šolo Dragotin Kette se vsak dan vozi 13 otrok iz okolice. Do sedaj so jih vozili s kombijem Centra za socialno delo, pred kramkim pa so z denarjem, ki s dveh večjih novomeških delovnih organizacij, ki tudi sicer pomagata tej šoli, ustanovitelja in drugimi prispevki kupili svoj kombi. To je velika pomoč tej šoli, otrokom in njihovim staršem. Poleg tegave v domu v šoli okoli 60 otrok, kih bodo ob popoldnevih lahko peljati na krajše izlete, kombi pa potrebujejo tudi za udeležbo učencev na raznih pritrivih in tekmovanjih. Skratka — svet sedaj tudi za učence te šole bolj odprt. (Foto: A. B.)

Jaz bi rad poslanec bil...

Brez zadnje čase običajnih težav s sklepčnostjo in brez običajnega "nategovanja" je slovenski parlament pred mesecem sprejel zakon o poslancih. Ta dokaj natančno določa pravice in dolžnosti ter materialni položaj tistih, ki si jih bo na decembriških volitvah uspelo prebiti v najvišje oblastno telo slovenske države, uveljavljane določenih ugodnosti ob zaključku mandata pa omogoča tudi sedanjim poslancem, predvsem profesionalnim. Teh je med 240 poslanci 65, v novem parlamentu pa vseh 90 poslancev v državnem zboru profesionalnih.

To pomeni, da jih bo v času poslanskega mandata tekla delovna doba z vsemi pravicami, ki iz tega izhajajo. Njihova osnova plača naj bi bila petkrat večja od povprečne slovenske plače, trenutno torej okrog 150 tisočakov. Še enkrat toliko bo poslanec lahko dobil, če bo aktiven v raznih organih parlamenta. Le če bi se proračun znašel v silnih težavah, bi zadevo lahko prepolovili. Tu so še najrazličnejša nadomestila, od regresa za prehrano naprej, ter pokrivanje raznih stroškov, povezanih z opravljanjem funkcije. Poslanec normalno pripada tudi dopust, 40 dni v letu, poleg tega pa lahko dobi še 7 plus 30 dni izrednega dopusta. Pripada jih tudi pisarna s tajico, ki bo gotovo poskrbel tudi za fiks, in strokovnim

sodelavcem oz. svetovalcem v volilni enoti. Poslastica pride na koncu. Ne to, da lahko celo še dve leti po izteku mandata prejema poslansko plačo, ampak možnost, da se lahko upokoji, če ima ob izteku mandata 25 let delovne dobe. Poslanci so si torej izpostavljeni več kot dvojna leta za čas garančije v parlamentu.

Vse skupaj pravzaprav ne bi smelo biti tako v nebo vpijoče. Podoben status le s še nekajko višjo plačo imajo poslanci v vseh državah razvite parlamentarne demokracije, s katerimi se radi primerjam. Navsezadne gre za ljudi, ki naj bi dejansko garali v koristi vseh državljanov in državljanek ter napredka države v najvišjem oblastnem telesu. To za začetek pomeni, da zdajšnjih problemov s sklepčnostjo ne bi smelo biti, saj je ena prvič dolžnosti poslancev, zapisanih v zakonu, da se redno udeležuje sej. Če bo brez tehtnega razloga izostal, se mu bo to poznalo na manjši plači. V času opravljanja poslanske službe ne bo smel opravljati še ene funkcije ali dejavnosti, ki ni združljiva z njegovim poslanskim. Poslanec ne bo mogel biti hkrati minister, prav tako ne bo mogel opravljati funkcij v organih lokalnih skupnosti. Prepovedana mu je opravljanje pridobitne dejavnosti, pri kateri bi se lahko okoril s svojo funkcijo. Žal ta konkurenčna

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

V žep kak tolar več!

Slovenska vlada je s redi septembra pooblastile ravnatelje vzgojno-izobraževalnih zavodov, ki jih je ustavljala republika, da smejo sklepati najemne pogodbe za nepremičnine, s katerimi razpolagajo njihovi zavodi. Istočasno je priporočila vsem občinam naj enaka pooblastila dajo ravnateljem občinskih zavodov. Takšen sklep pomeni, da bodo prostori šol in drugih zavodov odslej lahko mnogo bolje izkorisčeni, poleg tega pa bodo šole priste do novega vira zasluga ali vsaj do prihranaka.

Brežiška občina, ki ima glede na svojo gospodarsko moč zelo razvijeno mrežo šol, se je izredno hitro odzvala pobudi. Tako lahko ravnatelji osnovnih šol, vrtcev in posebne šole že od začetka tega meseca sklepajo pogodbe in s tem dajejo v načem posamezne dele stavb, v katerih sicer poteka vzgoja in izobraževanje. V občini razmisljajo še naprej, namreč, da bi enake možnosti dali tudi zdravstvenima zavodoma, knjižnici in Posavskemu muzeju.

Posebej pomemben je ta sklep za šole, ki že več let zapored nima dovolj učencev. Njihove velike, večinoma dobro opremljene in ogrevane zgradbe niso dovolj izkorisčene, v popoldanskih in večernih urah pa so ponavadi celo prazne. To so drage šole in velika škoda bi bila, če

B. DUŠIČ-GORNIK

bi tako ostalo še naprej. Na drugi strani namreč v istih krajih manka prostora za različne druge družbene dejavnosti. Šole do danes niso imeli pooblastila, da bi za svoje prostore zaračunale ekonomsko najemnino, zato jih najraje sploh niso oddajale.

Po novem bodo najemnine morale biti najmanj takoj visoke, da bodo pokrile stroške za elektriko, ogrevanje, čiščenje in druge osnovne stroške. Če pa dejavnost v šolskih prostorih ne bo namenjena učencem, bo najemnina povsem ekonomski. Dobiček od oddajanja šolskih prostorov bodo morali namestiti za nakup učbenikov in drugega učnega gradiva, za izposojo učencem, ki živijo v slabših materialnih razmerah, za izvajanje interesnih dejavnosti in za redna vzdrževalna dela na stavbah.

Ceprav morda v začetku ne bo večjih dobičkov, pa lahko šole račnajo vsaj na porazdelitev stroškov za stavbe. Dobro bi bilo, če bi se z oddajanjem šolskih stavb počasi začeli zmanjševati tudi appetiti po gradnji novih prostvenih, kulturnih in na sploh družbenih domov. Vedeni namreč moramo, da se ti še nekako zgradijo ob pomoči samoprispevkov, prostovoljnega dela in proračuna, potem pa jih je zelo težko vzdrževati.

B. DUŠIČ-GORNIK

OKTET Z LIRIČNIM GLASOM — V Novem mestu deluje poleg Dolenjskega oktet, oktet z dolgoletno pevsko tradicijo, še en tak vokalni sestav, oktet Adoramus, ki ga vodi prof. Jožica Bradač iz Glasbene šole Marjana Kozine. Oktet še ne deluje dolgo, zato tudi ne nastopa veliko, nase pa je opozoril s svojim značilnim liričnim glasom. Nastopil je na slovenskih ob otvoritvi razstave slik Kristofa Zupeta v avli Krkine poslovne hiše v Ločni minuli teden. (Foto: I. Z.)

Začetnik nove renesanse?

V novomeškem razstavišču Krke razstavlja slikar Kristof Zupet iz Ljubljane — Mojster tehnik in žanrov

NOVO MESTO — V razstavni avli Krkine poslovne hiše so od minulega tedna in bodo še vse do konca novembra na ogled likovne stvaritve tripetdesetletnega Kristofa Zupeta, akademškega slikarja iz Ljubljane. Zupet velja za najzajezitejšega slovenskega portretista na sliki. Upodobitev človekovega obličja in postave pa mu pomeni najpogosteje le pripravo, pot do kompozicije. S kompozicijo upodobitvijo zavestno nadaljuje izročilo, ki ga je v umetnosti utrdilo klasično evropsko slikarstvo od gotike in renesanse do im-

presionizma. S takšnimi slikarskimi izpovedmi je Zupet velika izjemna sredobne postmodernistične manire, za katero so značilni takšni pojavi, kot so fragmentarnost, eksperimentiranje, izpovedna pravnost, pomanjkanje vizije in često tudi neobvladljane samega slikanja.

Osrednji opus Zupetovega slikarstva predstavlja tako imenovani pasijonski cikel, ki ga je avtor zasnoval že pred dvajsetimi leti z upodobitvami Krizanega. Zadnja leta je ustvaril freske Krizev pot za vippasko Gradišče in veliko kompozicijo Zadnja večerja za cerkev v Škofjelicu. Sliš mo je za to, da bi osmisli skrivnost trpljenja in smrti, tisto temeljno bistvo krščanske vere, ki ga je Cankar v svoji črtici Krizev pot označil s tole mislio: »Človek gre na goro, da bo trpel, umrl in vstal poveljan«. Prav z upodobitvami Jezusovega trpljenja, ki se daleč iz ikonografske manire, marev predstavlja prizore in osebe iz našega okolja, »pravi kritik Peter Kovačič-Persin, »izraža slikar Kristof Zupet osto kritiko modernemu spogledovanju s konfesionalno maniro, ki predstavlja najnovejšo obliko ideologizacije umetnosti in odstujevanja vere.«

Prav gotovo je Kristof Zupet velik slikarski mojster. Mojster tudi po tem, da perfektno obvlada vse slikarske tehnike od risbe do freske in vse žanre od portreta, krajine, tihotijte do velike kompozicije, in to s pretanjem posluhom za vrst in izpovednost. Ali s tem že začrtuje pot do neke nove, nujne renesanse evropskega duha? Kot meni Peter Kovačič-Persin, je to renesanso že moč zaslutiti na območju Zupetovega slikarstva.

I. Z.

sicwind 5 iz Salzburga (Avstrija), Ljubljanski kvintet trobil, klarinetist Mate Bekavac iz Ljubljane s pianistko Adriano Magdovski iz Maribora in violinistko Maja Cerar iz Žuricha (Švica) s pianistom Hinkom Haasom iz Ljubljane. Vsak od izbranih mladih glabenikov oziroma komornih skupin ima zagotovljen šest nastopov, in to v strnjem terminu, na različnih koncertnih odrih.

V prvih seriji koncertnega cikla v okviru GM Odra se predstavlja pihalni kvintet Classicwind 5, ki deluje v Salzburgu. Kvintet sestavlja glasbeniki iz treh držav, njihove poti pa so se srečale na salzburškem Mozarteumu, kjer študirajo. To so: flautistka Vera Klug, fagotist Michael Táverno in rogorist Leopold Ramerstorfer, vsi iz Avstrije, klarinetist Gabor Lielj iz Madžarske in oboistka Maja Kojc iz Slovenije (Ljubljana).

• V torek, 10. novembra, bo ta kvintet koncertiral v Beli krajini, in to v obeh belokranjskih občinah. Prvi nastop bodo imeli mladi glasbeniki iz Salzburga ob 12. uri v metliškem kulturnem domu, in sicer za učence 7. in 8. razreda OŠ Podzemelj ter za dijakinje Srednje tekstilne šole Beti v Metliki. Zvečer ob 19. uri bo kvintet Classicwind koncertiral v kulturnem domu v Črnomlju. Obakrat se bo predstavil s skladbami Primoža Ramovša, Malcolma Arnolda, Paula Taffanela in Jacquesa Iberta.

Drugi koncert iz cikla GM Odra bo 8. decembra. Takrat se bo predstavil Ljubljanski kvintet trobil.

-an

LJUBLJANA, ČRНОМЕЛЈ — Glasbena mladina Slovenije je minuli četrtek predstavila v Ljubljani program svoje dejavnosti, zasnovane za sezonu 1992/93, in nekatere akcije, ki se začenjajo to jesen. V Cankarjevem domu sta že mimo prva dva koncerta simfonične matineje, ki so jo uvedli v novi sezoni. Vse, kar je še pripravljenega za vrtce, šole, klube in kulturne domove, pa je objavljeno v programski knjižici, izšli nedavno. Na voljo je tudi že prva štivila novega, 23. letnika revije Glasena mladina, kjer so aktualnosti široko razvejene dela Glasbene mladine obravnavane na uvodnih straneh. Najpomembnejše pa je, da začenja Glasbena mladina Oder (GM Oder) drugo koncertno sezono.

Koncertni cikel je namenjen promociji najboljših mladih slovenskih glasbenikov, starih do 25 let, na koncertnih odrih po Sloveniji. Posebnost je sam koncertni spored, saj je določeno, da mora vsebovati najmanj polovico skladb iz 20. stoletja in tretjino del slovenskih skladateljev. Koncertante je izbrala strokovna komisija v sestavi To-

maž Lorenz, Franc Rizmal in Boris Švara, in sicer izmed kandidatov, ki so se prijavili na spomladanski razpis. Izbrana sta bila dva posameznika in ena komorna skupina, Glasbena mladina Slovenija pa je uvrstila še mlade goste iz Avstrije.

V sezoni 1992/93 se bodo obiskovalcem predstavili: pihalni kvintet Clas-

sicwind 5 iz Salzburga (Avstrija), Ljubljanski kvintet trobil, klarinetist Mate Bekavac iz Ljubljane s pianistko Adriano Magdovski iz Maribora in violinistko Maja Cerar iz Žuricha (Švica) s pianistom Hinkom Haasom iz Ljubljane. Vsak od izbranih mladih glabenikov oziroma komornih skupin ima zagotovljen šest nastopov, in to v strnjem terminu, na različnih koncertnih odrih.

V prvih seriji koncertnega cikla v okviru GM Odra se predstavlja pihalni kvintet Classicwind 5, ki deluje v Salzburgu. Kvintet sestavlja glasbeniki iz treh držav, njihove poti pa so se srečale na salzburškem Mozarteumu, kjer študirajo. To so: flautistka Vera Klug, fagotist Michael Táverno in rogorist Leopold Ramerstorfer, vsi iz Avstrije, klarinetist Gabor Lielj iz Madžarske in oboistka Maja Kojc iz Slovenije (Ljubljana).

• V torek, 10. novembra, bo ta kvintet koncertiral v Beli krajini, in to v obeh belokranjskih občinah. Prvi nastop bodo imeli mladi glasbeniki iz Salzburga ob 12. uri v metliškem kulturnem domu, in sicer za učence 7. in 8. razreda OŠ Podzemelj ter za dijakinje Srednje tekstilne šole Beti v Metliki. Zvečer ob 19. uri bo kvintet Classicwind koncertiral v kulturnem domu v Črnomlju. Obakrat se bo predstavil s skladbami Primoža Ramovša, Malcolma Arnolda, Paula Taffanela in Jacquesa Iberta.

Drugi koncert iz cikla GM Odra bo 8. decembra. Takrat se bo predstavil Ljubljanski kvintet trobil.

-an

Salzburški pihalni kvintet Classicwind 5

Salzburški kvintet v Beli krajini

Pihalni kvintet Classicwind 5, ki ga sestavljajo študentje šalzburškega Mozarteuma, bo 10. novembra nastopil v Metliki (ob 12. uri) in Črnomlju (ob 19. uri)

LJUBLJANA, ČRНОМЕЛЈ — Glasbena mladina Slovenije je minuli četrtek predstavila v Ljubljani program svoje dejavnosti, zasnovane za sezonu 1992/93, in nekatere akcije, ki se začenjajo to jesen. V Cankarjevem domu sta že mimo prva dva koncerta simfonične matineje, ki so jo uvedli v novi sezoni. Vse, kar je še pripravljenega za vrtce, šole, klube in kulturne domove, pa je objavljeno v programski knjižici, izšli nedavno. Na voljo je tudi že prva štivila novega, 23. letnika revije Glasena mladina, kjer so aktualnosti široko razvejene dela Glasbene mladine obravnavane na uvodnih straneh. Najpomembnejše pa je, da začenja Glasbena mladina Oder (GM Oder) drugo koncertno sezono.

Koncertni cikel je namenjen promociji najboljših mladih slovenskih glasbenikov, starih do 25 let, na koncertnih odrih po Sloveniji. Posebnost je sam koncertni spored, saj je določeno, da mora vsebovati najmanj polovico skladb iz 20. stoletja in tretjino del slovenskih skladateljev. Koncertante je izbrala strokovna komisija v sestavi To-

maž Lorenz, Franc Rizmal in Boris Švara, in sicer izmed kandidatov, ki so se prijavili na spomladanski razpis. Izbrana sta bila dva posameznika in ena komorna skupina, Glasbena mladina Slovenija pa je uvrstila še mlade goste iz Avstrije.

V sezoni 1992/93 se bodo obiskovalcem predstavili: pihalni kvintet Clas-

sicwind 5 iz Salzburga (Avstrija), Ljubljanski kvintet trobil, klarinetist Mate Bekavac iz Ljubljane s pianistko Adriano Magdovski iz Maribora in violinistko Maja Cerar iz Žuricha (Švica) s pianistom Hinkom Haasom iz Ljubljane. Vsak od izbranih mladih glabenikov oziroma komornih skupin ima zagotovljen šest nastopov, in to v strnjem terminu, na različnih koncertnih odrih.

V prvih seriji koncertnega cikla v okviru GM Odra se predstavlja pihalni kvintet Classicwind 5, ki deluje v Salzburgu. Kvintet sestavlja glasbeniki iz treh držav, njihove poti pa so se srečale na salzburškem Mozarteumu, kjer študirajo. To so: flautistka Vera Klug, fagotist Michael Táverno in rogorist Leopold Ramerstorfer, vsi iz Avstrije, klarinetist Gabor Lielj iz Madžarske in oboistka Maja Kojc iz Slovenije (Ljubljana).

• V torek, 10. novembra, bo ta kvintet koncertiral v Beli krajini, in to v obeh belokranjskih občinah. Prvi nastop bodo imeli mladi glasbeniki iz Salzburga ob 12. uri v metliškem kulturnem domu, in sicer za učence 7. in 8. razreda OŠ Podzemelj ter za dijakinje Srednje tekstilne šole Beti v Metliki. Zvečer ob 19. uri bo kvintet Classicwind koncertiral v kulturnem domu v Črnomlju. Obakrat se bo predstavil s skladbami Primoža Ramovša, Malcolma Arnolda, Paula Taffanela in Jacquesa Iberta.

Drugi koncert iz cikla GM Odra bo 8. decembra. Takrat se bo predstavil Ljubljanski kvintet trobil.

-an

Skladatelj med zborovodji

Jakob Jež predstavil svojo najnovejšo zbirkko skladb na mladinskem zborovodskem seminarju v Ljubljani

LJUBLJANA — Skladatelj Jakob Jež, ki je doma iz Boštanj pri Sevnici, je ena osrednjih osebnosti v sodobni slovenski orkestralni, komorna in vokalna dela, za katere je značilna svojska glasbena govorica. Le-to odlikuje razvit smisel za barvo in prosojne strukture, pri čemer se skladatelj izogiba skrajnim sredstvom avantgardnih eksperimentov. Veliko skladb je napisal za pevske zbole in za mladino, slednji je namenjen tudi njegova najnovejša zbirkola skladb Pojem — igram. V zbirki so skladbe za eno- in dvoglasje s spremljavo klavirja in drugih instrumentov, torej za otroške in mladinske pevske zbole ter za razredne petje.

NA SIMFONIČNI MATINEJI

ČRНОМЕЛЈ — Učenci četrtega, petega in šestega razreda črnomajske glasbene šole, in to iz metliške enote in semiškega dislociranega oddelka, so v četrtek, 29. oktobra, prisluhnili Simponični matineji v Cankarjevem domu. Nastopil je Simponični orkester Slovene filharmonije pod vodstvom dirigenta Uroša Lajovca. Zatem so si v Narodnem muzeju ogledali razstavo o ljudskih glasbilih in godcih.

I. Z.

Omenjena zbirkola pomeni obogatitev slovenske glasbene literature za mlade izvajalce, kvalitetni prispevek k tej zvrsti glasbe in ne nazadnje dobrodošlo osvežitev v ponudbi skladb, iz katere izbirajo šolski zbori sebe primerja dela za izvajanje. Tej novi Ježevi zbirki je bil posvečen 34. seminar za zborovodje mladinskih pevskih zborov, ki sta ga pripravili Zveza kulturnih organizacij Slovenije in Slovenska pevska zveza ob koncu minulega tedna v Cankarjevem domu v Ljubljani. Program dvodnevnega seminarija je bil sestavljen tako, da so udeleženci, zborovodje mladinskih zborov iz vse Slovenije, najprej prisluhnili predstavitvi Ježevi zbirke. Predstavitev je opravil avtor Jakob Jež sam, pri čemer je pršel naslov Pojem — igram še bolj do izraza. Predstavitev je namreč izvenela kot skladateljev avtoportret.

V nadaljevanju seminarja je dr. Breida Bidovec-Oblak predavala o metodiki razrednega petja, pod vodstvom Jerneja Habjančiča in Stojana Kureta pa je potekala tako imenovana delavnica, delo po skupinah, v štirih delih. Bila je tudi okrogla miza o vprašanjih zborovodstva v šolstvu, predvsem o statusu pevskih zborov v vzgojno-izobraževalnem procesu.

I. Z.

Drugod zaton, pri nas vrh

O gradovih na Slovenskem so se Ribničani pogovarjali z dr. Ivanom Stoparjem

RIBNICA — Javni zavod Miklove hiša je v petek pripravil v zgornjih prostorih Miklove hiše v Ribnici razgovor z dr. Ivanom Stoparjem, avtorjem knjige Gradovi na Slovenskem. »Kramljanje o slovenskih gradovih«, kot so razgovor z njim poimenovali organizatorji, pa tudi dr. Stopar sam ob uvodni predstavitev zgodovinskih in drugih značilnosti in zanimivosti gradov v Sloveniji, je prisostvovalo približno 100 ljudi, kot se jih udeleži tudi drugih kulturnih prireditve v Miklovih hišah.

Na nikogar

dežurni
poročajo

TAT V SKLADIŠČU - Neugotovljene dne v oktobru je taj obisk skladišče podjetja Kovinar v Črnomlju in odnesel kotno brusilko, vredno 32.000 tolarjev.

VLOM BREZ HASKA - V noči na 27. oktobra je bilo vlomljeno v trgovino Feniks na Partizanski cesti v Novem mestu, od koder pa je storilec odšel praznih rok. Slaba izbira ali kaj drugega?

OSUMLJEN VLOMA - Metličan S. D. je utemeljeno osumljen, da je 26. oktobra v metliškem Kidričevem nasejcu vlomljil v parkirani osebni avto luksemburškega državljanja S. H. Iz vozila so izginili dokumenti in z njimi tudi 500 mark.

V STANOVANJU OB DEVIZE - Med 19. in 24. oktobrom je iz stanovanja Novomeščanke Marije S. izginilo deviz v vrednosti 60.000 tolarjev. Očitno je imela na obisku neznanca.

UKRADEL OGLEDALO - Neznan storilec je 29. oktobra z osebnega avtomobila, ki ga je Slavko H. s Hudega parkiral pred novomeško Krko, ukradel desno vzvratno ogledalo, vredno 1.200 tolarjev.

VLOM V KIOSK - V noči na 31. oktober je nekdo v Črnomlju vlomljil v kiosk Tobačne tovarne Ljubljana in odnesel več manjših predmetov, med njimi svinčnike in zvezke. Skode je za 20 tisočakov.

ODNESEL ORODJE IN BENCIN - 31. oktobra je bilo v gozdu pri naselju Cerkvišče vlomljeno v osebni avto Z 295 Antonu K. iz Vrhovcev pri Adlešičih. Storilec je odnesel več različnega orodja, iztocih pa tudi 20 litrov bencina. Skode je za 20 tisočakov.

IZLITJE NEVARNE SNOVI - TREBNJE - 27. oktobra je prišlo v DO Akropol Trebnje do izlitrajne snovi. Akropol ima v zemlji zakopane cisterne, ki so jih 27. oktobra okoli 14. ure polnilni z metilmekatratom. Dobrih osem ur kasnejše so ugotovili, da je večja količina omenjene nevarne snovi iztekel v zemljo. Kartolikno količino je šlo in kaj je bilo vzkrojeno izlitraj, zaradi izredno močne koncentracije hilavov v okolici cisterne še niso ugotovili.

Čez mejo z vlomliskimi nameni

Zagrebčan Dragutin Žugelj obsojen na leto in tri mesece zapora — ilegalno čez mejo, da bi vlamljai — Jemal hrano, oblačila in pijačo

BREŽICE — Potem ko so brežiški policisti koncem letosnjega julija prijeli 47-letnega Dragutina Žugelja iz Zagreba, je bilo dotedanje serije vlomov po zidanicah in vikendih na območju Žejnega in Mrzlove vasi konec. Že to je bil možen postopek zadosten dokaz, da imajo v rokah pravega človeka, sume je potrdila najprej preiskava, dokončno pa še nedavno sojenje pred senatom novomeškega temeljnega sodišča.

Žugelj je bil brez zaposlitve in se je potkal iz kraja v kraj. Julija je očitno ocenil, da po Zagrebu in okolicu ne bo več dolgo užival svobodo, zato je nekega dne ilegalno prestolil slovensko-hrvaško mejo in se odpravil v Posavje. Njegov cilj je bil jasen: vlamljati in se s tem tudi preživeti. Med 21. in 23. julijem je tako na območju Žejnega in Mrzlove vasi obiskal več zidanic, vikendov

Izterjevalec delal za svoj žep

T. N., davčni izterjevalec iz Metlike, osumljen neupravičene porabe z izterjavo pobranega denarja — Potrdil ni predajal računovodstvu

METLIKA — Svojčas smo zgodbo podobne vsebine poslušali v Novem mestu. Bila je dokaj odmevna in upali smo, da se bo ponovila. Žal ni bilo tako. Tudi v Metliki se je načel davčni izterjevalec, zaposlen pri tamkajšnji izpostavi Republike uprave za javne prihodke, ki je delal predvsem za svoj žep. T. N. iz Metlike je namreč utemeljeno osumljen, da je v obdobju med letosnjim januarjem in 5. junijem neupravičeno uporabljala različne zneske denarja, ki mu je bil kot davčnemu izterjevalcu zaupan pri njegovem delu.

Ko je T. N. nastopil službo davčnega izterjevalca, so ga delodajalci natančno seznanili z njegovim nalagami in pristojnostmi, še zlasti pa z načinom pobranja dakov in drugih davčnin na terenu ter z načinom in roki oddaje pobranega denarja Službi družbenega knjigovodstva. T. N. je bila znana obveznost, ki jo predpisuje zakon o finančnem poslovanju, povsem konkretno pa je opredeljena tudi v opisu delovnega mesta davčnega izterjevalca:

pobrani denar je potreben še isti ali najkasneje naslednji delovni dan oddati na SDK. T. N. tega ni počenjal, dokazi, ki jih imajo na voljo ustvarjeni oddelka za gospodarsko kriminalistiko urada kriminalistične službe UNZ Novo mesto, kažejo, da je s tem denarjem osumljen dalj časa razpolagal.

Pred pričetkom dela na terenu in izterjava dakov se je T. N. zadolžil z bloki potrdil o vplačilu dakov in drugih davčnin. Vsako potrdilo je imelo tri izvode; izpolnjevati jih je bilo potrebitno tako, da je izterjevalec original izročil stranki, ki je davčino plačala, drugi izvod bi moral zavoljiti evidec končati v računovodstvu tisti dan, ko naj bi bil denar dejansk položen v nočni rezervi SDK, medtem ko je moral tretji izvod ostati v bloku. Za tako položen denar je SDK redno in tekoče posiljal metliški izpostavi Republike uprave za javne prihodke izvod splošne položnice o realiziranem plačilu, znesek na tej pa se je vedeta moral ujemati s ses-

tevkom zneskov na drugih izvodih potrdil, predanih računovodstvu davkarje. T. N. vsega tega po mnenju kriminalistov ni počenjal.

Denar je ne le oddal z zamudo in ga tako imel neupravičeno v svoji posesti vse od dneva, ko je davčino na terenu pobral, do dne, ko je denar položil na SDK, pač pa je z njim tudi razpolagal, kot da bi bil njegov. Nov dokaz temu, da je imel pobrane davke in davčine namen neupravičeno in protipravno uporabljati, so kriminalisti našli tudi v dejstvu, da je T. N. tretje izvode potrdil enostavno potrgal iz bloka in jih znova vanj vložil šele pri kasnejših zaporednih številkah, medtem ko drugih izvodov navedenih potrdil sploh ni predajal računovodstvu, pač pa jih je zadrževal pri sebi. Vse našteto je bilo dovolj za kazensko ovadbo, ki so jih gospodarski kriminalisti že izročili novomeške UNZ so namreč ugotovili, da sta se mladeniča do meje pripeljala z osebnim avtomobilom, ki je bil pred kratkim ukraden v švicarskem Laganu. Tudi to je pokazala preiskava, da naj bi bil vozilo ukradlo Alfio L. Fanta sta audi hotela prodati, zaslužek pa si bratsko razdeliti. Namesto zaslužka si bosta lahko sedaj bratsko razdelila kazen, ki

B. BUDJA

S PARKIRIŠČA UKRADLI GOLFA

BREŽICE - V noči na 30. oktober je s parkirišča v Prežihovi ulici izginal osebni avto znamke Golf, kovinsko sive barve z registrsko znamko KK 1-810, last Maje Baškovič iz Brežice. O storilcu in avtu ni ne duha ne slaha.

JE TAT TRINAJSTLETNIK?

TREBNJE - Trinajstletni fant iz Trebnjega je utemeljeno osumljen, da je 16. oktobra v domačem kraju ukradel moško kolo in s tem lastnico Nado P. prikrajsal za 7.000 tolarjev.

Streljali na zajca, zadeli pa domačinko

Hujša nesreča med lovom v Čelevcu pri Šmarjeti

OTOČEC — Ivo F., Anton D. in Jože S., člani lovske družine Otočec, so imeli 25. oktobra skupni lov v bližini Čelevec pri Šmarjeti. Lovska strate je bila večja od previdnosti, to je na svoji kozi občutila 66-letna krajanka iz Čelevca Leopolda S.

In bližini hiš z oznako Čelevec 18 so Ivo, Anton in Jože opazili divjega zajca in ga zasuli s točo Šiber. V tistem trenutku pa je cestni nad vasjo hodila Leopolda S., ki so jo Šibre zdele v roko, nogo in celo v vrat. Hugo poškodovan so prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, neprevidne pa so bila kakaleta v nosu, da je vložila v nos. Poškodovan je bil tudi Leopold S., ki je do vključno s tistimi dnevi preživel.

In sedaj k zanimivješemu delu devetmesecne mejne inventuri dolenskih policistov. Slednji so namreč v svoja poročila vnesli tudi podatke o triindvajsetih mejnih incidentih, z izjemo enega — šlo je za neznanega povzročitelja požara, ki se je razširil v sosednjo državo — so vse povzročili Hrvatje. Kar triajstkrat je šlo za kršitev zračnega prostora, osem incidentov pa so si privoščile uradne osebe sosednje države. Ob kontrolah na meji so možje postave zasegli tudi triajst kosov orožja, med njimi 8 vojaških pušk, štiri revolverje, 534 nabojnih itd. Sodnikom za prekrški je bilo tako prijavljeno 518 oseb, največ zaradi ilegalnega vstopa v državo ali izstopa iz države. Zanimivo ob tem pa je, da je to poskušalo do 191 tujcev in Slovencev. Skupaj se je ilegalni prestop meje letos ponesrečil 374 osebam. Ni

v jeku v roki pa je Anton navzduž pričakoval televizorju kmalu zaspal. Cigaretni ogorek je padel na posteljo, tam povzročil tlenje, zavoljo katerega je nastajal ogljikov monoksid. Njegova koncentracija je bila kmalu tolikšna, da se je Anton P. zastupil in umrl.

B. B.

Usoden spanec s pričiano cigareto v rokah

Za 32-letnega Antona P. ni bilo več rešitve

VELIKI CEROVEC — Do tragičnega dogodka je prišlo na prvega novembra dan nekaj po 20. uri v Velikem Cerovcu. 32-letni Anton P. se je tega večera vložil vrnil domov, stopil do sobe, tam pričgal televizor in se ulegel na kavč. Že po nekaj minutah se je v njegovih rokah znašla pričiana cigareta, z njo v roki pa je Anton navzduž pričakoval televizorju kmalu zaspal. Cigaretni ogorek je padel na posteljo, tam povzročil tlenje, zavoljo katerega je nastajal ogljikov monoksid. Njegova koncentracija je bila kmalu tolikšna, da se je Anton P. zastupil in umrl.

B. B.

Na mejo z ukradenim avtom

V Švici ukradeni audi sta hotela Mato P. in Alfio L. prodati v Sloveniji

METLIKA — Tativne osebnih avtomobilov se vrstijo iz tedna v teden, kar velja zlasti za posavski konec. Manj je poročil o tem, koliko oškodovancev je imelo to srčo, da so ukradeni avto dobili vrnjen. Eno od redkih obvestil take vrste je prišlo ondan iz Metlike, le da je razvesilo švicarskega državljanja iz Laganu.

V petek, 30. oktobra okoli 11.20 sta se na mednarodni mejni prehod v Metliko z osebnim avtom znamko audi Švica KK R 1-584, last Skenderja Karima, iz Krškega. Zmikavt je ukraden avtomobil, ki je vložil v Švicarske registracije pripeljal 27-letni državljani Bosne in Hercegovine Mato P. in 23-letni Alfio L. iz sosednjega Hrvaške. Mladenci so mejni kontroli nista kazala ravnodušnih obrazov; občasni menjajoči se naleti rdečice in bledice niso ušli policistovemu očesu. Slednji si je dokumente ogledal pobliže in ugotovil, da ima Mato P. v potnem listu ponaren vizum za Švico. To je bil dovolj resen signal, da mladenič še podrobnejše dajo podrobnejše dajo. Rezultat je prišel kmalu. Policisti in kriminalisti novomeške UNZ so namreč ugotovili, da sta se mladeniča do meje pripeljala z osebnim avtomobilom, ki je bil pred kratkim ukraden v švicarskem Laganu. Tudi to je pokazala preiskava, da naj bi bil vozilo ukradlo Alfio L. Fanta sta audi hotela prodati, zaslužek pa si bratsko razdeliti. Namesto zaslužka si bosta lahko sedaj bratsko razdelila kazen, ki

jima jo bodo prisodili sodniki.

Dodajmo še, da so policisti avto zasegli in vrnili srečnemu lastniku v Švici.

ZMIKAVTU GOLFA NA SLEDI

BREŽICE - 19. oktobra med 20. in 21. uro je bil v Brežicah ukraden osebni avto Golf z registrsko oznako KK R 1-584, last Skenderja Karima, iz Krškega. Zmikavt je ukraden avtomobil, ki je vložil v Švicarske registracije pripeljal 27-letni državljani Bosne in Hercegovine Mato P. in 23-letni Alfio L. iz sosednjega Hrvaške. Mladenci so mejni kontroli nista kazala ravnodušnih obrazov; občasni menjajoči se naleti rdečice in bledice niso ušli policistovemu očesu. Slednji si je dokumente ogledal pobliže in ugotovil, da ima Mato P. v potnem listu ponaren vizum za Švico. To je bil dovolj resen signal, da mladenič še podrobnejše dajo podrobnejše dajo. Rezultat je prišel kmalu. Policisti in kriminalisti novomeške UNZ so namreč ugotovili, da sta se mladeniča do meje pripeljala z osebnim avtomobilom, ki je bil pred kratkim ukraden v švicarskem Laganu. Tudi to je pokazala preiskava, da naj bi bil vozilo ukradlo Alfio L. Fanta sta audi hotela prodati, zaslužek pa si bratsko razdeliti. Namesto zaslužka si bosta lahko sedaj bratsko razdelila kazen, ki

ODNESEL VINO IN MESO

PŠECE - V noči na 26. oktober je neznan nepridržal vložil v Švicarske registracije KK R 1-584, last Skenderja Karima, iz Krškega. Zmikavt je ukraden avtomobil, ki je vložil v Švicarske registracije pripeljal 27-letni državljani Bosne in Hercegovine Mato P. in 23-letni Alfio L. iz sosednjega Hrvaške. Mladenci so mejni kontroli nista kazala ravnodušnih obrazov; občasni menjajoči se naleti rdečice in bledice niso ušli policistovemu očesu. Slednji si je dokumente ogledal pobliže in ugotovil, da ima Mato P. v potnem listu ponaren vizum za Švico. To je bil dovolj resen signal, da mladenič še podrobnejše dajo podrobnejše dajo. Rezultat je prišel kmalu. Policisti in kriminalisti novomeške UNZ so namreč ugotovili, da sta se mladeniča do meje pripeljala z osebnim avtomobilom, ki je bil pred kratkim ukraden v švicarskem Laganu. Tudi to je pokazala preiskava, da naj bi bil vozilo ukradlo Alfio L. Fanta sta audi hotela prodati, zaslužek pa si bratsko razdeliti. Namesto zaslužka si bosta lahko sedaj bratsko razdelila kazen, ki

Akceptni nalog Trima poravnal privatni dolg

M. Ž., odgovorna oseba Trima, osumljena več kaznivih dejanj

TREBNJE — Zaradi suma, da je storila več kaznivih dejanj, so novomeški kriminalisti minule dni ovadili temeljnemu javnemu tožilcu M. Ž., odgovorno osebo družbenega podjetja Trimo iz Trebnjega. In česa jo kazenska ovadba bremeni?

Po rezultatu preiskave naj bi bila M. Ž. storila kazniva dejanja neupravičeno uporabila akceptni nalog podjetja v za takratni čas ogromnem znesku 102.000 tolarjev, ki jih je namenila za plačilo svojega dolga pri zasebnem trgovcu v Trebnjem. Denar je bil seveda last trebanjskega Trima, kot odgovorna oseba pa je imela M. Ž. možnost zlorabe zaupanih jih finančnih sredstev.

To pa ni vse, kar kriminalisti očitajo M. Ž. Lanskega 20. avgusta naj bi bila namreč ob vodenju devizne blagajne v trebanjskem Trimu, ki ji je bila kot odgovorni osebi pač zaupana, enostavno znamkina 673 nemških mark. Po takratnem tečaju, ki v sodnem postopku edini velja, si je tako na skodo podjetja, v katerem je zaposten, protipravno prilastila 8.749 tolarjev. Po današnjem izračunu bi bil ta znesek vsaj štirikrat večji.

B. B.

ZGORELA PRIKOLICA Z INVENTARJEM

NOVO MESTO - 30. oktobra okoli 10. ure je prišlo do požara na počitniški prikolici, ki je bila parkirana pred Agroservisom v Žabji vasi. Predno so do mesta požara prispele gasilci, ki prikolina zgorela, z njo pa tudi ves inventar. Agroservis je vsaj ob 200 tisočakov.

KRONIKA NESREC

V gozdovih gospodari anarhija

FOTO: B. DUŠIĆ-GORNIK

Gozdovi so najlepši jeseni. Ko stopaš med mogočnimi debli in suho listje šumi v gozdnih idili, si moraš priznati: "Majhen sem in šele od včeraj, to, v pisane barve odeto drevje, pa mora biti večno." A ni. Prepuščeno je neizmernosti človeških potreb. Ko jesenski sprehajalec naleti na čistino, po kateri vsepovprek ležijo posekana drevesa, je zanesenosti konec.

V naših gozdovih že lep čas gospodari anarhija. Samo v Posavju je bilo letosno pomlad (do junija) na golo posekano okrog 40 ha gozdov. Površine tako posekanega gozda se gibljo od nekaj arov do celega hektarja. Medobčinski inšpektor je v tem času prijavil kar 575 primerov, v katerih je bilo preko 20 tisoč kubikov lesa posekano brez vsake strokovne osnove in izključno zaradi trenutne koristi. V drugi polovici 1991 in v prvi polovici letosnjega leta so lastniki sekali vsepovprek, ker se je pojavila velika potreba po denarju za odkup stanovanj. Gozd, posebno bukov, je bil izredno donesen vir prihodkov, saj država ni pobirala davkov. Tako je bilo v tem obdobju skoraj 70 odst. lesa posekanega brez odkazila. To pomeni, da se je z večjo ali manjšo škodo sekalo v več kot 2 tisoč primerih. To predstavlja četrtino vseh sečenj po številu in kar polovico po količini posekanega lesa.

Posavski gozdovi so zelo razdrobljeni, saj se nahajajo v regiji, ki je zelo gosto naseljena. Tu je bilo že do sedaj malo gozdom v družbeni lasti. Gozdovi so po kakovosti precej slabši, kot bi lahko bili glede na dobra rastlina, ki so nekoč dajala boljši les. Največ gozdne površine zavzemajo nižinski hrastovi gozdovi (Krakovo, Dobrova), ki so bili še posebno velikokrat potisnjeni ob stran zaradi kmetijstva. Služili so pretežno za drva in steljo, zaradi lahke dostopnosti pa so bili v preteklosti preveč izkorisceni. Še posebno veliki poseki so bili tu takoj po vojni.

Seka se vsevprek

Ko so se v Slovenski kmečki zvezi pojavile zahteve po ukinitvi odkazila in družbenega nadzora v gozdovih, so se ljudje nenadoma začeli obnatisi, kot da v Sloveniji ne velja več noben predpis. Zakon o gozdovih je bil s sklepi ministrstva deloma razveljavljen, tako da so temeljne organizacije kooperantov pri gozdnih gospodarskih izgubile dotedanje pravice. Ker ni bilo več biološke amortizacije, tudi niso več dolžne vzdrževati reda v zasebnih gozdovih. Značilno je, da ob tem ni bil sprejet novi zakon, kar je dalo izredne možnosti vsem, ki se ne ozirajo na ravnotežje v naravi, pomembnost gozdu in njihovo normalno obnovo, temveč želijo na hitro zasluziti. In mnogi tudi so in še služijo.

Vsem, ki so želeli na hitro zrušiti star sistem gozdarstva in zakonov s tega področja, je bil velik argument, da kmetje znajo bolje gospodariti s svojimi gozdovi, kot lahko to počne država. Kmet je navezan na svoj gozd, ga spoštuje, ceni in zato dobro skrbni zanj. To drži, toda tragika gozdov je v tem, da večina njihovih lastnikov sploh niso kmetje. In če bomo denacionalizacijo izpeljali do konca, bo verjetno še mnogo več novih lastnikov, ki na gozd ne bodo navezani in bodo do njega imeli slab odnos.

Posevje od leta 1987 sploh ni imelo svojega gozdarskega inšpektorja, ampak je vsa dela opravljala republiški. Sedanji medobčinski inšpektor ima dela čez glavo. Za leto 1991 je prejel 1116 prijav, do letosnjega junija pa že kar 1216. Pred vrati pa je že nova sezona za sečnjo v gozdovih. Precej prekrškov je zaradi velikega števila, ki jih ni možno takoj obravnavati, že zastaralo. Zaradi tega mora inšpektor izbirati med prekrški in prijavljati le najtežje. Precej je tudi hujših kršitev. Sečnje,

s katerimi je gozd poškodovan do take mere, da se ne more več normalno obnavljati, so kaznine po kazenskem zakonu. Take primevere bo inšpektor ponovno preveril na terenu in jih predložil tožilcu. Lastnikom gozdu, v katerih je povzročena tako velika škoda, grozi zaporna kazneni.

Prekrški se splaćajo

Kazni za prekrške v gozdovih so od 2.500 do 10.000 tolarjev. Sodnika za prekrške v Brežicah in Sevnici spremljata težo prekrškov in ji prilagajata kazneni, sodniku za prekrške iz Krškega pa se očitno to ne zdi potrebno, zato vse po vrsti kaznuje z najnižjo kaznijo. Sicer pa je res, da je tudi 10 tisočakov tako nizka kazneni, da se kršiteljem ni treba preveč ozirati nanjo. Če bi želeli, da bi bilo prijavljanje prekrškov učinkovito, bi morale kazni v vsakem primeru biti takšne, da se prekršek ne bi splaćal.

Spomladi je sicer začel veljati zakon o davkih na les, vendar se jim še vedno izognijo vsi, ki prodajajo prekupevalcem na črno. V Posavju je takih trgovcev, ki lastnikom gozdu nudijo "strokovne usluge", veliko. Medobčinski gozdarski inšpektor inž. Vinko Šeško je za primer, ko so nekemu lastniku z denacionalizacijo vrnili 100 ha gozdu. Čeprav so mu za posek odkazali 900 kubikov lesa, je na prigovaranje prekupevalca posekal 300 kubikov lesa tam, kjer je napravil največ škode.

Precej nestrokovnih sečenj so v posavskih gozdovih opravila tudi lesopredelovalna podjetja. Ta so v gozdove pošljala kar preseže svojih delavcev in največkrat je bilo samo od preddelavca odvisno, kaj in kako se je sekalo. Najbolj zanimivo pri vsem tem početju pa je, da so podjetja zelo dobro vedela, kaj delajo. Inšpektorska služba jim namreč ne more napraviti nobene krvide, saj lahko prijavi samo lastnika gozdu. V večini primerov gre za ljudi, največkrat ostarele, ki so nujno potrebovali denar, pa so zato šli v kompanijo s takimi "gozdarji".

Posledice nestrokovnih sečenj so že zdaj velike, poznale pa se bodo še dolgo. Kot pravi inšpektor inž. Šeško, je gozd edini slovenski naravni vir, ki se obnavlja. Toda, če človek pregrubo posega vanj in poruši njegov naravni red, to sposobnost lahko izgubi. V prekomernem rušenju gozdu, ki je rezultat preteklih dveh let, je samo v gozdovih krške, sevnische in brežiske občine padlo najmanj za 40 tisoč kubikov lesa. Sekali so drevesa v najboljši rasti, ki bi lahko prav kmalu dala veliko več. Zdaj pa se bo moral ciklus začeti znova.

Gozdovi niso žito

Gozdovi niso žito, ki ga eno leto slabo poseješ ali vzgajaš, pa lahko že naslednje leto napako popraviš. Povprečen gozd potrebuje za normalen razvoj 80 do 150 let. In gozd tudi ni samo les, čeprav nekateri v njem vidijo

samo to. Ne bomo ponavljali znanih zgodb o pomembnosti gozda za življenje na Zemlji, morda pa bi o njih le morali razmisli tisti, ki vztrajno zahtevajo, naj lastnik gozda razpolaga s tem bogastvom po lastni vesti.

Ko gre za tako veliko bogastvo, se na veste ne moremo več zanašati. Slovenija je bila z deležem gozdov v družbeni lasti nekje v evropskem povprečju. Ko bo končana denacionalizacija, bo v državni lasti ostalo le še boro malo, še posebno, če bodo gozdove vravali tudi Cerki. Ker bo torej večina gozdov v kratkem v zasebni lasti, bo morala država zaščiti svoje interese drugače, namreč z dobro zakonodajo in ostrom nadzorom nad njenim izvajanjem, ki bosta temeljito urejala izkoriscenje in obnavljanje gozdu.

Gozdarji se zaradi nereda v gozdovih zelo bojnijo tudi bolezni. Lastniki sicer redno opozarjajo, da morajo spoštovati gozdnih red, a kaj, ko ni nobenih kaznil. Poleg tega je letos

v gozdovih pustošila suša, ki je med drugim pospešila tudi razvoj smrekovega lubadarja. Ta gozdnih škodljivec se utegne tako razmožiti, da bo že v naslednjem letu ogrozil obstoj smrek v posavskih gozdovih.

Po informacijah s terena je mogoče sklepati, da se v naših gozdovih zlagoma vendarle vrača red. Mogoče so k temu prispevala tudi stalna opozorila gozdarjev ter kontrola in prijave gozdnega inšpektorja. Gozdarji opozarjajo lastnike gozdu, da po novem tako gozdarja kot tudi odkazilo plača država. Lastnik, ki želi sekati, naj samo poklice in stvar bo rešena. A če je stvar taka, zakaj torej lastniki gozdu v resnicu ne pokličejo na pomoč gozdarjev, ki so strokovno usposobljeni za posege v gozdu? Očitno je, da se bojijo obdavčitve. Odkazilo je v prejšnjem sistemu veljalo hkrati tudi za davčno osnovo. Tega sistemu ne zamerijo le lastniki gozdu, temveč tudi gozdarska stroka, ki je nosila breme zamere. Namesto da bi jih kmetje povezovali s strokovnim delom, so jih z davki. Danes sicer odkazilo ni neposredno davčna osnova, vendar lahko predvidevamo, da si bo država na nek način odrezala svoj kos kruha. Težnje po tem, da bi preko odkazila v gozdarjev prišla do podatkov, se že močno kažejo.

BREDA DUŠIĆ-GORNIK

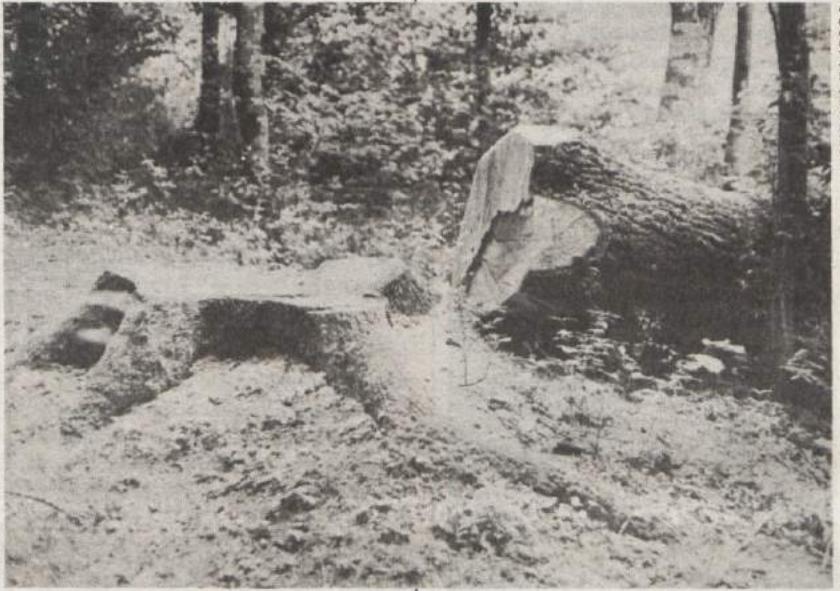

FOTO: M. MARKELJ

vedeževalka sara

Solze gospe Sare

V Novem mestu v Hotelu Metropol že nekaj mesecev deluje vedeževalka, gospa Sara, kot sebe imenuje ženska srednjih let, doma iz Banjaluke. V Novem mestu, bližnji in daljni okolici vlada zanjo tako zanimanje, da se je treba za obisk pri njej napovedati tudi mesec in več prej.

Od kod smo? Kaj smo? Kaj nas čaka? Večna vprašanja, ki si jih človek zastavlja že, odkar je človeštvo na svetu. Zato ljudi tudi že ves čas tako silno zanimajo napovedi in prorokbe. Preroki, vedeževalci in napovedovalci bodočnosti spremljajo človeštvo od njegovega nastanka v marsikateri kulturi in civilizaciji so bili to vplivni ljudje, ki so jih ostali spoštovali in se jih hkrati bali. Danes celo resni znanstveniki proučujejo ljudi, ki naj bi imeli dar vpogleda v prihodnost. Vprašanje pa je, če bomo kdaj zvedeli, na čem slone take napovedi, kaj je tisto, ki tem ljudem omogoča, da napovedujejo dogodek. Imajo res to sposobnost ali pa so le šaratiani in goljuhi, ki izkoriscajo lahkovostenost ljudi, njihov strah pred usodo in njihovo nemoc.

Potem je gospa Sara po telefonu poklicala na Bled gospo, recimo ji Marija, ki je povedala svojo zgodbino. Hčerka, stara kakšnih 12 let, je najprej oslepela na eno oko, kmalu zatem pa na obe. Napovedi zdravnikov so bile grozne. V obupu se je zatekla k Sari, ki je takoj in odločno zatrjevala, da z deklico ni tako hudo in da bo kmalu ozdravila. "Vse, kar mi je gospa Sara napovedala, se je doslej uresničilo. Ne da bi vedela, da nameravamo hčerko peljati še na pregled v tujino, mi je

edala, da me bodo poslali na ultrazvok in da ne bodo nič ugotovili. Do pičice vse se je uresničilo. Kot da bi bila zanj odperta knjiga, iz katere je vse o meni brala za nazaj in za naprej," je še vsa iz sebe pripovedovala. "Več sploh nisem hotela vedeti, ker nočem poznati svoje usode."

Potem je gospa Sara po telefonu poklicala na Bled gospo, recimo ji Marija, ki je povedala svojo zgodbino. Hčerka, stara kakšnih 12 let, je najprej oslepela na eno oko, kmalu zatem pa na obe. Napovedi zdravnikov so bile grozne. V obupu se je zatekla k Sari, ki je takoj in odločno zatrjevala, da z deklico ni tako hudo in da bo kmalu ozdravila. "Vse, kar mi je gospa Sara napovedala, se je doslej uresničilo. Ne da bi vedela, da nameravamo hčerko peljati še na pregled v tujino, mi je

FOTO: A. BARTELJ

Gospa Sara

to napovedala, in ne samo to, opisala mi je pot do klinike in celo narisala stavbo, kjer prej ne jaz ne mož ne hčerka še nismo bili. Kliniku bi našla, če bi jo iskala samo po njenem opisu in skici." Sara je napovedala, da se bo deklici zdravje kmalu popravilo, in res že sedaj vidi na eno oko in tudi drugo se popravila. "Do konca leta bo hčerka normalno videla in bo zdraval" je prepričana gospa Sara, čeprav zdravniška dijagona sploh ne daje osnove za tak optimizem.

Tretjo zgodbijo je po reporterjem obisku pri gospi Sari povedal podjetnik, ki ima v bližini svoje poslovne prostore. Po radiju je slišal, kako je odgovarjala na vprašanja poslušalcev, in čeprav "na take stvari ne da nič", se je bolj za šalo kot zares, predvsem pa zato, ker je blizu, oglasi pri njej. "Bili smo tik pred začetkom velikega posla, vgradnje drage tehnične opreme. Skicirala mi je objekt in napovedala, da bomo imeli velike težave pod streho. In res smo jih imeli in jih še imamo. Z gospo Saro sva se potem spropranjateljila in me včasih obišče v moji pisarni. Tako sem se ondan po telefonu pogovarjal s poslovnežem iz Zagreba, s katerim delamo nek projekt s Kitajci. Po telefonu je slišala njegov glas, mi vzel slusalčko, mu povedala, da je njegova hči bolna, kaj ji je in kako naj se varuje in ga opozorila, naj pazi na svoj avto. Nekaj dni zatem so mu z avta ukradli okrasne pokrove koles. Pred kakšnimi desetimi dnevi pa mi je napovedala, da bom iz ZDA dobil tri pisma in da gre za velik denar. Pismo, ki sem ga dobil danes, pa mi je napovedala včeraj. Popolnoma neverjetna pa je tale zgodbai: takrat, ko je bila pri meni, sem se v angleščini pogovarjal s poslovnim partnerjem iz Londona. Sara ne zna angleščo, o svojih poslih in partnerjih ji nisem nikoli nič govoril. Ko pa je samo iz slusalke slišala glas tega človeka, mi je začela govoriti, kje je ta človek, da sedi v 13. nadstropju take stavbe, kako je oblečen, kakšno preprogo

ima v pisarni in kakšne hiše so nasproti stavbe, v kateri je. Možaku sem vse to prevedel in brez besed je spustil slusalčko iz rok. Če nekaj minut me je poklical nazaj in ni mogel verjeti, da je to res. Vse je bilo točno tako, kot je opisala Sara. Sodelujem s poslovneži v Ameriki in Angliji in pogovarjam so, da bi to njen moč uporabili pri naših poslih, ki gredo včasih tudi do 100 milijonov dolarjev in več."

"Meni je zmožnost, da vidim v prihodnosti, dana do rojstva, vendar tega nisem, bog ne daj, nikoli zlorabilna. Rada imam ljudi in posvetila sem jim celo življenje. Veliko ljudem sem pomagala zastonj. Vendar od tega življa, zato si ne morem, ne smem in nočem dovoliti nikakršnega šarlatanstva. Ko zasišim človekov glas (po sliki ali opisu drugih tega ne morem), tudi če po telefonu, človeka zagledam, vidim, kaken je, kaj mu je in kaj ga čaka. To mu povem in ga opozorim, česa naj se izogiba, na kaj naj bo pozoren. Bolj natančno lahko odgovarjam, če mi ljudje postavljajo natančna vprašanja. Ne prenesem pa, da me "preizkušajo" in postavljajo vprašanja, kdaj je rojen, kdaj se je poročil, kaj dela njegova žena v Nemčiji in podobne neumnosti. To me žali. Jaz nisem šlogarica. Stvari in stanja vidim v slikah in bolj ko je jasno in natančno vprašanje, jasneje vidim, sicer se borim in naprezzam. Veliko lažje je pomagati dobremu človeku, če pa je človek slab in hudoben, se trudim najprej, da bi to zlo in hudobijo spravila iz njega. Slab in hudoben človek še sam sebi noči pomagati, toliko težje mu jaz. Naredim vse, kar morem, a ne želim, da tak človek še pride k memi," se je razgovorila gospa Sara.

Pravi, da pozna tudi svojo usodo in da je ni strah, čeprav ta ni lepa. Gospa Sara je pravzaprav begunka. Trdi, da vidi človeka, ki je zasedel njen stanovanje v Banjaluki, a mu kljub temu da je četnik, sovražnik, ne želi nič hudega. Nikakor pa noče pogledati v usodo svojih najbližjih, ki so ostali v Bosni. "Zid sem postavila, nočem, ne smem tega videti in vedeti!" In ob tem jo polijejo solze, ne solze jasnovidke, ampak jo davi jok nemočne in nesrečne ženske.

ANDREJ BARTELJ

Ponosna sem, da sem bila zraven

Spomenka Hribar je eno od imen v slovenski politiki, ki je najtesneje povezano z demokratizacijo v Sloveniji, še zlasti pa s pobudo za narodno spravo, zaradi katere svoj čas pri oblastnikih ni bila najbolje zapisana. Zadnje čase pa je pritegnil pozornost javnosti njen članek "Zaustaviti desnico", s katerim si je spet pridobila nemalo nasprotnikov. Ker se ostri napadi na njen račun vrstijo tudi v naših pismih bralcev, smo jo ob obisku v Vinici poprosili, da odgovori na nekaj vprašanj.

- Ste pobudnica slovenske sprave in zdaj, ko je od prvih pobud minilo že kar nekaj let, me zanima, kakšen občutek imate. Sмо s spravo kam prišli ali ne?

"To je odvisno od tega, kako človek spravo razume. Če jo kdo razume tako, da bomo sedaj nenadoma vsi prijatelji in da bomo pozabili, kaj se je zgodilo in da bomo vsi vsem vse odpustili, potem sprave seveda ni in je tudi nikoli ne bo, ker to ne bi bilo zdravo. Če pa vzamete spravo na dveh ravneh, kot pravzaprav lahko o njej govorimo, se pravi kot spravo z mrtvimi ali priznanje mrtvim, da so mrtvi, in kot dolžno spoštovanje in pieteto do vseh mrtvih, je bilo to pač storjeno s tem simboličnim pokopom na Rogu. Druga raven pa je sprava med ljudmi, med nami, živimi, in če pod spravo razumete to, da ljudje pač pristajajo drug na drugega, da ima vsak pravico povedati svojo izkušnjo, svoje misli, da so dances pač legitimne in takoj prisotne in se objavljajo resnice tako partizanov kot domobranov, tako enih kot drugih in vseh nas, potem je sprava tu"

Spomenka Hribar

- Sprava je torej že uresničena po vaših pričakovanjih?

"Uresničena je, a če gremo v detajle, potem sem mislila, da bo vendarle malo drugače v tem pogledu, da sem predpostavljala, da bo enkrat konec naprejanja, ko nekdo hoče vedno imeti absolutno prav. To je hotela imeti prej ena stran, recimo komunistična, recimo revolucionarna, in je v menu te svoje pravice zganjala tudi nasilje nad ljudmi, zdaj pa - in to ni samo moj občutek, ampak občutek mnogih ljudi, to se da dokazati - mislim, da so domobranci preveč agresivni, da zahtevajo vso pravico in resnico zase in mislim, da to ne gre. Legitimni sta bili pač, žal, obe resnice. Vsak je v svojo verjel in zaradi tega je pač prišlo tudi do državljanškega spopada. To ni dobro in upam, da se bomo počasi tudi tega otresli, da bodo tudi oni spoznali, da so tako kot vsi samo ljudje, nič več in nič manj, ter da moramo pač živeti vsak s svojo preteklostjo, ampak za prihodnost."

- Tisti čas, ko so vaše ideje in pobude prisile na dan, so vas imeli za opozicijo in vas postavljali na desnico, pa tudi potem, ko so se vaše ideje združile s procesom demokratizacije, pri katerem ste tudi sodelovali, ste skupaj z Demosom kot opozicijo pristali na desnico?

"Seveda, če rečemo, da je bila prej na oblasti levica, je bila opozicija po tej logiki seveda desnica."

- So vas torej sprejeli in vzel nekako za svojega advokata tudi domobranci?

"Ni čisto tako. Tisti ljudje, ki so trpeli zaradi tega sovraštva, ki ga je zganjala levica, drugače vendarle ne moremo reči, ker je v imenu tega sovraštva tudi veliko ljudi pobila, tisti ljudje, ki jim je bilo dosti tega in so zares tudi hoteli, da bi se živel dobro, tisti so spravo dobro sprejeli in tudi danes jo sprejemajo. Ampak tudi takrat, točno takrat,

ko so mene borci najbolj napadali, tisti skrajni domobranci niso bili z mano zadovoljni, ker so rekli, če kakšna sprava, najprej bomo poračunali, potem se bomo pa spravili."

- No, po smagi Demosa pride tudi razkol in kmalu zatem vaš članek Ustaviti desnico. Tudi v našem časopisu se pojavljajo pisma, kjer vas obtožujejo, da ste rdeči. Prej ste bili beli, zdaj ste rdeči. Kako gledate na tako menjavanje etiket?

"Jaz sem Spomenka Hribar in nič drugoga. Veste, zelo težko sem prenašala in še težko prenašam te spakljivke na moj račun, ki mi odrekajo vsako moralno integriteto. Prav hudo mi je, moram reči. Je pa tako, jaz sem resno vzela spravo in če smem reči, da nisem pustila levici, da še naprej sektaši med slovenskim narodom, tudi ne bom pustila, da to dela desnica. Prav iz zavezanosti spravi sem morala storiti. To je bila moja gesta, ki ni imela s stranko nobene zvez. To sem morala storiti jaz, prav zavoljil sprave, ker je spet prihajalo do nesrazmerja, ker se je spet pričela ena resnica, da tako rečem, sama sebe vikati."

- Nekateri enačijo vaše geslo "Zaustaviti desnico" tudi s tem, češ da ste protiversko oziroma protikatoliško usmerjeni?

"To je največji nesporazum, ki sploh morebiti, je pa zelo podoben tistem, so leta 1984 in 1985, ko je prišla na dan ideja o spravi in se skorajda vsi borci počutili prizadete. Ampak potem, ko je minilo nekaj let, z razlaganjem in tako naprej, so le spoznali, da NOB ni nem nikoli blatila, nasprotno, z vsem spoštovanjem sem pisala o njem, drugo pa je, kaj se je delalo v imenu revolucije. Enako se dogaja sedaj. Kar naenkrat so vsi kristiani prizadeti, ampak prepricana sem, da

bodo nekega dne prišli do tega, da nisem nikoli nič hotela njihovemu prepričanju. Nasprotno, mislim, da to politiziranje Cerkev, ki ga počne desnica, škoduje veri, da bo Cerkev spet izgubljala vernike, tako kot jih je izgubljala takoj po vojni. In dokler Cerkev tega ne bo vzel nase, torej soodgovornosti za državljanško vojno, ne samo na ta način, da reče obžalujemo, ampak da se potem tudi drugače obnaša, ne bo nič. Prepricana sem, da bodo nekega dne sami kristiani, sami verniki videli, da za krščansko vero ni dobro, če se cerkev politizira, če se vera politizira, in da bo nekega dne drugače, kot je danes. Danes pa žal ni v redu."

- Torej se vaš apel ne tiče njihovih verskih čustev?

"Niti najmanj, nikoli! Z največjim spoštovanjem se obnašam do vere in tradicije kot verovanju samega, do vernika, celo zavidam jim, ker lahko verujejo, ker imajo nekaj. Ne morem pa pristati na to, da sem kot bitje, ki ni verno v katoliškem, zlasti pa ne cerkevem smislu, zato kaj manj vredna. Družba, ki ima ljudi za manjvredne zaradi njihovga političnega, verskega, spolnega ali kakega drugega prepricanja, ne more biti demokratična in tam tudi sprave ne more biti. Sprava je ravno pristajanje na različnost nas kot ljudi."

- Vi niste verni?

"Ne."

- Verujete pa?

"Da, tako bi lahko rekli."

- V kaj?

"Ne bi o tem govorila. Vedno mislim, da je vera zelo osebna stvar in o tem se ne govori in razglasa na veliki zvon. Jaz pač to takoj razumem, sicer pa to tudi ni pomembno."

- Smo v predvolilnem času. Boste spet kandidirali na kako politično funkcijo?

"Ne."

- Nimate več nobenih političnih ambicij?

"Tisto, kar sem lahko pomagala uresničevati po zakonodajni poti, se pravi domakracijo, večstrankarski sistem, osamosvojitev Slovenije, to je doseženo in sem ponosna, da sem bila zraven. Ne glede na to, kako kdo ocenjuje delovanje parlamenta, smo veliko naredili."

- Izjavili ste tudi, da ste ponosni, da ste bili v Demosu.

"Da, zato, ker je Demos to izpeljal in smo po zaslugu njegove energije prišli do osamo-

svojitev. To, kar imam še narediti, tega pa ne morem narediti kot praktična političarka, ampak grem nazaj tja, od koder sem prišla, se pravi v kulturo."

- Boste pisali knjigo, kot so jo nekateri vaši kolegi?

"Ne, take ne bom."

- Načrte pa imate?

"Imam še nekaj tem, ki bi jih morala obdelati, povsem s strokovne plati, torej grem nazaj v strokovno delo. Seveda pa je veliko odvisno od tega, kako mi bodo stvari uspevale."

- Kako pa prognorirate volitve? Kakšno je vaše mnenje? Kam se bo po vašem mnenju nagnila tehnika?

"Zmagala bo laična varianta, če lahko tako rečem. Tudi krščanski demokrati postajajo vse bolj podobni evropskemu standardu krščanske demokracije, se pravi desnosredinska usmeritev, so mnogo bolj strpni, kot so bili. Sicer pa je tako: volilec ima vedno prav in volilci bodo odločili."

- Zdaj imamo drugačne volitve, kot so bile prejšnje. Ni več tistega zanosa, pa tudi ne takšnih pričakovanj. Kljub vsemu pa pravijo, da še zdaj prav utrijujemo in potrjujemo demokratično usmeritev.

"Mislim, da zdaj zares postajamo plu-ralistična družba. Prejšnje volitve v tem smislu le še niso bile, ker je le en blok šel z vso silo in z vso vhemenco, da bi res prišlo do sprememb sistema in da bi do to sprememb membre prišli po mirni poti. En blok je bil zoper drugega, zdaj pa je veliko strank, veliko usmeritev, različne možne kombinacije in to je vse normalno."

- Po nekaterih predvidevanjih naj bi se slovenski politični prostor razdelil na tri bloke, krščanskom demokratski, socialno-demokratični in liberalni, pri čemer gre predvsem za blokovsko delitev, ne pa toliko za določanje leve ali desne strani oziroma sredine.

"Da, taki bloki najbrž bojo, notranje povezovanje in razmere pa so lahko različne."

- Bo tukaj prostora tudi za demokratsko stranko?

"Demokratske stranke bo vedno nekje na sredini. Bo jezik na tehnici in to je čisto v redu."

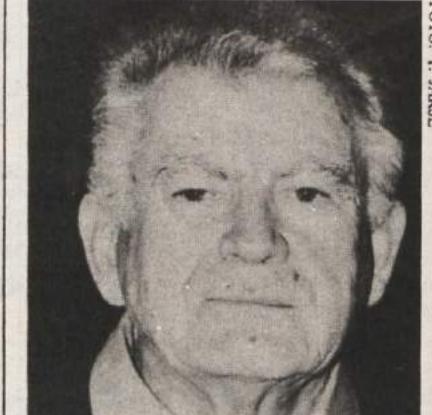
TONE JAKŠE

naše korenine

Športnik s kroglo v nogi

"Bil sem gimnazijski maturant, pa so me zato poslali za dva meseca na pedagoški tečaj in pred pomladjo leta 1943 sem postal učitelj. V šolo v Dragah, kjer sem učiteleval, so hodili otroci iz Dol. Popovičev, Hrasta in nekaterih drugih zaselkov. Šola je bila bolj improvizirana, saj ni bilo pravih učbenikov, zato smo uporabljali vse pisano, kolikor nam je prišlo pod roke. S telovadbo so bili pa problemi. Težko je bilo žumberškim otrokom dopovedati, naj tekajo sem in tja kar tako, brez vsakega vzroka," se spominja Gabrijel Bogdanovič.

Po vojni se je vrnil v Slavonijo. V Osijeku je končal višjo pedagoško šolo in nato v domačem kraju poučeval zgodovino. To je počelo vse do leta 1964, ko se je vrnil v Belo krajino in se zaposlil v Beti. Z ženo Marto sta se naselila na Hrastu, kjer sta si postavila lastno hišo. Zdaj sta že oba upokojena. Gabre, ki se je s športom pred vojno zelo aktivno ukvarjal, a ga med vojno po silni razmeri nekoliko zanemaril, je bil ves čas po vojni s športom

Gabrijel Bogdanovič s Hrastu

tako ali drugače povezan. Najprej kot nogometni igralec in trener, potem kot funkcionar in instruktor v najrazličnejših društih. Lepi rezultati je s svojimi varovanci dosegal tudi v strelstvu. Športu se je vsem žarom posvetil tudi po preselitvi v Slovenijo. Geslo "zdrav duh v zdravem telesu" pa zanj ni bilo fraza, ampak način življenja. Prepricani je, da mu je prav dobra telesna pripravljenost pomagala premagati nekaj hudi bolezni.

"Sestdeset let je že preteklo, odkar sem se pričel ukvarjati s športom in še na misel mi ne pride, da bi prenehal," pravi Gabre, ki je športni aktivist tudi v društvu upokojencev, "seveda pa ima vsaka stvar svoj čas. Zdaj so najbolj koristni sprehodi po svežem zraku, združeni z nabiranjem gof in kostanjem."

Gabre je pred petdesetimi leti doživil čas, za katere je mislil, da so prelomni in da se ne bodo nikoli več ponovili. Aglej, Novo Gradiško, kjer je preživel najlepše čase svoje mladosti, so nedavno spet pretresale eksplozije, in strah, da se ne nesmiseln morja povrnita, je spet prevzel ljudi. Tudi Gabre tove sorodnike, ki so pri njem na Hrastu našli zatočišče, dokler ni bila najhujša nevarnost mimo. Gabre pa vojne tako ali tako ne bo mogel nikoli pozabiti. Ob vsaki spremembi vremena ga v rani, ki jo je dobil v Mokronogu, zaskeli. Zdravniki so ugötovili, da zaradi krogle, ki je ostala v zacepljeni rani. Mnogo let je Gabre telovadol, ne da bi sploh vedel za to.

TONE JAKŠE

življenje in tehnika

Z ekranom do bolezni?

Naše okolje je nabito s sevanji, z navrnimi in tehničnega izvora, kamor spadata tudi naša vsakdanja sopotnika, tv sprejemnik in računalniški zaslon. Sevanj, ki jih proizvaja televizijski sprejemnik je več vrst: ultrajavilčno in infrardeče, rentgensko, elektromagnetsko in ultrazvočno, televizor pa je tudi izvor ionizacije in s tem vpliva na ionske koncentracije v prostoru, v katerem deluje. Dovoljena količina sevanja je normirana in naj ne bi vplivala negativno na človeka, vendar pa je dejstvo, da se ob dolgotrajnejši izpostavljenosti pokaže učinku, ki jih psihologija in medicina poznata že dlje časa. To so: utrujenost, zmanjšana vitalnost, upočasnitve gibov in reakcij, iritacija oči in neke vrste zasvojenost. Natančno vzročno ozadje tega delovanja ni jasno, vse več znakov pa kaže v smer elektromagnetskih vplivov na človeški biološki sistem. Gledate ionizacije so strokovnjaki dokazali, da v prostoru, v katerem aparat deluje, nastajajo spremembe, in sicer narašča koncentracija pozitivnih ionov.

Po ugotovitvah o škodljivosti sevanja televizijskega zaslona so izumili zaščitno ploščico,

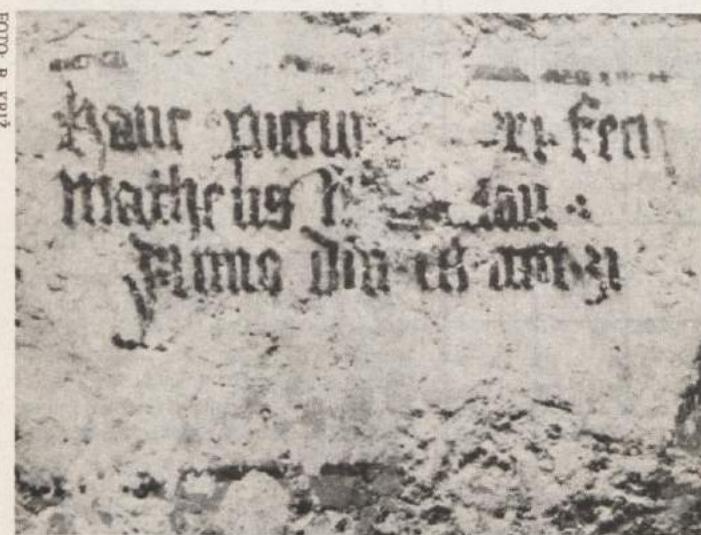
Vse pogostejo smo pred televizijskimi in računalniškimi zasloni.

ki naj bi sevanje omilila. Primerjave učinkovanja zaščitenega in nezaščitenega ekranov so pokazale, da je razlika med sevanjem zaščitenega in nezaščitenega tv sprejemnika občutna. Zanimivi so rezultati poskusov s smrekovimi kalicami, ki so pokazali, da korenine hitreje rastejo pri tv sprejemnikih z zaščito. Raziskava sicer ni bila dovolj obsežna, da bi lahko dala dokončne ogovore o vplivu zaščite, vendar opozarja, da obstaja nek vpliv, v tem primeru pospeševalen.

Pri ugotavljanju vplivov na človeka so merili srčni utrip, krvni tlak, število vdihov v minutu, odzivni čas ter prevodnost kože pri gledanju nezaščitenega po začetnem stresnem stanju vrne na običajnega. Zanimiva je tudi razlika v srčnem utripu: pri gledanju nezaščitenega tv sprejemnika je večja kot pri gledanju zaščitenega.

Ena od začit pred dosedaj znanimi negativnimi učinki sevanja televizijskih in računalniških zaslonov je usmerjeval sevanja, ki so ga razvili slovenski strokovnjaki in ga tudi patentirali. Naprava usmerja biološko škodljivo izmenična magnetna in biološka polja v smer, kjer sevanje gledalca ali operaterja ne doseže, hkrati pa duši biološko škodljivo polje in s tem zmanjšuje njihov vpliv na okolico. Naprava za delovanje ne potrebuje napajanja, namesti pa se jo na notranji strani ohnišja ekranova. Usmerjevalnik je uporaben za vse tipe aparatov s katodnimi svetlobnimi cevimi (CRT) in jih ni potrebno prilagajati.

ALENKA SPLICHAL

SKRIVNOSTNI MATJAŽ - Skromna cerkevica sv. Helene v Dragi pri Beli Cerkvi že dolgo vzbuja radovednost občasnih obiskovalcev pa tudi arheologov, umetnostnih zgodovinarjev in arhitektov. Nedolgo tega pa je razkrila eno svojih skrivnosti. Na južni zunanjosti steni ladje so odkrili lep latinski napis, ki govori, da je dal danes žal uničeno podobo leta 1531 naslikati neki Mathias. Napisi z imeni donatorjev so v starejši slovenski umetnosti redki, napis na zunanjščinah stavb pa celo izjemni. Tudi zato zasluži na videz nepomembna samotna cerkevica vso našo skrb in pozornost. (Pripravila: umetnostna zgodovinarka Marija Dražumerič)

In Trdinovih kopiskov

Dolenjska napaka - Kakor hočejo prešči vsi naenkrat žreti iz korita, hočejo tudi Dolenci vsi naenkrat govoriti, kendar jim se enkrat odveže jek, zlasti pri vinu. O babah se to že razume, ker niso na celiem svetu nikjer drugačne.

O župnikih nič dobrega - Naši župniki bero večidel le kak časnik in ne napredujejo s časom; pozabivši še tisto malo reč, ki so se je v gimnazijah naučili, pokmetijo se popolnoma. Napredujejo edino le v hinaščini, v nji jem se je pa tudi treba res izuriti, ker bi sicer ljudje prelahko zapazili njih meseno občenje s kuharicami. Z ekonomijo pečajo se z redkimi izjemami zgolj neračionalno, slabše ko kmetje, samo vino, če imajo svoj nograd, izdelajo bolje nego je kmečko, sijajno dokazovajo, kako odlična kapljica bi se lahko namastila v dolenskih goricah. Uradne reči pisarju slovenski župniki vse po nemški in slovenski še prav za prav pisati niti ne znajo. Slovenstvo je njihov najniži ideal, že više so kvarte in vino, mnogo više kuharice, na najvišem šprunceljnu njihove duševne lestvice pa sedi pravi ljubček njihovega srca - presladki, nikdar siti, nikdar v svojih pripomočkih izbirčni mamon.

Pravih žen ni več - Prave device in prave žene ni nikjer več. Če je ktera dobra gospodinja, je pa zraven pijanka ali kaj druga, opravljivke so vse brez razločka in saj nekoliko lažnje tudi vse, da se ne more človek na nobeno popolnoma zanesti. Tudi ima vsaka nekake svoje skrivnosti katerih ne razodene ne staršem ne možu. Popačile so se menda takrat, ko so začele vhajati med knete mestne šege in noše.

Žganje ni v čistih - Žganja ne pije Dolenec mnogo, za tropovec marajo edini Kranjčani. Žganjarji slove za strašne goljufe, katerim ga kuhajo, kradejo naj bolje - slabe ostanke pa zamešajo s spiritom.

Ura rojstva

Rojstna ura slovenskega naroda se začenja hkrati z začetki nastajanja velike večine današnjih evropskih narodov v gentilni družbi preselejanja narodov, to je v času, ko so se (v drugi polovici 6. stoletja) priseljeni Slovani začeli v Vzhodnih Alpah in ob zgornjem Jadranu stavljeni z ostanki tam naseljenih romaniziranih prebivalcev. Okrog leta 630 je na njihovem ozemlju znotraj Vzhodnih Alp nastala najstarejša, po virih znana slovenska država Karantanija, po kateri je vse od 9. do 13. stoletja obvezalo ime Karantanci kot prvo ime današnjih Slovencev. Do leta 745 je bila neodvisna država, do leta 820 Frankom podrejena kot vazalna kneževina, po letu 820 pa preurejena v smislu frankovskega fevdalizma. Karantanske kneze in kasnejše koroške vojvoje so do leta 1414 ustoličevali na knežjem kamnu pri Krnskem gradu (Karantana - Karnburg) s posebnim obredom v slovenskem jeziku. Takšnega obreda tedaj niso poznali nikjer drugje v Evropi in je tudi kasneje v pravnih delih zbujal veliko pozornosti.

Pod frankovsko oblastjo so Slovenci med leti 750 in 900 sprejeli krščanstvo; le tako so se v tedanjih razmerah mogli ohraniti in razviti kot etnična skupnost v okviru evropske civilizacije. Ob stiku z irskim misijonom se je v molitvenih obrazcih že pred letom 800 uveljavljal tedanj slovenski ljudski jezik. V tej razvojni črti so nastala v Bržinskih spomenikih okrog leta 1000 najstarejša zapisana slovenska besedila v starem slovenskem jeziku za potrebe cerkva na današnjem Koroškem.

Z razpadom Karantanije je bilo od 11. stoletja naprej slovensko ozemlje razdeljeno

Vinko Blatnik: Rojstvo in vzpon samostojne Slovenije

med nekaj zgodovinskih "dežel", s srednjeveško agrarno kolonizacijo pa se je od 15. stoletja skrčilo na današnji obseg. Vendar so ga od sosednjih narodnostnih ozemelj delile precej jasne in zgodovinsko dozorele etnične meje, proti Hrvatom pa še državna meja med Nemškim cesarstvom in Ogrsko-Hrvaškim kraljestvom v skoraj nespremenjenem poteku od okrog leta 1200 vse do leta 1866 oziroma leta 1918.

Prebujanje

S 16. stoletjem se začenja nov razvoj Slovencev v imenu boja za socialno svobodo ljudstva, ki ga je skoraj v celoti oživilo nesvobodno podeželsko prebivalstvo. V okviru tega boja je nastajal "ljudski" knjižni jezik, uveljavljen z reformacijo. Vse od teh si Slovenci vedno znova zastavljamo isto vprašanje: kako obstati, zaživeti kot samostojen narod. Zastavljal so ga tako slovenski kmečki puntarji v bojih za socialno svobodo (zlasti od 15. do 17. stoletja), Evropa pa ga je prvič slišala, ko je ocenjevala kulturno delo reformacije, ki je od leta 1550 naprej natisnila več kot 40 slovenskih knjig. Posebno pomemben dosežek prebujajočega se slovenskega naroda je bil slovenski prevod celotne Biblije leta 1584, saj je pomenil zrel dokument kulturnega ljudstva v Evropi 16. stoletja. Slovenski prevod Biblije je bil eden izmed najstarejših

tiskanih prevodov Biblije v žive slovanske jezike; samo zato je bila v šestjezični izdaji Biblije leta 1599 prav slovenščina tudi predstavnica vseh slovenskih jezikov. Jezik slovenske Biblije je hkrati ustvaril trdno notranjo vez skupnega knjižnega jezika in s tem začetek oblikovanja Slovencev v kulturni narod srenjeevropskega tipa, kar se je v istem času izpričalo tudi s prvo slovensko slovnico in prvim slovarjem.

Kot izhodišče boja za obstoj slovenskega naroda se v drugi polovici 18. stoletja pojavi tudi začetki programa za širjenje vloge slovenščine v kulturi in znanosti in takoj zatem za vpeljavo oz. izenačevanje ljudskega učnega jezika v novi osnovni šoli. Se pred koncem 18. stoletja smo prišli tudi do zgodovinske (zgodovinarjeve) jasne opredelitev slovenskega naroda: njegovo jezikovno skupnost (naj) dopolnjuje tudi zgodovinska mitologija nekdanje slovenske države, ohranjena v ljudskem spominu kot ustoličevanje koroških vojvod. S tem sta bila ustvarjena oba temelja tistega tipa oblikovanja modernega naroda, ki se je uveljavljal brez nacionalne države v srednji Evropi v 18. in 19. stoletju. Na teh temeljih je v prvi polovici 19. stoletja dosegla Prešernova romantična poezija evropski kulturni vrh, hkrati z njim pa se je v njegovem krogu porodilo prizadevanje za oblikovan-

VAŠA ZGODBA

M.D.: Greh

Ivan Cankar je v črtici Skodelica kave pretresljivo doživeto opisal greh, ki ga ni v nobenem katekizmu, ki ga zapiše samo srce, a ni odpuščen ne na tem ne na onem svetu. Spomin na tak greh je vedno grenak in boleč, čeprav so minila že leta od tistega dogodka.

Tudi jaz nosim v duši tak greh, ki me spreminja vse življenje in se ob vsakem spominu nanj znova kesam in sramujem svoje trdoravnosti. Poslušajte!

Bila sem pol otrok, pol dekle, dijakinja nižje gimnazije. V letnih počitnicah sem namesto mame vozila brod čez Savo. Z brodarino se je naša družina skromno preživila. Bili smo štirje otroci, oče nam je že zgodaj umrl za tuberkulozo. Cena za prevoz je bila takrat pol drugi dinar za osebo.

Zgodilo se je nekega vročega poletnega dne. Ravno sem s težko verigo privezovala brod, ki sem ga pripeljala h kraju, ko me zmoti neznan glas. Star mož s prazno berško malho me je boječe vprašal, koliko stane prevoz. Povedala sem. Še bolj plašno je zaprosil: "Ninam dovolj

denarja. Bi me zastonj prepeljali?" Ne vem, kakšen hudobec je bil tedaj v meni - otroci so včasih prav kruti in neusmiljeni - a trdo sem odgovorila: "Če nimate denarja, ne bo nič!"

Hladnokrvno sem odšla z broda, ne meneč se za siromaka, ki je zelel priti čez Savo. Napotil se je ob reki navzgor, morda do naslednjega broda, oddaljenega uro hoda.

Takrat sem bila mlada in objestna. Nisem pomisnila, kako bi razvesila ubogega berača, če bi ga zastonj prepeljala čez Savo. Šele mnogo pozneje, ko sem odrasla in me je življenje marsikdaj tudi teplio, sem se ob Cankarjevi črtici spomnila na to svoje kruto dejanje.

Gotovo je minilo že več kot petdeset let od tedaj, a vest mi ne da miru. Kadarkoli se spomnim na ta dogodek, se sramujem in kesam. Rada bi ga izbrisala iz spomina, a ne morem. Sedaj skušam biti dobra z vsakim človekom, ne da bi pomisnila na plačilo.

Mnogo ljudi potrebuje našo pomoč, ki je ne bodo mogli nikoli poplačati. Ne odrekajmo jim je!

Olga:

Srečanje

Pot me je zanesla na naše preurejeno pokopališče. Nikogar ni bilo in same pri sebi sem razmišljala, kako bedno je življenje, ko ostaneš sam. Ko sem se že odpravljala, je na pokopališču prišla starejša ženica, ki je prinesla rože na grob svojega moža. Pozdravili sva se in spregovorili nekaj besed.

Ženica, že precej v letih, je govorila o vseh aktualnih dogodkih kot pravi izvedenec. Bila je izredno prijazna, ni mi vsljevala svojih pogledov in ni zanikala mojih. Beseda je nanesla tudi na njenega rajnega moža. Zvedela sem, da družine nima več: mož je umrl, hči je tudi že v rani mladosti končala svojo pot, sin pa je postal nekje v

Franciji. Zazdelo se mi je, da bolj pogreša sina kot hčer in moža. Slednja je izgubila zaradi smrti, sin pa je odšel prostovoljno. Nekaj časa je še posiljal vočilnico za božič, zadnja štiri leta pa od njega ni bilo nobenega glasova. Solze so ji stopile v oči, ko je to povedala. Rekla sem ji nekaj besed v tolazo. Na moje presenečenje pa ženica sploh ni obtoževala sina.

Poslovili sva se in odšli vsaka svojo pot.

Ob ženinem pripovedovanju sem spoznala, da moja stiska ni primerljiva s samoto te ženice, da kljub vsemu živim prelepo življenje. Mislim, da mi jo je na pot poslala usoda.

KNJIZNA POLICA

Tatovi koles

Slovenski pisatelj mlajše generacije Milan Kleč, ki si je s svojim sloganom v krogu naših sodobnih pisateljev že izboril samostojen položaj in je po svojih delih takoj prepoznaven, kar marsikateremu pripovedniku zlepa ne uspe, nadaljuje s "klečevstvom" tudi v svoji najnovijsi knjigi. Pri Založbi Mihelač je izdal svoj doslej najdaljši prozni tekst TATOV KOLES, ki ima vse značilnosti

Klečeve proze, od bizarnosti tem, ironije in fantazije do duhovitega češkanja, zato bo ljubiteljem tovrstne literature šel v slast kot odlično branje, za ostale pa bo knjižna novost vsaj zanimivo, če že ne tudi dobro branje.

Naslov za svojo knjigo si je pisatelj sposodil pri slavnem in tudi pri dobro znanem De Sicovem neorealističnem filmu Tatovi koles. Film ima v pripovedi (avtor ji pravi kronika, lahko pa bi jo označili tudi kot kratek roman) pomembno vlogo, vendar zgolj in samo za zapletanje in razpletanje pripovedi, medtem ko ne po svoji vsebinai in ne po umetnostni usmeritvi, ki jo je izpričal, film ni vpletal. Klečev roman bi še najlažje uvrstili med kriminalke, seveda pa velja ta uvrstitev le pogojno, saj Kleč metode in načine fabuliranja tega literarnega žanra le izrablja in ga ves čas pravzaprav ironizira, ko vanj vpleta lahkoknotnost svete prepročine, narobe obrnjeno prebrisanost, prikrit posmeh in banaliziranje velikih stvari. Vsebine pripovedi ne gre izdati, saj bi bil bralec ob užitek nenavadnega zapleta in razpletanja zgodbe, povejmo samo še to, da je zgodba spremeno napisana in dovolj napeta, ves čas pa seveda tudi zabavna.

MILAN MARKELJ

Babilon

Kdo ne pozna stare biblijske zgodbe o Babilonih in njihovem stolpu? S stolpom so hoteli dosegli nebeske višave in dokazati, da lahko dosegajo Stvarnika. Zgradbe pa niso mogli sezidati, ker jim je Bog zmešal govorico, da niso eden drugega več razumeli, in gradnje je bilo konec.

Ali se kaj takega lahko dogodi tudi v literaturi? Jani Osvald, pesnik na avstrijskem Koroškem, je na to vprašanje odgovoril, in sicer z zbirko Babilon, ki je nedavno izšla pri celovški Založbi Drava. Že prej je pisal pesmi v slovenščini in nemščini, tokrat pa je svojim pesmim dodal še takšne, ki so spletene iz slovenskih in nemških, tu in tam tudi angleških.

MILAN MARKELJ

je slovenskega kulturnega jezika v krogu meščanov in izobražencev.

Leto 1848: "V sole in urade slovenščino!"

V vsej širini in v globino narodove zavesti se je, boj za zagotovitev obstoja slovenskega naroda začel uveljavljati po marčni revoluciji v letih 1848-1849, in to z vsemi sestavnimi programi Zedinjene Slovenije: združitev Slovencev v enotni deželi, slovenski uradni jezik in sole, slovenska univerza. Ta program je odtej ostal trajno izhodišče slovenskih političnih konceptov. Prav s tem bojem smo Slovenci sredi prejšnjega stoletja dosegli priznanje etnične enotnosti v jezikovni znanosti in v uradni statistiki. Kljub temu pa smo ostali razdeljeni med osem zgodovinskih področij: v vojvodinah Kranjski, Stajerski in Koroški, grofijah Gorici in Istri, državnem mestu Trst z okolico, v pokrajini Videm v Benečiji in na jugozahodnem robu Kraljevine Ogrske.

Sirjenje političnih pravic na neprivilegirane sloje v mestih in na podeželju po letu 1860 je pospešilo oblikovanje narodne zavesti tudi v širokih plasti ljudstva, kar se je jasno izrazilo pri volitvah leta 1867 kot dokazu (do)zoritve slovenskega naroda v političnem smislu. Tega rezultata do razpada Avstro-Ogrske niso več zanikale nobene kasnejše volitve. Čim širša je postajala volilna pravica, toliko bolj se je izražala politična volja slovenskih ljudi. Boj za obstoj slovenskega naroda se je izražal tako v rasti slovenske literature, umetnosti in znanosti ter njihove organiziranosti, zlasti v Slovenski matici, kot v parlamentarnih oblikah slovenskega političnega življenja.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

nogomet

I. LIGA, 13. KOLO: ELEKTROELEMENT ZAGORJE—STUDIO D 0:0
Studio D: Mohor 7, Pavlin 6, Kobe 6, Juršič 7, Prelogar 7, Milanovič 6, Mesojevec 7, V. Princ 7, Martinovič 6 (A. Princ 7), Prezelj 5 (Rozman 7), Bracovič 7.

LESTVICA: 1. SCT Olimpija 19, 2. Ljubljana 18, 3. Mura 18, 4. Maribor Branik 17, 5. Studio D 16, 6. Rudar (V) 15, 7. Živila Naklo 15, 8. Komps Holidays 14 itd.

Pari prihodnjega kola: Studio D—Železničar, Komps Holidays—Živila Naklo, SCT Olimpija—Elektroelement Zagorje, Nafta—Ljubljana itd.

II. LIGA, 11. KOLO: AVTOBUM—LOKA MEDVODE 2:0 (0:0)

Strelca: Perica v 65. in Stojanovič v 79. minutah.

Avtobum: Mačič, Buzak, Fartek, Smajč (Majerle), Perica (Rajselj), Murn, Stojanovič, Struna, Muhič, Komočar.

LESTVICA: 1. Oria Rudar 17, 2. Jelen Triglav 17, 3. Primorje 17, 4. Istraga Jadran 16, 5. Avtobum 13, 6. Loka Medvode 12 itd.

V 12. kolu potujejo Kočevci v goste k ekipi Dravinje.

odbojka

I. LIGA, moški, 3. KOLO: OLIMPIJA—PIONIR 0:3 (-11, -12, -8)
Pionir, Urnaut, Mestnik, Černač, Dolja, Smrke, Kalibarda, Gotenc, Brulec, Travižan.

LESTVICA: 1. Salonit, Pionir in Kamnik po 6, 4. Olimpija 4, 5. Pomurje Vigros 4 itd.

Pari prihodnjega kola: Pionir—Pomurje Vigros, Sempter—Kamnik, Salonit—Olimpija itd.

I. LIGA, ženske, 3. KOLO: LIK TILIA—KRIM 0:3 (-10, -8, -9)

LIK Tilja: Klun, Kotnik, Turk, Vidmar, Briski, Hočevar, Drobnič, Akrap.

LESTVICA: 1. Krim 6, 2. HIT Casino 6, 3. Cimos 6... 8. LIK Tilja 2 itd.

V 4. kolu igrajo Kočevku v Celju z Abes Tradeom.

II. LIGA, moški, 5. KOLO: SALONIT II—PIONIR II 1:3 (9, -13, -14, -5)

LESTVICA: 1. Topolšica 8... 10. Pionir 4 itd.

V 6. kolu igrajo Novomeščani doma z Ljutomerom.

II. LIGA, ženske, 5. KOLO: ŠENTVID—PIONIR 0:3 (-10, -4, -4)

LESTVICA: 1. Mislinja 8, 2. Vital 8, 3. Pionir 8, 4. Triglav 6 itd.

V soboto igrajo Novomeščanke v gosteh z Vitalom.

III. LIGA, moški, zahod, 5. KOLO: OLIMPIJA II—MOKRONOG 1:3 (-8, 11, -9, -6)

LESTVICA: 1. Termo Lubnik 10... 5. Mokronog 4.

V 6. kolu igrajo Mokronožani doma s Panom Kovinarjem.

III. LIGA, ženske, zahod, 5. KOLO: LIK TILIA II—BOHINJ 0:3 (-9, -13, -7)

LETVICA: 1. Bohinj 8... 8. LIK Tilja II 0 itd.

V 6. kolu potujejo Kočevke na Jesenice.

rokomet

I. LIGA, moški, 4. KOLO: ANDOR JADRAN—KVM RIBNICA 17:16 (8:9)

KVM Ribnica: Sinanič, Deržek, Kahraman 3, Marolt, Ilc 2, S. Mihelič, P. Lesar 3, A. Mihelič 1, F. Lesar, Fajdiga 5, Jurčič 2, Gelze.

POMURKA—ITALCO DOBOVA 21:19 (11:10)

Italco Dobova: Marcila, Kovač, Voglar 1, Rak, Avsec, Starc 2, Deržič 3, Glaser 10, Kranjc 1, Pavkovič 2, Kobilčić, Kuhar.

II. LIGA, 11. KOLO: AVTOBUM—LOKA MEDVODE 2:0 (0:0)

Strelca: Perica v 65. in Stojanovič v 79. minutah.

Avtobum: Mačič, Buzak, Fartek, Smajč (Majerle), Perica (Rajselj), Murn, Stojanovič, Struna, Muhič, Komočar.

LESTVICA: 1. Oria Rudar 17, 2. Jelen Triglav 17, 3. Primorje 17, 4. Istraga Jadran 16, 5. Avtobum 13, 6. Loka Medvode 12 itd.

V 12. kolu potujejo Kočevci v goste k ekipi Dravinje.

košarka

I. LIGA, moški, 10. KOLO: PODBOČJE—SAVINJSKA POLZELA 82:72 (44:37)

Podbočje: Lučev 1, Popovič 12, Krajcar 16, Leskovar 16, Bordelius 10, Krošelj 16, Vavpotič 11.

LESTVICA: 1. Maricom Miklavž 20,

2. Satex Maribor 18... 7. Podbočje 11,

8. Smelt Olimpija ml. 11.

V naslednjem kolu potujejo Podbočjanji v Idrijo.

II. LIGA, ženske, 5. KOLO: LIKIJA—NOVO MESTO 29:68 (21:29)

Novo mesto: Krpan 6, Zupančič 16, D. Verstovšek 16, Zagar 6, Čavlovič 2, Kotnik 2, Seničar 8, J. Verstovšek 12.

II. LIGA, moški, zahod, 5. KOLO: ELLES BOROVNIČE—ZADM CRNOMELJ 82:84 (47:36)

Zadm: Žunič 21, Vipavec 17, Obrstar 14, Frančko 12, Gavranovič 6, M. Majerle 4, B. Majerle 6, Planinc 2, Zupančič 2.

Radijci že devet kol neporaženi

Imenitna bera novomeških nogometnika — V Zagorju bližje drugi točki — V nedeljo z Železničarjem — Drugoligaški derbi Avtobuma

Ceprav krepko oslabljeni — zaradi rdečega kartona je manjkal Kosič, zavojilo dveh rumenih pa Oblak — so se nogometni novomeški Studia D s botnega gostovanja v Zagorju vrnila s točko. Radijci so tako daleč najuspešnejša ekipa drugega dela jesenskih prvenstvenih obračunov, neporaženi so že devet kol, zadnjic so igrišči sklonjenih glav zapuščali davnega 6. septembra v mariborskem Ljudskem vrtu.

V ilustracijo zapišimo, da se je Studio D s samo dvema dosedanjima porazoma postavil ob takih vodilnih SCT Olimpiji, iz vsega sedmimi prejetimi zadetki pa je novomeška obramba sploh daleč najboljša v ligi. In če bi lahko kaj podobnega zapisali tudi za novomeške napadatelce — ti pa so žal povsem pri dnu učinkovitosti — bi bili radijci danes v boju za naslov jesenskega prvaka. Ne glede na to ekipa Studia D ostaja hit letosnjega prvenstva, z dobro bereto v preostalih štirih jesenskih kolih pa lahko svojo kandidaturo za vstop v nogometno Evropo dokončno potrdi.

Navzlic nemogočim vremenskim razmeram z dežjem je sobotna tekma med Elektroelementi in Studiom D na igrišču v Zagorju privabila kar 600 gledalcev, kar je dokaz več, da so Novomeščani prek noči ob Olimpiji postali najbolj gledana ekipa v ligi. Ceprav krepko oslabljeni, Zagorjanov niso razočarali, ti so bili tisti, ki so se na koncu veseli točke. Gostitelji so imeli v prvem delu premčo, v nadaljevanju pa so prevladovali gostje, ki so v zadnjih minutah zamudili dve idealni prilnosti za zmago: enkrat je žog pot v mrežo ustavila vratnica, drugič je bil v. Primc premalo zbran. Ne glede na to je točka z vročega terena v Zagorju lep uspeh, še vrednejše pa je spoznanje, da so Novomeščani tudi brez dveh stebrov ekipe, kar Kosič in Oblak vsekakor sta sposobni osvajati prvoligaške točke. Grenak prikusi temu zgarskemu spoznanju sta dala rumena kartona, ki sta jih v soboto prejela Pavlin in V. Primc. Obema je to drugi opomin, tako da tudi nju čaka prisilni odmor.

Pred vratni je finiš jesenskega dela prvenstva. Po papirnatih napovedih bi moral Novomeščani v nedeljo v Portovaldu, ne oziraje se na zdesetkanjo ekipo, ugnati drugega novinca v ligi, mariborskoga Železničarja. S temo točkama bi se utrdili na petem mestu lestvice, zaostanek do vrha pa bi bil minimalen. Za morebiten skok višje — realno je dosegli celo drugo mesto — bosta bržkone odločilni preostali tekmi: z Steklarjem v Rogaski Slatinini in potem z neposrednim tekmem za vrh, Muro, doma. Pet točk v teh treh srečanjih bi krepko olajšalo pot v Velenje, kjer igrajo Novomeščani zadnjo jesensko tekmo.

Pionirjevi so jo uspešno prestali. Resda v ekipi Olimpije ni nekaj igralcev, ki so

PIONIRSKI TENIŠKI GRADN PRIX

ROGAŠKA SLATINA — V soboto in nedeljo, 7. in 8. novembra, bo v teniški dvorani v Ročaški Slatinini prvi v sklopu turnirjev z Edin grand priči pionirje in pionirice do 10 in 12 let starosti. Organizator sprejema prijave na telefonsko številko (061) 738-545 do junija, 6. novembra, ko bo ob 18. uri tudi zrebanje. Pričetek turnirja bo v soboto ob 8.30, porazenci prvega kola pa bodo igrali v tolažilnih skupinah.

Šele v desetem kolu prva zmaga Podbočja

Zadnje mesto prepustili mladincem Olimpije

Šele v 10. kolu prvenstva rdeči skupine I. košarkarske moške lige so igralci Podbočja dosegli prvo zmago. V soboto so doma pred 200 gledalci ugnali ekipo Savinjske Poole in tako zadnje mesto na lestvici prepustili vrsti mladincem Smelta Olimpije.

Težko pa je verjeti, da bo ta zmaga Podbočjanje resila izpada iz lige, kajti do Celjanov na šestem mestu jih loči velika razlika štirih točk. Po izenačeni igri v tekmi s Polzelo v prvih minutah so gostitelji prevzeli pobudo in prvi del odločili v svojo korist. Tudi drugi polčas je prinesel premčo Podbočjanom, ki so prednos počevali na deset točk, to razliko pa obdržali tudi v finiši tekme in zasluzeno vknjizili prvi točki. Pravi boj pod koši pa se je bil v tekmi II. lige med Črnomaljskim Zadmom in Ellesom iz Borovnice. Dogodek pod koši dovolj ilustrira podatek, da sta Črnomaljci Gavranovič in M. Majerle tekmo predčasno končala; prvi s presekano ustnico, ki so jo zašiljili v ljubljanskem UKC, drugi pa z lažjim pretresom možgakov. Športna srča je bila na strani gostov, zmagovali so borovničani dosegli dobesedno v zadnji sekundi.

ZMAGA NOVOMEŠKIH PRAVNIKOV

PODBOČJE — V malonogometni tekmi sta se pred dnevi v dvorani OS Podbočje pomerili ekipo društva posavskih in novomeških pravnikov, zmaga pa je s 6:4 pripadla slednjim. Za zmagovalce so brali Žunič, Goleš, Plantan, B. Skerl, Siško, Avbar in Florjančič, za Posavce pa Dokler, Šibar, Petan, Zorko, Klakočar, Kučič, Ranier, Pavlin, Vidmar in Stariha.

SPORTNE IGRE VETERINARJEV

LESKOVEC PRI KRŠKEM — V soboto, 7. novembra, bodo od 10. ure dalje v športni dvorani Leskovca pri Krškem sportne igre slovenskih veterinarjev. Pomeriti se bodo v odbokiji, namiznem tenisu, tenisu, streljanju, kegljanju, šahu in košarki, zaključek iger pa bo zvečer v hotelu Sremič.

SEVNICA — IMPOL 5:1

SEVNICA — Minulo soboto, 24. oktobra, se je pričelo ekipo drugoligaško državno šahovsko prvenstvo. V vzhodni skupini nastopajo tudi Sevnicanji in Krčani, oboji pa so v prvem kolu zmagali. ŠK Milan Majcen je s kar 5:1 odpravil vrsto Impola, edino točko je pri Sevnicanjih izgubil Mesojevec, Krčani pa so doma s 4:2 premagali vrsto Hoč.

ko Medvodami so avtobumovci vendar naredili tolkani želeni korak v vrhu lestvice, kijim v nadaljevanju prvenstva daje možnosti, da se vključijo v boj za prvi dve mestni, ki naslednjo sezono vodita v I. ligo.

• Disciplinska komisija NZS je nogometni Studiu D Dušanu Kosiču zavojilo rdečega kartona, ki ga je dobil na tekmi z Živili Naklo, izrekla prepoved igranja na treh tekmacah. Ali bo pritožba Novomeščanov kazen zmanjšala, ni znano, Kosič pa je dve tretjini kazni že odsedel: ni ga bilo v zelenem dresu v soboto v Zagorju in ne včeraj na pokalni tekmi v Izoli.

Štiri točke v tako dolgem ligaškem tekmovanju pač niso nedosegljive.

B. B.

ŠE TRETA ZMAGA NOVEGA MESTA 92

NOVO MESTO — V 4. oktobra zupnine območne SKL je novoustanovljena ekipa Novega mesta 92 dosegla še tretjo zmago, "žrtev" novomeških veteranov je bila vrsta ljubljanskega Fenika, ki je klonila s 70:108 (29:53). Košč se dosegli Bajc 22, Zupec 17, Lalič 16, Čerkovnik 14, Vučkovič 10, Červ 10, Plantan 8, Peljhan 7 in Balazič 4. Novomeščani so tako še edina neporažena ekipa, prihodnje kolo so prosti, v nadaljevanju prvenstva pa jih čakata zaporedni gostovanji v Ljubljani.

češke ljubitelje obojkje veliko razočarje, še bolj pa pogled na lestvico, kjer so igralci Tilie zdrsnile na osmo mesto. Bo Liku Tilii po dveh domačih porazih v soboto v Celju uspela druga zmaga na gostovanjih?

BALINARSKE NOVICE

• V krškem hotelu Sremič je bil 24. oktobra turnir za pokal hotela, nastopilo pa je 24 posameznikov iz Krškega, Krmelja, Dolenjih vasi, Mirne in Šmarja Sapa. Zmagal je Krčan Lilek pred Dimcem in Petakovičem (oba Krško).

• V Dolenjih vasi pa je bil dan kasnejši turnir, ki se ga je udeležilo 16 igralcev iz Krškega, Dane, Dolenjih vasi in Krmelja. Zmagal je Špiller (Dolenja vas) pred Lokarjem (Mirna) in Tomšetom (Dolenja vas).

NOVEMBRSKI URNIK DŠI

NOVO MESTO — Športna zveza pripravlja v novembra kup tekmovanje v okviru letosnjih delavskih športnih iger. Tako bo v športni dvorani pod Marofom 10. novembra tekmovanje v odbokiji, pikadu in strelnjanju, osem dni kasnejše tekmovanje v košarki, 23. novembra v badm

Sporočila, izjave

NI RES, KAR TRDI
G. PETERLE

V zvezi z izjavo g. Lojzeta Peterleta ob obisku v Beljaku, da so se odnos med Republiko Slovenijo in Republiko Avstrijo po zamenjavi vlade poslabšali, o čemer je poročala slovenska TV, smo iz kabinete predsednika vlade dr. Drnovška prejeli naslednje pojasnilo:

«Ekonomska kazalci blagovne menejave Republike Slovenije z Republiko Avstrijo kažejo, da se je ta menjava v obdobju junij-september 1992 v primerjavi z enakim obdobjem lani povečala za 62 odstotkov, medtem ko se je v obdobju januar-maj 1992 v primerjavi z lanskoletnim enakim obdobjem za 3 odstotke zmanjšala. Navedeni podatki dokazujejo, da nikakor ni prišlo do poslabšanja dvostranskih odnosov med državama, saj se odnosi v nasprotnu s to trditvijo izredno dobro in uspešno razvijajo. To dokazuje tudi bližnji obisk zveznega kanslerja Republike Avstrije dr. Franza Vranitzkega, ki bo obiskal Republiko Slovenijo 5. in 6. novembra letos.»

MINISTRSTVO ZA INFORMIRANJE

MOBILIZIRANCI

Vlada Republike Slovenije meni, da so z združitvijo Nemčije in mednarodnim priznanjem slovenske samostojnosti dani pogoji za postopen začetek reševanja odprtih vprašanj vojne odlokodnine za vse oblike vojne škode iz 2. svetovne vojne, tudi za škodo, ki so jo utrpteli v nemško vojsko mobilizirani Slovenci. Vlada je že oblikovala medresorsko komisijo, ki bo pripravila strokovne podlage in dokumentacijo za sprejem potrebnih odločitev. Gleda invalidnih mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko poudarja, da so pri nemških oblasteh že uveljavljene invalidske pravice, vendar v bistveno niže, kot velja za nemške državljane ali za državljane iz nekaterih zahodnoevropskih dežel. Predstavniki slovenske vlade se bodo zato v stikih s predstavniki Zvezne republike Nemčije zavzeli za dvig invalidin. Prvi koraki v tej smeri so bili že narejeni.

Ministrstvo za borce in vojaške invalide

Brezpravno odpuščanje delavcev

Stališče SDSS Trebnje

V Sloveniji bi morali hkrati spregjeti vrsto zelo pomembnih gospodarskih zakonov (zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij, zakon o sanaciji bank, zakon o gospodarskih družbah, zakon o tujih vlagajnjih, zakon o intervencijah v gospodarstvu, zakon o javnem dolgu, zakon o prisilni poravnavi in stičaju ipd.). Kakor politične razmere kažejo, bo najprej, torej sam, sprejet le slednji, ki pa bo našel gospodarske subjekte v silno neurejenih in nedorečenih pravnih, lastninskih in poslovnih razmerjih. Socialdemokratska stranka Slovenije (SDSS) je že v skupščini opozorila, da brez sočasnega uveljavljanja drugih gospodarskih ukrepov tudi ne bo mogel imeti začlenjenih učinkov.

Od leta 1989 vlada v Sloveniji prepravičanje, da je potrebno nakopičene gospodarske probleme reševati tudi s pomočjo stičajev. Vendar so bili mnogi stičajni postopki špekulative. To je povzročilo drastično zmanjšanje proizvodnje in odpust velikega števila delavcev. Nacionalna škoda, ki je bila pri tem povzročena, ni bila ocenjena, ker za to ni bilo ustrezne zakonodaje oziroma postavljenih kriterijev.

SDSS sprejema stičaj kot normalen ukrep tržnega gospodarstva. Znano je, da v preteklosti ni bilo dovoljeno rešiti podjetje z odptom določenega števila delavcev, čeudi so bili za to gospodarski razlogi. Namesto tega so imela slaba podjetja na voljo nove kredite, celo odpis starih, dodatne investicije, prekvalifikacije itn. Tak način reševanja podjetij je pripeljal tja, kjer smo, t. daleč za svojimi potenciali.

SDSS je opozorila tudi na druge pomankanljivosti osnutka, kot je ne dovolj natančna opredelitev odpusta delavcev.

JOŽE VENCELJ

Boljševizem v novomeški skupščini

Dolenjski list 22. in 29. okt. — Nimam se nikomur za karkoli opravičevati, ne prijstajam, da bi meje moje svobode in demokracije določal župan Dvornik

V slovenski Ustavi piše, da ima vsakdo pravico do osebne svobode (19. člen) ter da so vsakomur zagotovljene enake pravice, ne glede na... politično ali drugo prepričanje... (14. člen). Poleg tega je vsem državljanom zagotovljena svoboda izražanja misli, govorja in javnega nastopanja, tiski in... (39. člen). Te človekove pravice in temeljne svoboščine mi, sodeč po pisanku predsednika skupščine občine Novo mesto z dne 29. oktobra 1992, želi v prihodnje odzveti prav g. Dvornik.

Sam sem takšno početje nedavno tega označil kot »boljševistično«, pesnik Zlobec je vzkliknil: »Gospodje, to ni moja igra!« (Delo, 29. 10. 1992). Tragikomična ironija je tudi v tem, da si g. Dvornik z »javnim izražanjem stališč« dovoli celo »gorjčev« z javnim tožilstvom... (gl. Dolenjski list št. 44 z dne 29. 10. 1992, str. 4). Dvojnost merit brez prime!... Tudi meni se upira, da bi meje moje svobode, demokracije in civilne družbe določal župan Dvornik. Želel pa bi s vendarle, da bi pričujočo polemiko »opazil« kdo izmed poznavcev problematike človečanskih pravic, npr. prof. dr. Bacov. Sam namreč ne bom »sprožil« ustreznega postopka...«

G. Dvornik zahteva javno opravičilo, ne pove pa, zakaj naj se opravičim niti komu. Trdi, da so obtožbo »... brez zakonskih določb, ki naj bi jih skupščina na kršila«. Očitno mu niso manj citati, da je občinska skupščina kršila državno zakonodajo (66. in 67. člen zakona o graditvi naselij in drugih posegov v prostor — Ur. I. SRS, 18/84). Prav tako se poživiga na poziv ministra za varstvo okolja in urejanje prostora ter mnenje republike zakonodajno-pravne komisije o nezakonitosti (sicer identičnega novogorskega odloka). G. Dvornik, vzemite si čas in pozorno preberite gorjne dokumente! Če česa ne razumete, se vam prostovoljno ponudim za tolmača! Očitno pa vam je ljubje sklicevanje na dosežen »konsenz« v laično oblikovanem — izvoljenem predsedstvu skupščine. Toda v predsedstvu dosežen konsenz NOBENE skupščine v Sloveniji NE ZAVEZUJE, da sprejema nezakon-

nite odloke. Župan kot »občinski čuvan zakonitosti« pa, namesto da bi branil pravni red, zagovarja ravno obratno. S takšnim obnašanjem ste, g. Dvornik, doslej že nekajkrat prekorčili svoja pooblastila! Prav zato nimam vesti, da bi se komurkoli in za karkoli opravičeval.

Statutarna komisija ob proceduralnem zapletu ni imela odgovora na vprašanje »v čem je izjemnost« sprejemanja spornega odloka po hitrem postopku. Vi, g. Dvornik, pa na to vprašanje niste želeli odgovoriti ne na zasedanju skupščine niti v javnem odgovoru na pismo. To so dejstva!

Še enkrat poudarjam: pravno-formalne posledice sprejemanja takšnih odločitev imajo lahko tudi kratkotrajen učinek. Ukinite strokovno-analitične službe pa ima zaradi kadrovskih momentov mnogo daljnosežnejše posledice. Razvojni potenciali (gospodarski, socialni, okoljevarstveni in urbanistični) Novega meta kot regionalnega središča ZAHTEVAJO močno in NEODVISNO strokovno institucijo, ki bo imela lastno razvojno strategijo ne le na prostorskem in okoljevarstvenem področju, marveč bo sposobna v vsakem momentu z raziskovalnimi prijemi odgovoriti na aktualna razvojna (predvsem strateška) vprašanja. V zadnjem pismu sem vam očital, da Novo mesto nima prostorskog in razvojne strateške razvojne strategije. To pot utemeljujem potrebnost strokovne institucije še na drugih področjih:

Če bi občina že doslej imela takšno ustanovo, se npr. ne bi smelo dogoditi, da bi ozemlje s tako obsežnim demografskim ogroženim ozemljem (in tako depresijskim območjem, kot je npr. Suha krajina) iz skla da za pospeševanje demografskega ogroženja območja prejelo letos za slabu dana ducata projektov le borih 0,8% republiških sredstev iz skla da za pospeševanje demografskega ogroženja območja. Kot poučen primer na vam je ljubje sklicevanje na dosežen »konsenz« v laično oblikovanem — izvoljenem predsedstvu skupščine. Toda v predsedstvu dosežen konsenz NOBENE skupščine v Sloveniji NE ZAVEZUJE, da sprejema nezakon-

več sredstev oz. 12,3% vseh sredstev iz republiškega skla da, Sevnica ena skupščina ne sredstva oz. 9,1%. Celo prostorskog inzernat Metliki je uspel iz republiškega skla da dobiti štirikrat več sredstev kot Novemu mestu. Najbrž je neusteno varati samega sebe, da je razlog očitno nesporazumerji v politični (ne)spomembnosti posameznikov. Zajec ne tiče le v ustrezni inventivnosti posameznikov z demografsko ogroženih območij, marveč že v zadovoljivi pripravi projektno tehnične dokumentacije. Takšne pa pri nas očitno nihče ni znal pripraviti. Z kinutivno »zavodovega« razvojnega zateka odsek tudi tudi pričakovati, da bi v bodoči kdo drug pripravlja »mislene koncepte«. Samo, prosim, ne poskusite me prepričati, da bodo to vrzel v bodoče zapolnili vladni sekretari s svojimi naročili pri »zunanjih« firmah.

Prav zato zavračam Dvornikove trditve »o drugotnih namenih napadov«. Skupščino in javnost poskušam samo prepričati o utemeljeni bojazni, da v prihodnje ne pride do se hujšega vdora političnega populizma v regionalna in razvojna vprašanja. S tega vidika so Dvornikova podsticanja ... o poskušu politične diskvalifikacije v predvoljenem času zgolj proizvod njegove lastne fantastike. Sam namreč političnih točk ne potrebujem. Dobrobitno mu svetuji, naj si s teto »ustvarjanje lastnega političnega ratinga« pošte pojhlevnejšo žrtve. Od Dvornika, župana, s katerim bom očitno moral v novomeških skupščinskih klopeh preživeti še veliko ur, pa v bodoči pričakujem več posluha za stroko, ki jo predstavljam in tudi zagovarjam, več tolerance in predvsem več poštenosti.

MARJAN RAVBAR

Še: Boljševizem...
Parlamentarne demokracije se resda še učimo

V navedenem odgovoru na članek Marjana Ravbarja predsednik občinske skupščine Marjan Dvornik v obrabro oz. potrditev svojih stališč klici na poslovno opozicijo oz. socialiste. Menim, da se sposobnost politika kaže v dejstvu, da sam s svojimi argumenti utemelji in zagovarja rešitev, za katere meni, da so ustrezne.

Naj ob tem vendarle zapišem, da socialisti od volitev dalje vseskozi delujejo kot konstruktivna opozicija. To pomeni, da ne nasprotujemo uvrščanju na dnevnih redov v razpravam o poslovnih družbenih zadevah. Vendar si kot poslanci ne pustimo vzet pravice, da imamo o vsakem problemu svoje mnenje in stališče, ki je večkrat popularna drugačno od predlaganih rešitev. V vsakem sistemu je kritična presoja ravnjanja oblasti domenega opozicije, ki javno opozarja na pomankanljivosti ali napake oblasti. Sicer pa je pravica vsakega poslance, da ima kritičen odnos do posameznih vprašanj, ki so na dnevnem redu, ne glede na to, ali to večina sprejema ali ne. To je bistvo demokracije.

Tudi v primeru prostorskog urejanja občine ter črnih gradenj, javnega reda itd. v občini menimo, da se dejansko problemi rešujejo prepočasi, največkrat »gasilsko« in preveč po domače. Tako ljudje največkrat dobijo občutek, da je pravica in pravni red na strani tistih, ki kršijo zakone. Na to smo in bomo v občinskih skupščini opozarjali s težo dejstev, in ne s podtikanji. Očitati, da kdo ustanavlja koalicijo s slabimi nameni, pomeni ne poznati politike. Koalicije se in se bodo sklepale v interesu osvojitev oblasti, ki omogoča uresničitev dogovorenih programov. Legitimno je, da o spremembah oblasti odločajo v skupščini poslanci in diktatura ne nastopi, če niso več v vodstvu predstavniki enih ali drugih strank. To so pa zakonitosti parlamentarnega življenja, ki so v svetu nekaj običajnega, pri nas pa to še bo. Kljubno vprašanje pa je, kdo uspeva prepričati večino najprej na volitvah in potem s koalicionskimi partnerji tudi v parlamentu.

Poslanc Marjan Ravbar je na seji občinske skupščine dejansko zahteval odgovor na proceduralno vprašanje, ki je imelo vsebinski pomen in bi ga moral dobiti, pa ga ni. Tudi če bi ga dobiti, odločitev skupščine verjetno ne bi bila drugačna, vendar pa bi to pomenilo, da spoštujemo dejstvo, da ima poslane pravico pred odločanjem vprašati in dobiti odgovor — tudi večkrat.

BORIS DULAR
poslanec socialistov
v skupščini občine Novo mesto

Vsaka stran naj prizna svoj del krvide

Še eno mnenje k pismu I.
D. (Dol. list 10. IX.)

V Dolenjskem listu je 10. septembra I.D. iz Kostanjevice objavljal svoj žalostni spomin na 15. september 1942. Tega dan se italijanski okupatorji s pomočjo izdajalca, ki ga poimenovali ne imenuje, iz vasi Čučja Mlaka in Dobrava aretirali 12 domačinov in jih 11 še istega dne na zverinski način pobili. Žrtve še po petdesetih letih niso pozabljeni, še vedno, žive v srcu svojcev. Ne more razumeti, kje je moralna tistih, ki govorijo, da med vojno niso delali zločinov in da so nedolžni.

Pisec članka ni pojasnil poboja talcev v Zameškem. Partizanski Dolenjski odred je 22. avgusta 1942 napadel območje postojanko v šoli v Zameškem. Pri napadu sta padla dva Italijana, zato tega so se maščevali in polovili okoliške kmete ter jih postreljali kot talce. Žrtve so bile popolnoma nedolžne, tudi izdajalec ni bil potreben. Ob tem primorjanjam, da je bila šola že predmet požgana, začagal jo je partizan Martin Bajc 12. septembra 1942.

Vrnilo se nazaj k naslovu članka. Tu se s piscem strinjam, vendar se še do danes ni zgodilo, da bi zmagovalci priznali kakršno koli krivo. Samo primer nedolžno pobito zakoncev, starčkov iz Malih Vodenic, pobitih s kramponi, ki ni nikomur v ponos, ali pa povojna dobganja v Kostanjevici, kjer so po kleteh zaprite mlade domobranje mučili in do smrti pretepal. To ni izmišljotina, pač pa žalostni dogodek, ki je v srcu svojcev ne more biti pozabljen. Strelski jarek na vrhu hribčka v bistve trsnice in drevesnice ob leseni baraki je bil poln trupel, od tam sem tudi slišala strašen krik smrti brez strele. Proti koncu oktobra 1945 sva šli s teto na pokopališče, kar zagledam ob poti svežo gomilo. Hotela sem jo odkopati. Sosed, ki me je opazoval, je pritekel in dejala, da ne smem odkopavati, ker so tu nemški ujetniki zapokali mulo. O tem sem se noko načel hotela prepričati. Komaj sem malo odgnala zemljo, so se pokazale zverne roke človeka, ležečega na trebuhu. Bila sta dva. O tem se mi smelo ničesar govoriti, grobovi so še danes zamolčani. Ta kraj je v bližini pščeve hiše in mu je gotovo vse dobro poznano. Laho bi bil že čas za priznanje krivde.

F. LORBER

UGODNOSTI ZA OBMEJNI PROMET S HRVAŠKO

Od nedelje je železniški potniški promet s Hrvaško obravnavan kot mednarodni, kar pomeni tudi precejšnjo spremembo cen. Slovenske železnice so zato s hrvaškimi sklenile poseben sporazum o cenah, potnikom pa bodo ponudile tudi vrsto drugih ugodnosti. Posebno pozornost so namenile območnemu prometu, saj je vlak za nekatere prebivalce, ki se vsak dan vozijo v občinskih skupščini opozarjati s težo dejstev, in ne s podtikanji. Očitati, da kdo ustanavlja koalicijo s slabimi nameni, pomeni ne poznati politike. Koalicije se in se bodo sklepale v interesu osvojitev oblasti, ki omogoča uresničitev dogovorenih programov. Legitimno je, da o spremembah oblasti odločajo v skupščini poslanci in diktatura ne nastopi, če niso več v vodstvu predstavniki enih ali drugih strank. To so pa zakonitosti parlamentarnega življenja, ki so v svetu nekaj običajnega, pri nas pa to še bo. Kljubno vprašanje pa je, kdo uspeva prepričati večino najprej na volitvah in potem s koalicionskimi partnerji tudi v parlamentu.

Pozornost Marjan Ravbar je na seji občinske skupščine dejansko zahteval odgovor na proceduralno vprašanje, ki je imelo vsebinski pomen in bi ga moral dobiti, pa ga ni. Tudi če bi ga dobiti, odločitev skupščine verjetno ne bi bila drugačna, vendar pa bi to pomenilo, da spoštujemo dejstvo, da ima poslane pravico pred odločanjem vprašati in dobiti odgovor — tudi večkrat.

DUŠAN MODIC
Novo mesto

POPOLOMOMA SOGLAŠAM

Popolnom se strinjam z mislimi, ki jih v pismu »Za vse krivega učitelja tožba« navaja g. Zoran Porešo, učitelj zgodovine in zemljepisa na novomeški osnovni šoli. Menim, da je geslo »Učenec prijazna šola« treba dopolniti z »in za šolo vnet učenec«. Naložba družbe (= nas vseh) pa je, da to pomaga uresničiti.

DUŠAN MODIC

Humarjeva nedelja na Primskovem

Odkrili spominsko ploščo duhovniku in zdravniku

Krajani Primskovega na Dolenjskem so letos že tretji zapored praznivali Humarjevo nedeljo. Letošnja svečanost je potekala v nedeljo, 25. oktobra, ko so odkrili spominsko ploščo Juriju Humarju, ki je kot duhovnik služboval v tem kraju od leta 1819 do leta 1890, ko je umrl in bil tu tudi pokopan.

Jurij Humar je med bralci Dolenjskega lista poznan, saj smo o njem pred leti že pisali. Kljub temu pa ga na kratko predstavimo z besedami, ki so vklesane na spominski plošči. Tu je zapisano, da je bil Humar duhovnik, zdravnik, kulturnik in zaveden Slovenec. Številni bolniki iz domovine in tujine so prihajali k njemu iskat pomoči. Bolezni je premagoval z molitvijo in duhovno močjo, združeno z magnetno močjo. Vsem je nesrečno pomagal.

Slovesnost se je začela z mašo v župnijski cerkvi, katero je vodil stiški opat dr. Anton Nadrah. Somaševal je tudi duhovnik iz avstrijske Koroške g. Tomaz Holmar, ki je imel preteklo leto prav v tej cerkvi v čast Juriju Humarju ponovitev svoje biserne maše. Stiški opat Anton Nadrah je v prepolni cerkvi v pridi predstavljal celotno Humarjevo življenje ter njegovo zdravljenje bolnikov. Po maši so se vsi prisotni, teh pa je bilo kar okoli 400, zbrali pred cerkvijo, kjer je daljna Humarjeva sorodnica Marta Slak odkrila spominsko ploščo. Kratki nagovor je imel domačin Ciril Slak, zatem pa je stiški opat Anton Nadrah ploščo blagoslovil.

Zupnik prof. Pavle Sporn, ki je organiziral slovesnost, se trudi, da bi spomin na primskovškega župnika, Humarjevo nedeljo, praznovati vsako leto oz. da bi prireditev postala tradicionalna.

M. OVNIK

- Zapisane besede so edino, kar traja večno. (Hazlitt)
- Danes je bitt delavec ali kmet s pet psokva. (Podobnik)
- Dobil sem več priznanj, kot sem jih zaslužil. (Koča Popović)
- Delavci so pri nas v popolnoma brezpravnem položaju. (Podobnik)

Povečevanje bede revnih bolnikov

Zakaj nasprotujem takojšnji spremembi zdravstvenega zavarovanja in predlagam vsaj trimesečni odlog — Sprenevedanje tistih, ki so zakon podprli

Še Demosova večina v parlamentu je »obdarila« slovenske državljanje s spremembami sistema zdravstvenega zavarovanja, ki pohajo revne bolnike v dodatno bedo. To bedo bodo prinesli visoki računi za doplačila premalo pod palcem, da bi si lahko privočili dodatno zavarovanje za storitve, ki so jim jih do zdaj krili — z minimalnimi, participacijami — v okviru nacionalnega zdravstvenega varstva.

Stranke, ki so odgovorne za sicer potrebno, a slabe premišljeno in slabu pripravljeno reformo zdravstva, se zdaj, ko je vsem postalo jasno, za kaj pravzaprav gre, se obnašajo, kot bi jim bil ta zakon podtaknjen. To preprosto ni res. O tem zakonu smo v parlamentu glasovali potem, ko so bili povedani argumenti, kaj je za velike in pomembne reči — za realno ceno zavarovanj, ki je zdaj bolj reklamna, za način mesečnega vplačevanja zavarovanja

sprotovali — med njimi vsi poslanci in poslanke SDP — smo bili preglasovani. Razen tega pa zdaj niti spremembne tistih, ki so tak zakon podprli, niti samovšečnost nas, ki smo bili proti, ta trenutek državljanek in državljanom prav nič ne pomaga. Očitno je tudi, da za popravljanje napak tega zakona da volitev ni ostalo dovolj časa, prav tako očitno je da tudi, da l. 1. 1993, ko naj bi začelo prostovoljno zdravstveno zavarovanje že veljati, ni dovolj časa niti za to, da bi zavarovalnice predstavile svoje ponudbe in da bi se možni nosilci kolektivnih zavarovanj lahko organizirali in pogodili za ugodnejša zavarovanja, kot jih lahko sklenejo posamezniki. Gre za velike in pomembne reči — za realno ceno zavarovanj, ki je zdaj bolj reklamna, za način mesečnega vplačevanja zavarovanja

lastnega zdravja preprosto ne bi mogli privočiti. Enako ni nobenega razloga, da bi zdaj na vrati na nos potisnili ljudi v profitno zavarovalništvo z nejasnima temeljnima dilemama: za koliko denarja bo mogoče »kupiti zdravje« in ali bo res mogoče.

Zato dajem slovenskemu parlamentu javno pobudo, da od Zavoda za

DOLGOTRAJNI NAPORI PRINESLI USPEH

Pisali smo že o več kot dveletnih prizadevanjih, ki bi TV Slovenija izboljšala signal drugega programa v vasi Retje, v Malem Logu pa prvega in drugega. Teden so delavci RTV v Retjah postavili nov pretvornik za oba programa, ki bo priključen na omrežje predvidoma do 10. novembra. Za postavitev pretvornika, katerega vrednost je preko 20.000 DEM in je v celoti že plačan, gre zaslužna vodstvu KUD Ivan Vrtačnik, ki je prvo začelo akcijo, dvema zagnanimi vaščanoma, krajevni skupnosti, ki je bila garant in hkrati podpisnik pogodbe, ter ne nazadnje RTV Sloveniji. Pri vsem tem moramo omeniti tudi Albino Grže, ki je pretvornik dovolila postaviti na svoji hiši, saj bi bil strošek predvidenega 17 m visokega stolpa s pripadajočimi dovoljenjem preveliko preveč za pobudnike projekta. Tudi v Malem logu je že urejena dokumentacija in lokacija za postavitev sprememno-oddajnega stolpa,

• Argumenti za mojo javno pobudo so: Rok za uvedbo prostovoljnega zavarovanja, ki je zapisan v tem zakonu 1. 9. 1992, je že prekoračen. Ponudbe vseh zavarovalnic, ki bi se rade vključile v organizacijo prostovoljnega zavarovanja, še niso predstavljene javnosti. Država, sindikati, Zveza potrošnikov, Zavod za pokojninsko zavarovanje, združenja delodajalcev se še niso ustanovili organizirati in pripraviti svoje predloge za kolektivna, mnogo ugodnejša in bolj zanesljiva prostovoljna zavarovanja. Zavarovanci sami se brez podrobnejših informacij tudi s strani nosilcev možnih kolektivnih zavarovanj zelo težko znajdejo in opredelijo. Očitno je za tako veliko sistemsko novost potreben daljši uvajalni čas, kot je bil predviden z zakonom, še zlasti, ker je uspeh celotne zamisli o prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju odvisen od tega, koliko ljudi se bo vanj sponzor vključilo. Prepricana, da bo vladu upoštevala moje argumente, pričakujem, da bo ustrezni predlog za spremembo tega zakona predložila parlamentu še v novembру 1992.

vanja, za popuste, ki bi si jih za kolektivna zavarovanje lahko izgovorili: država za svoje delavce, združenja delodajalcev in sindikati za svoje člane, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za množico skoraj 450.000 večinoma revnih upokojencev. Gre tudi za to, da bi se vsi prepričali, katere ponudbe niso samo najcenejše, ampak stoji za njimi dovolj visoko število zavarovancev, da bi zavarovalnica, ki obljube daje, te obljube potem lahko tudi izpolnila.

Kaj zdaj?

Dejstvo je, da je ekonomska kriza tako globoka, da si vračanja na sicer izjemno pravičen in sodoben sistem zdravstvenega varstva, ki pa je bil v martsu tudi premalo racionalen in je postal spričo naše revščine tudi predrag, ne moremo več vrniti. Podobnega razko-

zdravstveno zavarovanje zahteva, da uvajanje prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja odloži vsaj za tri mesece. Tako pa po volitvah pa bo poslanski klub Združene liste — povezave Delavske stranke, Strange demokratičnih upokojencev, Socialnodemokratske unije in SDP — vložil predlog za spremembo zakona o zdravstvenem varstvu in poskusil doseči, da bodo popravljene kritice, ki so bile najrevnejšim povzročene z vrhico privatizacije zdravstva in ideološko prenapetostjo Demosa, ki je iz načelnih razlogov rušil sistem vzajemnosti in solidarnosti v zdravstvu tudi za tiste, ki obobe nujno potrebujejo, če hočjo živeti človeka dostojno življenje.

SONJA LOKAR poslanka SDP in predsednica odbora za delo, zaposlovanje in socialno politiko

zdravstveno zavarovanje zahteva, da uvajanje prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja odloži vsaj za tri mesece. Tako pa po volitvah pa bo poslanski klub Združene liste — povezave Delavske stranke, Strange demokratičnih upokojencev, Socialnodemokratske unije in SDP — vložil predlog za spremembo zakona o zdravstvenem varstvu in poskusil doseči, da bodo popravljene kritice, ki so bile najrevnejšim povzročene z vrhico privatizacije zdravstva in ideološko prenapetostjo Demosa, ki je iz načelnih razlogov rušil sistem vzajemnosti in solidarnosti v zdravstvu tudi za tiste, ki obobe nujno potrebujejo, če hočjo živeti človeka dostojno življenje.

SONJA LOKAR poslanka SDP in predsednica odbora za delo, zaposlovanje in socialno politiko

»Sadizem« v izložbah naših trgovin Razmišljanje bralke

Izložba je zrcalo trgovine. Le kdo, predvsem pa katera ženska gre mimo trgovine, ne da bi vsaj pokukala v izložbo, pa naj man je to prirojen ali pričuven? Izložbe so vendar zato, da kupce zainteresirajo in pritegnejo v trgovino. Dolgo leta so naše izložbe močno zaostajale za privlačnimi tujimi. Počasi pa so tudi pri nas začele pridobivati stil in okus. Sama sem imela priliko videti tudi nekaj svetovnih trgovinskih izložb in s tem tudi nenavadne.

Zato se sprašujem, kaj je narobe z menoj, da ne razumem izložb, kot jih imata Usnje in Tekstil, ter kaj je z njimi hotel povedati aranžer, saj doslej še nisem imela priložnosti videti sadistično obarvanih izložb. Po svetu je sicer hit črn humor, da visi kašken del telesa iz avtomobilskega prtljažnika, vendar je zakon po svetu takšne reči prepovedal. V levih izložbah trgovine Usnje pa vidimo spodnji del ženske lutke v zimskih škornjih do stegien in čipkastem mini krilcu (zelo primerno za zimo), zgornji del telesa in glava v vreči pa sta ušli v desno izložbo, oblečeni v črno usnjeno jakno in za nameček še z verigo okoli vrata, pa se zategnjeno navzgor! Br! Ko gledam izložbo, res ne vem, kaj me čaka še v trgovini. Tudi ne vem kako bi razložila otroku, zakaj tista teta nima roke ali noge in zakaj so zavezali. Podobno je v Tekstilovi izložbi, kjer so deli delov razmetani po izložbi, oblepjeni s trakom kot mušnje ter zvezani še z vrvjo, menda da ne razpadajo.

Je mar minil čar rožic in snežink ter lepih lutk na katerih so bila oblačila kot ulta, nam pa so vlivala vero, da bomo take tudi me v njih? Morda je to, kljub temu da sem še mlada, zgotov staroden pogled. Prepricana pa sem, da je nakup bolj pričinkiv in za oči in dušo bolj prijeten.

MGM

Dominik Češek

Številni sevniški gasilci, godba, pevec ter prijatelji in znanci so se v neprijenem deževnu vremenu na sevniškem pokopališču še zadnji poslovili ob 73-letnega Dominika Češka. Ali kot je priporabil nekdo: se nebo je jokalo skupaj s svojci za dobrim, plemenitim človekom. Dominik je preminil ravno v času, ko so domači pripravljali na zlato pokoro roditeljev, ki naj bi bila 11. oktobra.

Dominik se je moral še zmlada postaviti na lastne noge. Pri sevniškem mojstru Božiču se je izucil za čevljarija. Zatem je do upokojitve delal v Kopitarni, kjer je bil tudi izmenovodja. Njegovi nasledniki pravijo, da je bil ravno Dominik oče sevniške kolekcije oz. klompe, ki jo seveda izpopolnilo, še danes izdelujejo v Kopitarni. Pri svojem delu je bil Češek natančen in dosleden. A še takoj kočljivem položaju je ohranil živiljenjski optimizem, znal se pošaliti in s svojo hudomušnostjo spodbuditi svoje sodelavce.

Sevniškim gasilcem se je Češek zapisal leta 1947. Bil je tudi vodja mladine in poveljnik gasilskega društva. Za skromnega Dominika pravijo njegovi tovarisi v požarni Brambi, da je bil velik gasilec. Navkljub bolezni je, kolikor je le mogel, vtrzalj pri gasilcih, pomagal pa je tudi pri razvoju kraja oz. svoje ulice, pri asfaltiranju Drožanskih cest, napeljavi telefonskega omrežja in kabelske televizije. Za predano, neutrvalno prostovoljno delo, ustvarjalni prispevek bodisi v društvu, kraju ali v tovarni je Dominik prejel več visokih državnih in državnih odlikovanj. Največji zadoščenje mu je bilo zmeraj že to, če so bili ljudje zadovoljni tudi z drobnimi izboljšavami živiljenja, za kar je skušal po svojih najboljših močeh pridjeti svoj delež.

RAZSTAVA V OPUSU

KRŠKO — Tukajšnja galerija Opus bo v petek, 13. novembra, odprla razstavo zasebne zbirke Petra Špilera. Na ogled bodo dela slovenskih slikarjev in kiparjev, ki so predstavniki starejše in mlajše generacije in različnih umetniških smeri. O razstavljenih delih bo govoril literarni in likovni kritik Ivo Antič. Ob otvoritvi, ki bo omenjenega dne ob 20. uri, bodo pripravili kulturni program, v katerem bodo sodelovali Marjanca Kočvar iz Novega mesta ter Stanka Macur in Janko Avsenak iz Breštanice.

akcije in z drugimi svojimi somišljeniki. I. Derganc spet laže, ko piše, da je bil župnik nato čez noč zaprt na našem svetnjaku na Kalu. To si je Derganc gladko izmisli.

Partizanska patrola je župnika Komljanca in tri njegove sodelavce res artilerila. Čez dve dni ga je naglo vojno sodišče s pajaši vred na Hmeljniku odsodilo na smrt zaradi organiziranja belogradističnega izdajstva, posrednega sodelovanja in odobravanja umora treh partizanov. Že takrat ni bila nobena skrivnost, kakšno mihajlovičsko-belogardistično organizacijsko središče je bilo prečensko župnišče.

Da je bil župnik Komljanec sodeloval italijanskih okupatorjev, tega ne more nikče zanikati. V juniju 1942 je Italijanom izročil seznam 12 oseb iz Prečne.

Okupatorji so jih zaprli in internirali v Italijo. Drugi seznam z znaten večjim številom ljudi iz prečenske fane pa ni prišel do Italjanov, našli so ga partizani med papirji v župnikovem žepu ob njegovih aretacij. Pri sebi je imel tudi 50.000 lir. V hipu, ko se je župnišču poslavljalo od sestre in kuharice ter nameraval oditi pod zaščito v Novo mesto, ga je partizanska patrola ter artilerija odpravila.

Župnik J. Komljanec je bil pomemben nasprotnik partizanskega boja za svobodo. To so nekote potrdili italijanski fašisti sami: 25. junija 1942 zjutraj so na prečenskem pokopališču ustrelili štiri talce iz Kostanjevice, ki so jih imeli zaprti v novomeških zaporih. S tem so uresničili eno izmed groženj iz načrta poveljstva II. italijanske armade na Šumsku od 1. 3. 1942, s katerim so napovedali internacije naših ljudi in strelnje talcev. Grožnja Italijanov je bila namenjena »varstvu tistih slovenskih civilnih oseb, ki kakorkoli zvesto sodelujejo z (italijanskimi) oblastmi in se pokorajo njihovim ukazom«.

Da je neresnica Derganc ljuba, naj potrdi tudi dejstvo, da se je po objavi svojega članka v Slovenscu medtem s pismom opravil Poldetu Pečariču, sinu pokojnega gostilnjarja in poštara Leopolda Pečariča v Prečni. V članku v 4. poglavju javno obrekajo pokojnika in mu jemlje dobro ime. Umazal je tudi poldetu poštarjevega sina Staneta Pečariča in ga predstavil kot sumljivega človeka, čeprav je bil Stanek pogumen in pošten borec ter oficir NOV.

Naj na koncu dodam, da se mi tako pisanje upira, moral pa sem odgovoriti na izjav. Po 50 letih tako početje Ivana Derganca prav gotovo v nobenem pogledu ničesar ne prispeva k duhu sprave.

IVAN SOMRAK
Novo mesto

Neresnice in obrekovanja, ki bolijo

Še enkrat ob 50-letnici smrti prečenskega župnika Janka Komljanca (Slovenec 27. junija 1992)

Ivan Derganc iz Češke vasi je v Slovencu 27. junija 1992 objavil daljši članek »Ob 50-letnici smrti prečenskega župnika Janka Komljanca«. V njegovem pisusu mrgoli neresnic in obrekovanj, katerih glavni namen je oblati partizane, njihove družine in NOB v tem predelu Dolenjske. Dergancovo pisanie je poskus rehabilitacije župnika J. Komljanca. Pisec podnika posamezne zlonice, katerim so se pridružili, da je v zgodnjih letih gospodarske krize sposojal denar v domači hranilnici, vratil na Moj. Oče je bil Jože Somrak, ne Miha; že pred vojno je bil cerkevni ključar v odbornik prečenske hranilnice. Res si je tako kot mnogi drugi v letih gospodarske krize sposojal denar v domači hranilnici, a ga je, kot vedo vaščani, vedno tudi pošteno vrnil. Ko namiguje I. Derganc, da je bila domača

Kamera odkriva

Komisija obstala pred zidom?

Nace Polajnar v Slovenscu o delu komisije za raziskavo povojskih pobojev

Moram reči, da po dveh letih njenega dela, zlasti pa teh nekaj zadnjih mesicov, ko smo na komisijo povabili pričevalce, tako žrtve kot tudi tiste, za katere domnevamo, da so bili tedaj kot funkcionarji vpleteni v dogajanje, nisem povsem prepričan, da smo ubrali prav pot, ko smo javnosti dovolili, da je bila lahko ves čas prisotna. To je bila zavora za delo komisije, mislim pa tudi, da tisti, ki so govorili pred predstavniki javnosti, verjetno niso povedali vsega, kar morda bi, če novinarjev ne bi bilo na sejah.

Moja ocena in tudi ocena nekaterih članov komisije pa je takša: komisija s pooblastili, kakršna ima, ne more naprej. Znašla se je pred oviro, pred zidom in vse, kar bi še delala, bi bilo samo kroženje, ne pa premik naprej. To verjetno vedo tudi tisti pričevalci, ki so bili pripravljeni kaj povedati. Menim, da bo treba ustanoviti komisijo, ki bo imela drugačne pristojnosti.

Kako do sprave?

Pripombe na članek o splošni amnestiji (Dolenjski list št. 39)

Brane Koncilia iz Rumanije vasi v 39. številki Dolenjskega lista komentira spravno mašo, ki je bila junija 1990 in ni opravila svojega zgodovinskega poslantva. Ce bi druga poražena stran mislila resno, potem bi morala priznati tudi svoje zločine, ki jih ni malo. Trdi, da ima slovenska Cerkev največ zasluga, da je do kolaboracionizma sploh prišlo. Obitojujo Cerkev, da je zanetila bratomorno vojno po zaslugu vatikanske politike, po kateri naj bi bil načrt pripravljen že leta 1937. Skof Rožman naj bi že v letu 1942 v pismu pozival vernike, naj se vključijo v boj proti partizanskemu antifašističnemu gibanju. Avtor članka predlaga, da je najboljša rešitev poti do sprave amnestija vseh spornih udeležencev bratomorne vojne. Parlament naj še pred volitvami sprejme rezolucijo o splošni amnestiji.

Z njegovim predlogom se ne strijnjam, kakor tudi mnogi drugi ne. Mrtvi ne potrebujejo nobene amnestije več, vsi tisti, ki so zločine zakrivili, naj za svoja dejanja odgovarjajo. Zločini ne zastarajo, kar velja za eno in drugo stran. Tisti, ki smo preživeli vojno na slovenskih tleh, se spominjam dogodkov, ko so po ljubljanskih ulicah padale prve žrtve pod strelji varnostnoobvezovalne službe, ki je po nalogu Kominterne izpolnjevala Kardeljev ukaz že v letu 1942. Pozneje se je misija razširila na podeželje, po naših gozdovih so umirali zgarani kmetje, žene in celo otroci. Ne samo škof Rožman, tudi slovenski časopisi so že v letu 1940 opozarjali na pretečo nevarnost komunizma in njegove posledice. Se danes smo priče kravne vojne, ki divja na jugu naše bivše države. Spomnimo se še malo nazaj. Upor vojakov 17. pešpolka v Judenburgu leta 1918, ki so ga organizirali v Rusiji šolani bojevniki, ki je skoraj terjal usmrtil vseh teh mladih fantov.

FANI LORBER
Velike Malence 17

V TRGOVINI NAREDILI RAZSTAVO PRIDELKOV — V trgovini Pod lipco na Rdečem Kalu, katere lastnik je Alojz Rogelj, je prodajalec Anton Rožman na pobudo vaščanov uredil razstavo najlepših pridelkov, ki so klub suši zrasti na njivah in v vinogradih. Najdebeljeja pesa je tehtala 6,55 kg, zelnata glava 4,5 kg, koleraba 6,20 kg, repa 3,20 kg. Kmetje z Rdečega Kala, iz Vrbovca, z Gornjega Vrha in Jordankala pa so prinesli tudi buče, koruzo in grozdje. (Foto: J. Dornič)

JURČEK VELIKAN — Lado Krže iz Žlebiča 38 a je minuli četrtek popoldan našel v Žrnovcu tega jurčka velikana. Le dan poprej je v lokalnem časopisu Novice prebral o najdbi 1,40 kg težkega jurčka. Zdelo se mu je, da bi lahko bil rekordnemu jurčku njegov, ki je bil visok 33 cm in imel kapico, ki merila 25 cm, po teži zelo blizu. Že ob tehtanju doma in pri kontrolnem tehtanju v trgovini Joras v Ribnici pa se je izkazalo, da je bil celo nekoliko težji. Tehnika je namreč pokazala le 2 dkg manj kot kilogram in pol. (Foto: M. L.-S.)

FANI LORBER
Velike Malence 17

Rešimo Kmečko zadružo!

Odbor SKD pošilja odprtvo pismo članom upravnega odbora Kmečke zadruge Brežice

K pisanju me je vzpostabljalo nezadovoljstvo članov KZ Brežice z ekonomskim učinkom te mlade organizacije, kar je posledica težkih gospodarskih razmer in hkrati tudi nepremišljenih naložb. Zaradi teh je prizadeto temeljno načelo zadružništva — medsebojno sodelovanje članov, ki je pogoj za uspešno delo zadruge.

Temeljna napaka vodstva nove zadruge je bila v tezi o profitni entiteti, ki je člane zadruge in upravne organe oddaljevala od prave vsebine. Zaradi tega vse več članov razmišlja o izstopu, kar bo prišlo do izraza še posebno, ko bodo izvedeli za skrivne in polskrivne projekte, ki napovedujejo povezavo z Agrario. Zaradi slabih izkušenj iz preteklosti takšne povezave ne bi smeli dopustiti, saj bi člani ostali odrinjeni do dogajanj.

Potrebna je temeljita prenova zadruge, ki naj bo čim manj boleča, saj niso posamezniki krivi, da so podredovali socialistični koncept zadruge z ljudmi, ki v zapletenih gospodarskih razmerah niti niso mogli drugače delati. Novi časi nas silijo v takojšnje ukrepanje, ki bo boleče za

nas in za naše prijatelje med delavci zadruge.

Predlagam, da se skliče izredni občni zbor članov in da se ob vsem spoštovanju do posameznih članov upravnih odborov razpusti (razlog bom navedel ustno).

Izvolti je treba nove organe upravljanja zadruge, ustavoniti koordinacijsko komisijo iz vrst kmetov, občinskih organov in strokovnjakov, ki so po strankarski zvezi že obljubili pomoč, pregledati sanacijski program, opraviti potrebne kadrovske zamenjave in prepustiti projekt zasnove nove zadruge koordinacijski komisiji.

Pred 90. leti je Krek kot odgovor na grobi tržni liberalizem, enak kmetijski politiki sedanje Drnovške vlade, oblikoval zadružje, ki so ohranile takratnega slovenskega kmeta in delavca. Njegov koncept zadruge se v Evropi še danes uporablja. Moji predlogi so nastali po razgovorih s člani, delavci in mnogimi drugimi, ki želijo v Brežicah trdno zadružo, ki bo porok za uspešno delo.

Tone Zevnik,
Catež ob Savi

Zakaj šola ravno v Mrzli dolini?

Odgovor na odprto pismo s tem naslovom, objavljeno 29. oktobra v Dol. listu

Spoštovani gospod Ira Zorko!

Na Vaše pismo, ki ga je prejela Komisija za izbiro najboljših urbanistično-architekturne rešitve za osnovno šolo v Mrzli dolini, in podobno, objavljeno v Dolenjskem listu dne 29. 10. 1992, Sekretariat za družbene dejavnosti občine Novo mesto, ki je nosilec priprav za izgradnjo osnovne šole, v sodelovanju z drugimi strokovnimi službami Izvršnega sveta Skupščine občine Novo mesto daje naslednji odgovor:

Na širšem območju Drske se zaradi intenzivne stanovanjske izgradnje že več let pojavlja potreba po izgradnji osnovne šole, ki bi razbremenila močno prezasedeni in neutrenzno grajeni osnovni šoli Šmihel in Center. Že zazidalni načrt Brod in kasnejše Mrzla dolina sta predvidevala tudi izgradnjo osnovnošolskega kompleksa, ki pa se je v nadaljnji letih pomikal s prvotne lokacije v zaledje pozidave. Fakulteta za arhitekturo iz Ljubljane je dne 3. 12. 1991 podala presojo nekaterih zazidalnih načrtov za Novo mesto (izven mestnega jedra). V okviru presoje je predlagala moratorij za nove objekte na območju zazidalnega načrta Mrzla dolina in nadomestitev s PUP. Predlog je izvršni svet obravnaval na seji dne 10. 12. 1991 in ga podprt razen v delu, ko govoril o osnovni šoli. Izvršni svet je na tej seji sprejel sklep, da se v tem predelu predvidi lokacija osnovne šole. Hkrati s

predlogom Odloka o prostorskoureditvenih pogojih je bila občinski skupščini na seji dne 19. 12. 1992 podana informacija o opredelitvi izvršnega sveta do predlaganega moratorija. S tem je bila dana pravna podlaga za nadaljnjo presojo lokacij v Mrzli dolini.

Izgradnja osnovne šole v Mrzli dolini je bila opredeljena s sprejetjem referendumskoga programa za obdobje 1989—1994. V letu 1990 so bile v območju Drske preverjene 3 lokacije:

— lokacija v Zdolah,

— lokacija Mrzla dolina (pobočje Šipčevega hriba)

— lokacija Pod topom.

Nadaljnja preveritev lokacije v Zdolah, ki jo izpostavlja kot najbolj utelejeno, je bila ustanovljena po ugotovitvah:

a) da gre za kmetijska zemljišča 1. območja,

b) da je potrebna zamenjava zemljišč zaščitene kmetije,

c) da so vsa zemljišča v zasebni lasti.

Postopki, ki izhajajo iz zgornjih treh dejstev, so zapleteni in dolgorajni, predstavljajo pa tudi bistveno povečanje stroškov. Ža ostali dve lokaciji je bil izdelan osnutek programske zasnove v dveh variantah. Javna obravnavna osnutka programske zasnove je pokazala, da so mnenja glede ustreznosti lokacije osnovne šole v območju Drske deljeni. Medtem ko je bilo javno mnenje (krajani, predstavniki šol, starši) skoraj enoglasno za lokacijo Mrzla dolina, je bilo mnenje stroke neenotno (strokovna obravnavna, M. Ravbar, M. Lapajne, Savaprojekt, SVOP, ZDPUN, strokovne osnove za PUP Novega mesta, prof. Fister).

Ob tehtanju vseh prednosti in pomajkljivosti posamezne lokacije in

nenazadnje tudi ob upoštevanju javnega mnenja se je Izvršni svet na seji dne 12. 3. 1992 odločil, da se pripravi predlog programske zasnove za lokacijo Mrzla dolina. Predlog programske zasnove je Skupščina občine Novo mesto obravnavala na seji dne 23. 4. 1992 in ga sprejela. Izvršni svet je sprejel tudi sklep, naj se za pridobitev urbanistično-architekturne rešitve objekta šole in predlagajočih površin razpiše javni anonimni natečaj. Izbrana natečajna rešitev bo podlaga za izdelavo zazidalnega načrta, ki bo kot prostorski izvedbeni načrt določal pogoje za posege v prostor. Zazidalni načrt bo v tem območju nadomestil sedanji prostorski izvedbeni akt, Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za Novo mesto (izven mestnega jedra) in submestna središča, UL RS št. 7/92.

Javni anonimni natečaj kot sredstvo za pridobitev čim boljše urbanistično-architekturne rešitve za osnovne šole v občini Novo mesto — menimo pa, da tudi drugod po Sloveniji — ni bil običaj. Rezultat tega so šole, ki tako v arhitekturam, še manj pa v funkcionalnem smislu ne zadostujejo osnovnim pogojem za delovanje vsebinsko prenovljene šole.

Pripravljenci razpisa se zavedamo velike občutljivosti lokacije za novo šolo, vendar smo bili vseskozi prepričani, da je slovenska arhitekturna stroka sposobna poiskati prave rešitve. Zaradi izjemne težavnosti in zahtevnosti naloge v urbanističnem, arhitekturnem in funkcionalnem smislu ne zadostujejo osnovnim pogojem za delovanje vsebinsko prenovljene šole.

Lepo Vas pozdravljamo.

DANIJEL BREZOVAR
sekretar Sekretariata za družbene dejavnosti

Drugačna — waldorfska šola

Tudi pri nas

V Mariboru je potekal tridnevni seminar o alternativnih šolah. Ena takšnih šol deluje v tem šolskem letu v Ljubljani. Waldorfska šola v Ljubljani deluje letos s svojim prvim razredom. Učitelje so se nekaj let šolale v tujini. Izobraževali smo se tudi mi na številnih seminarjih, obiskovali šole v Avstriji, Nemčiji in Švicari.

Začetnik waldorfske pedagogike je Rudolf Steiner. Njegov koncept pedagogike izhaja iz njegovega študija filozofije, psihologije in literatur. V središču družbenega dogajanja postavlja humanega človeka, saj so mu bili vzori v duhovni svobodi, kulturi in demokratični enakosti. Po ogledu prostorov prve waldorfske šole, udeleževale na pravotričju, ob otvoritvami, kajčenji, vseprisotjo vsebinsko prenovljene šole.

Zakaj waldorfska šola? Zaradi življenja — alternativne v smislu kvalitete življenja, otroci se šole ne boje, ker jim je dana možnost uspeha, otroku dovolj izraziti tisto, kar nosi v sebi, učitelji waldorfske šole mora biti umetnik pri oblikovanju mišljencev, čtenja in volje. Waldorfsko šolo je moč čuti skozi telesno zdravje, moč, duhovno svobodo, to je skozi elemente, ki jih človeštvo potrebuje za svoj obstoj na zemlji.

Celotno šolo vodijo starši in učitelji kot sodelavci in veliki prijatelji otrok. Ljubezen je čutiti povsod. Šola je bila zgrajena z darili ljudi, ki so postali prijatelji drugačne šole. V takih šoli ni učnih načrtov, dnevnikov, pisnih priprav, ne ravnetljev — so učitelji, ki skupno z učenci kreirajo potrebne znanje. Začetki takšne šole so položeni sedaj v Ljubljani. Bo to šola, ki ji bomo sledili in z njo tekmovali?

JOŽE PEČNIK

Metamorfoze

V Narodni galeriji razstava otroških »posnetkov« gotskih skulptur

LJUBLJANA — V Narodni galeriji v Ljubljani je od prejšnjega četrtka odprta zanimiva didaktična razstava Metamorfoze. Razstava, ki jo je pripravila Lidija Tavčar, je rezultat posebne metode in razkriva, kako so od 4 do 9 let starci otroci, predolski malčki iz vrtcev in učenci prvih razredov osnovnih šol, v Narodni galeriji z modeliranjem aktivno spoznavali in doživljali umetnine. V proces ustvarjanja oziroma modeliranja lastnih kipcev po opazovanju skulptur v galeriji je bilo zajetih 600 otrok, razstava pa obsegata 300 njihovih glinastih kipcev, okoli 500 fotografij izdelkov, ki so jih otroci modelirali, in še osem gotskih kipov, po katerih so otroci najčešče oblikovali svoje skulpturice. Izšel je bogat ilustrirani katalog.

Razstava, ki bo na ogled do konca letosnjega leta, torej še celo dva meseca, je zanimiva in pomembna iz več vidikov, še posebej pa iz pedagoškega. Znano je namreč, da so muzejski strokovnjaki obiske otrok v muzejih in galerijah nekoč popolnoma zavračali, češ da otroška pamet nima kaj iskan pri stvaritvah starejših, ker da jih ne more dojeti. Še sasema pa se je razvila muzejska pedagogika, ki staro mišljenje zavrača, kot nesprejemljivo in celo kvarno, saj je prevladalo določeno sprostjanje, da je sodelovanje z otroki ne le koristno, ampak tudi nujno. Otroci tako lahko spoznavajo likovno umetnost, dobivajo spodbudo za lastno ustvarjalnost, ob tem pa se že vzgajajo kot bodoči obiskovalci tovrstnih ustanov. Seveda se vse začne pri tem, da je otrok treba najprej načeti gledati, da bi potem res videl.

Razstava Metamorfoze več kot potrjuje tudi to spoznanje.

I. Z.

Janko Tkalcic

ZBIRALI SMO POMOČ
ZA BEGUNCE

Pred kratkim smo na naši šoli zbirali šolske potrebušine za begunce. Doma sem malo pobrskala in sestavila tri komplekte barvici, našla sem tudi nekaj svinčnikov, šilčkov ter dodala še nekaj zvezkov. Vse to mi je bilo doma v napotu, ubogim pregnanim vrstnikom pa bo verjetno zelo prav prišlo. Zbirali smo okrog 70 zvezkov, nekaj barvank, knjig, ravnih, peresnic, barvic, radir, šilčkov, flomastrov, kemičnih svinčnikov in tudi nekaj igrač. Mislim, da bi zbiralno akcijo lahko še kdaj ponovili.

BRANKA AHLIN
7. r., novin. krožek
OS Šentrupert

RAJANJE ZA
KONEC TEDNA

V petek, 9. oktobra, smo na OS v Boštanj praznovali. V Skupnost učencev smo sprejeli 39 prvoščrkov, jih primerno pogostili, za zabavo pa je poskrbel mladi ansambel Melanie. Bilo je zelo veselo in dolga večiga plesočih učencev se je vila po šolskem igrišču. Bučen aplavz si je prislužila Renata, saj ji je oponašanje pevke Haidi odlično uspelo. Rajanje se je končalo okrog 11. ure, takoj zatem pa so se nekateri že začeli pripravljati na jesenski kros, na katerem so sodelovali tekaci iz cele sevnške občine. Naši so zasedli kar nekaj prvih mest.

VESNA MIRTELJ
8. r., OS Šentranj

NONSTOP, NOVA SKUPINA IZ NOVEGA MESTA — Skupino sestavljajo Igor, Marjan, Borut, Simon in Karmen. Skupaj so šele pol leta, za sabo pa imajo veliko nastopov in snemanj s svojimi prejšnjimi skupinami. Skupina trenutno snema v snemalnem studiu Luca svojo prvo samostojno kaseto. Pri delu jim veliko pomagata Tomaz Borsan in Tomaž Maras. Skupina pripravlja v začetku prihodnjega leta promocijsko turnejo po celi Sloveniji. Imajo tudi svoj klub občudovalcev, naslov je: Helena Filipas, Šegova 4, Novo mesto. (S. Ž.)

»KARIERA KOT
SPREMINJANJE«

Pri založbi ČZP Enotnost je te dni iz sel koristen priročnik dr. Emila Rojca pod naslovom »Kariera kot spremišanje«. Knjiga obdeluje zanimivo področje, ki bo z razvojem podjetništva pri nas ter uveljavljanjem trga dela in znanja gotovo vzpodbudilo nove razvojne strategije znotraj podjetij in v okviru širih korporacij. Priročnik je razdeljen na osem poglavij, obogaten pa je tudi z vrsto konkretnih napotil, pripomočkov in tabel, ki bodo koristno služili vodilnim kadrom na kadrovskem področju pa tudi ostalim vodilnim delavcem. Knjigo lahko naročite pri ČZP Enotnost, Ljubljana, Dalmatinova 4/III. Stane 850 tolarjev.

M. H.

V njen spomin

Po 48 letih še živ spo-
min na vojne grozote

Ker se je bližal 1. november, dan mrtvih, sem šel tudi jaz na pokopališče, kjer imam pokopane sorodnike, znance in prijatelje. Na grobovih sem videl mnogo dragega okrasja, murmajra, belega peska in cvetov. Prisel sem na konec pokopališča, kjer se je grob že davno sesedel. Spomnil sem se, da smo pred 48 leti tu pokopali neko žensko. Poleti 1944 so Čerkezi pod nemško komando napadli in hrvaške strani Belo krajino in klub odporu prodrl v Metliko in v nekatere bližnje vasi ter tu počeli grozna dejavnja. Kmalu zatem me je grobar prosil naj mu grem pomagat pokopat mrtvico, ki so ga pripepeljali iz bolnice in dali v mrtvjašnico. Preden smo ga pokopali, je grobar dvignil pokrov krste. Videli smo žensko, staro okrog 30 let, bila je naga, ker je po operaciji, ki je ni prestala, ni nihče oblekel. Zvedeli smo, da so jo Čerkezi našli doma, jo posledili in tako zdela, da je ostala v nezavesti. Po njihovem odhodu so jo sosedje našli in jo pripeljali v bolničo, tam pa je zdravnik niso mogli več ohraniti pri življenju. Tu smo jo pokopali, grob pa je ostal zapuščen, nič ne položil namj nit enega cveta, niti prizgal sveče. Nekoli nismo izvedeli za ime ženske, ki smo jo pokopali. Po 48 letih pa želim, naj bo ta zapis v njen spomin, saj se grob več ne pozna.

STANKO KRALJ

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 5. XI.

SLOVENIJA 1

9.55 - 12.10 in 14.20 - 0.40 TELETEKST
10.10 VIDEO STRANI
10.20 PROGRAM ZA OTROKE
- JAKEC IN ČAROBNA LUČKA
NORČUJE V ŽIVALSKEM VRTU
JESENSKI VETER
11.50 ŠOLSKA TV:
ANALITIČNA MEHANIKA (5/52)
ANGLEŠČINA: FOLLOW ME, 60.
lekcijs
MUZY, ANGLEŠČINA ZA NAJ-
MLAJŠE (5/20)
12.00 POROČILA
12.05 VIDEO STRANI
12.45 VIDEO STRANI
14.55 NAPOVEDNIK
14.50 ŠPORTNA SREDA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
EBBA IN DIDRIK, švedska nadalj.
(5/9)
ZIV ŽAV
18.30 ŽE VESTE..., svetovalno izobraževalna
oddaja
19.05 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.35 KOŠNIKOVA GOSTILNA
21.45 TEDNIK
22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 POSLOVNA BORZA
23.15 SOVA:
23.15 DRAGI JOHN, amer. naniz., 29.
epizoda
23.40 HANNAY, angl. naniz. (5/6)
0.30 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.30 Video strani - 16.40 Sova (ponovitev) -
18.00 Slovenska kronika - 18.10 Regionalni
programi - Koper - 19.00 Video festiva - 19.30
Dnevnik KP - 20.00 TV igrica - 20.30
Gozdarska hiša Falkenau (29. epizoda nemške
naniz.) - 21.00 Podnebje in človek (angl.
poljudnoznan. serija, 1/3) - 21.55 Umetniški
večer: Narkomanija: Gordijski vozel mamil
(amer. dok. film); H kot heroin (kanadski film)
- 0.15 Video strani

PETEK, 6. XI.

SLOVENIJA 1

9.45 - 12.10 in 13.30 - 2.10 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 PROGRAM ZA OTROKE
- MOJA DRUŽINA IN OSTALE ŽIV-
LI, angl. nadalj. (6/10)
ZVERINICE IZ REZIJE, (13/13)
11.00 PODNEBIE IN ČLOVEK, ponovitev
angl. poljudnoznan. serije (1/3)
11.50 POSLOVNA BORZA, ponovitev
12.00 POROČILA
12.05 VIDEO STRANI
13.45 VIDEO STRANI
13.55 NAPOVEDNIK
14.00 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
16.20 GOSPODARSKA ODDAJA: MADE
IN SLOVENIJA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK, TOK, oddaja za mladostnike
19.10 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
FORUM
20.30 ODLOŽENI RAJ, angl. nadalj. (11/12)
21.25 SREČANJE Z JUTROVIM NA PTUJ-
SKEM GRADU, 2. oddaja
21.35 OCI KRITIKE
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 SOVA:
22.55 BAGDAD CAFE, amer. naniz.
(4/15)
23.20 HANNAY, zadnja epizoda angl.
naniz.
0.15 SATAN, ruski film
2.00 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.30 Video strani - 16.40 Sova (ponovitev) -
18.00 Slovenska kronika - 18.10 Regionalni
programi - Maribor - 19.00 Jazz in blues - 19.30
Dnevnik RAI - 20.00 TV igrica - 20.30
Gozdarska hiša Falkenau (30. epizoda) - 21.00
Studio City - 22.30 Slovenski glasbeni dnevi 92
- 23.15 Vojna, nasilje in mir (posnetek iz CD)
- 0.00 Video strani

SOBOTA, 7. XI.

SLOVENIJA 1

7.25 - 12.10 in 13.10 - 2.25 TELETEKST
7.40 VIDEO STRANI
7.50 IZBOR
7.50 RADOVEDNI TAČEK
8.00 LONČEK, KUHAI!
8.10 OSCAR JUNIOR (5/11)
8.20 MODRO POLETJE, 37., 38. del
9.10 KLUB KLOBUK
11.05 ZGODBE IZ ŠKOLKE
12.00 POROČILA
12.05 VIDEO STRANI
13.35 NAPOVEDNIK
13.40 VOJNA, NASILJE IN MIR, ponovitev
14.30 TEDNIK, ponovitev
15.20 OSTRŽKOVE PRIGODE, italij. nadalj.
(1/6)
16.15 SREČANJE Z JUTROVIM NA PTUJ-
SKEM GRADU, ponovitev 2. oddaja
16.25 MARIJANA, franc. risanka (1/13)
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 BAZILSKA TRILOGIJA:
BORBA ZA OHRAHITEV GOZDOV,
ponovitev zadnjega dela
18.00 DA NE BI BOLELO
18.30 DOBER TEKI - KUHARSKI NASVETI
PAULA BOUCESA (9/22)
18.55 RISANKA
19.10 NAPOVEDNIK
19.15 ŽREBANJE 3 X 3

19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, UTRIP
20.30 ONA + ON
21.35 HILTON, BANGKOK, avstral. nadalj.
(1/6)
22.25 TV DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 NAPOVEDNIK
22.55 SOVA:
POPOLNA TUJCA, amer. naniz. (3/28)
BEVERLY HILLS, 90210, amer. naniz.
(1/22)
POD KRINKO, amer. film
2.15 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.15 Video strani - 15.25 Oči kritike
(ponovitev) - 16.15 Sova (ponovitev) - 17.30
Sportni pregled (ponovitev) - 18.00 Slovenska
kronika - 18.10 Regionalni programi -
Ljubljana - 19.00 Videošpon - 19.30 Dnevnik
RAI - 20.00 Par (TV igrica) - 20.30 Gozdarska
hiša Falkenau (nemška naniz, 31/35) - 21.00
Gospodarska oddaja: 10000 obratov - 21.30
Sedma steza - 22.00 Zgodovina Slovenev v
filmskih freskah (5. oddaja) - 22.45 Ciklus
filmov znanih režiserjev: Roger Cormac:
Zgodba groze (amer. film) - 10.00 Moda

TOREK, 10. XI.

SLOVENIJA 1

8.35 - 12.15 in 13.55 - 0.40 TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 PROGRAM ZA OTROKE
- ZGODBE IZ ŠKOLKE

10.00 ŠOLSKA TV, ponovitev

11.00 SEDMA STEZA, ponovitev

11.30 DA NE BI BOLELO, ponovitev

12.00 POROČILA

12.05 VIDEO STRANI

14.10 VIDEO STRANI

14.20 NAPOVEDNIK

14.25 ZGODOVINA SLOVENCEV V FILM-
SKIH FRESKAH, ponovitev 5. oddaja

15.10 ZGODBA GROZE, ponovitev ang.
filma

16.55 POSLOVNE INFORMACIJE

17.00 DNEVNIK 1

17.10 PROGRAM ZA OTROKE

- LONČEK, KUHAI!

- PRVI USPEHI

- SREČANJE Z JUTROVIM NA PTUJ-
SKEM GRADU, ponovitev 3. oddaja

- DENVER, POSLEDNJI DINOZAVER

- amer. naniz. (7/20)

- PO BELIH IN ČRNIH TIPKAH (5/8)

18.40 ALPE-DONAVA-JADRAN

19.10 RISANKA

19.20 NAPOVEDNIK

19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT

20.05 VOLITVE 92

21.40 PRAVA CHARLOTTE, amer. nadalj.
(2/4)

22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

23.00 POSLOVNA BORZA

23.10 NAPOVEDNIK

23.15 SOVA:

- HAGGRAD II, amer. naniz. (3/7)

- BEVERLY HILLS, 90210, amer. naniz.

0.30 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

14.55 Video strani - 15.05 Sova (ponovitev) -
16.50 Svet poroča - 17.30 Slovenci v zamejstvu -
18.00 Slovenska kronika - 18.10 Regionalni
programi - Koper - 19.00 V službi rock'n'rolla
- 19.30 Dnevnik ORF - 20.00 Par (TV igrica) -
- 20.30 Gozdarska hiša Falkenau (nemška
naniz, 32/35) - 21.00 Glasba, show in cirkus
- 22.00 Osmi dan - 22.50 Novosti založb - 23.00
Svet poroča (ponovitev) - 23.40 Video strani

PONEDELJEK, 9. XI.

SLOVENIJA 1

8.50 - 12.15 in 15.20 - 0.30 TELETEKST
9.05 VIDEO STRANI
9.15 PROGRAM ZA OTROKE
10.00 ODLOŽENI RAJ, ponovitev ang.
nadalj. (11/12)
10.50 MERNIK, FORUM, UTRIP, ZRCALO
TEDNA, ponovitev
12.00 POROČILA
12.05 VIDEO STRANI
16.05 VIDEO STRANI
16.15 NAPOVEDNIK
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
- RADOVEDNI TAČEK
- UTOMILO JE SONCE (2/6)
OSCAR JUNIOR (6/11)
18.10 OBZORJA DUHA, ponovitev
18.45 MOJA KNJIGA O DŽUNGЛИ, nemška
poljudnoznan. serija (10/27)
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 VOLITVE 90
21.00 J. Kozak: MARKI GROLL, izvirna TV
igra
22.00 SREČANJE Z JUTROVIM NA PTUJ-
SKEM GRADU, 3. oddaja
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.35 NAPOVEDNIK
22.40 SOVA:

- RADIO FM, amer. naniz. (7/13)

- BEVERLY HILLS, 90210, amer. naniz.

Prebuditi želimo zavarovalsko stroko, ki je dremala dolga desetletja. Zato v Adriaticu že od vsega začetka uvajamo nova zavarovanja, svetujemo, pomagamo in izobražujemo. Prvi smo Vas opozorili na usodne spremembe, ki jih prinaša nova zdravstvena zakonodaja in Vam ponudili možnost, da se po 1. januarju 1993 izognete doplačilom zdravstvenih storitev. Tudi v okviru **prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja** boste naši zavarovanci dobili vse, kar pričakujete in zahtevate od dobre zavarovalnice.

Varujte Svoje Zdravje.

Adriatic
zavarovalna družba d.d.
assicurazioni s.p.a.

JUGOTANIN

kemična industrija, p.o. sevnica

ODKUPUJE LES PRAVEGA KOSTANJA

Les odkupujemo preko:

- območnih gozdnih gospodarstev
- območnih kmetijskih zadrug

Za vse informacije se obrnite na našo komercialno službo, telefon 0608-81-349, oziroma na naslov: Jugotanin, Hermanova 1, 68290 Sevnica.

Plačilo je dobro in zagotovljeno!

indov

MALOPRODAJNA T R G O V I N A

61000 LJUBLJANA
Poljanska 95
Tel.: (0)61/316-143

VSE ZA KOLINE
CREVA, OVTKI, DISAVE,
MESARSKI PRIBOR,
STROKOVNI NASVETI...

HVALA ZA OBISK.

10-35% POPUST

ZA TAKOJŠNJE PLAČILO

OKNA * SENČILA * VRATA

vrtne garniture - notranja vrata "FOREL"

BREZOBRESTNO POTROŠNIŠKO POSOJILO

UGODNE CENE STANOVANJSKIH HIŠ IN STEN

JELOVICA

Lesna industrija Škofja Loka, tel.: 064/631-241, fax: 064/632-261

Predstavnštva:

NOVO MESTO, Ob potoku 5, tel.: 086/22-772
METLIKA, Vinogradniška 41, tel.: 086/58-716
KRŠKO, CKZ 21, tel.: 0609/21-236

Pogodbeno predstavnštvo:
TREBNJE, Trubarjeva n.h., tel. fax: 068/45-640

Zaposlimo diplomiranega ekonomista ali gradbenega inženirja za vodenje investicij.
Nastop dela je možen takoj.

VAKO, d.o.o.,
Kolodvorska 56,
68340 ČRNOMELJ
Tel.: 068/52-073, 52-555, 53-173
Fax: 068/53-173, 52-073

V VELEMA
trgovina in storitve, d.o.o.
68000 Novo mesto

C. komandanta Staneta 10
tel. (068) 24-780, 24-781

Grosisti, trgovine, butiki — POZOR!

Na zalogi imamo večje količine tekstilnih izdelkov iz LASTNE PROIZVODNJE in iz uvoza:

- dolge spodnje hlače
- otroške, ženske in moške pižame
- sobne copate
- bunde
- flanela srajce
- prevleke za vzglavnike
- otroške dokolenke
- otroške, ženske in moške trenirke
- mečkanke za odrasle

PIONIR

PROGRAM LESNIH IZDELKOV d.d.

Nudi po izredno ugodnih cenah jedilne in reprezentančne raztegljive mize ovalne oblike iz masivnega smrekovega lesa v različnih tonih. Na zalogi je tudi omejena količina drsnih in preklopnih (harmo-nika) vrat.

Ne zamudite
enkratne
priložnosti!

Informacije:
GIP »PIONIR« PROGRAM LESNIH IZDELKOV, d.d.
Kettejov drevored 37, Novo mesto
tel. (068) 25-189, 28-143

SLOVENSKI ŠPORTNI ČASOPIS

EKIPA

SPORT

PRODAJA ŠPORTNE OPREME

Na tratah 3, NOVO MESTO, tel.: (068) 28 233

Vse za šport in prosti čas

- * smučarska oprema
- * puhovalke, termo oblačila
- * trenirke, copati

Plačilo na več obrokov!
5% popusta priznamo kupcem, ki bodo ob nakupu predložili oglas iz Dolenjskega lista!

VSAK ČETRTEK

S A L O M O N O V OGLASNIK

KUPON

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

- Servisiranje tovornih vozil in gradbene mehanizacije, vključno s pranjem in ličenjem vozil,
- vulkanizerstvo,
- izdelovanje kovinskih konstrukcij in gradbene galerije,
- opravljanje preventivnih tehničnih pregledov,
- kontrola in popravila tahografov,
- trgovina z vozili iz programa IVECO, rezervnimi deli, tehničnim materialom (črno in barvno metalurgijo)

Če želite hitro in kvalitetno opravljene storitve, je PIONIR MKO d.d., Kettejov drevored 37, tel. (068) 24-826, trgovina (068) 26-001, fax (068) 28-179, pravi naslov za Vas.

Prepričani smo, da boste odslej redni koristnik naših uslug tudi Vi.

In še nekaj!

Za vse navedene storitve imate ob predložitvi tega kupona 10% popust

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

PIONIR

MKO d.d.

Kettejov drevored 37, NOVO MESTO

Dolenjci, Belokranjci, Posavci...

Novi salon pohištva KRAJNC

in

NOVA O P R E M A

vas v soboto, 7. novembra, ob 10. uri
vabita na slovesno otvoritev novega salona pohištva
in poslovnih prostorov na Regerških košenicah 65 a
v Novem mestu.

Prisotnost na otvoritvi je obljudil tudi predsednik pred-
sedstva Republike Slovenije Milan Kučan.

V novem salonu pohištva boste še naprej lahko kupovali sedežne garniture, vzmetnice ter druge izdelke po tovarniških cenah in pod ugodnimi pogoji. Nudili vam bomo tudi najnovješe modele zaves modnih barv, karnise, ostalo notranjo dekoracijo in svetovanje po naročilu podjetja VOAL, d.o.o., Novo mesto.

SVETUJEMO
PROIZVAJAMO
PROJEKTIRAMO
PRODAJAMO
MONTIRAMO

VSE NA ENEM MESTU

- kmečke peći
- toplozračne peći
- štedilniki
- kamini
- pizza peći
- polnomontažne peći

- zdravo in ekonomično gretje
- ekološko čisto okolje
- lahko vzdrževanje, kakovost in trajnost peći,
predvsem pa prihranek pri energiji

INFORMACIJE

PIONIR — KERAMIKA Novo mesto, d.d., Slakova 5
tel.: 068/21-201, 26-016, 26-015, fax: 068/24-298

TRI PREDNSTNA Vprašanja v NOVOLESU

Poučno branje o zdravstvenem zavarovanju po novem, o lastninjenju in izobraževanju, »s katerim se začne in konča slerhna kakovost«, prinaša nova, 5. številka glasila delavcev podjetij Novolesa. O prejem zgoščeno poroča dr. Ivan Balog, medtem ko deset delavcev sodeluje s po-

gledi na lastninjenje. Novoles je medtem že postal delniška družba, čeprav v tej fazi njegova lastnina še nima značaja pravega lastninjenja, saj je še vedno v celoti družbenega. Delavci s krajšo in tudi zelo dolgo delovno dobo menjajo, da bi bilo prav, če bi imeli v svojih rokah čim večji delež podjetja. Težko bodo kupili delnice, saj mnogi med njimi komaj povežejo konec s koncem mesečnih izdatkov za preživetje. Zavedajo se, da se je podjetje ob nizkih plačah zaposlenih v preteklosti ugodno

razvijalo, zdaj pa namesto lepih besed pričakujejo predvsem več reda, poštenosti, posluha za poseb in za ljudi. Direktor Milan Bajželj meni tudi tokrat, da bo podjetje z mešano lastnino doseglo možnosti in pogoj za razcvet, konkurenčnost kapitala, poslovnost in končno tudi za polet idej. Tudi te so kapital, ki počasi dobiva vrednost in ki jih bodo novi odnosi prav gotovo samo še spodbudili.

Tg.

Džirlo

Tel.: (061) 40 787

Čang - Šlang

shujševalni čaj

Z zmanjševanjem telesne teže krepite organizem

Vsi dosedanji preparati za hujšanje (vitaminske tablete, dietetski preparati) so reševali problem zmanjševanja telesne teže, ne pa tudi ohranjevanja idealne telesne teže. Izjema pri tem je Čang - Šlang, čaj za reduciranje telesne teže po kitajski recepturi. Je zdravilen, iz naravnih sestavin in ga lahko uporabljamo za posebno nego telesa, povzroča izgubo teže, plinov, nakopičenih maščob in spodbuja izgubo teka. Z rednim pitjem čaja Čang - Šlang bodo izgorele odvečne telesne maščobe, vaše telo pa bo postalo gladko in gibčno. Čaj Čang - Šlang je sestavljen iz posebnih sestavin in je primeren za ženske in moške, stare in mlade, za vse starosti.

Čang - Šlang so nekoč pili bogati Kitajci. S pitjem tega čaja so obdržali vitkost in gibčnost. Tudi vsak obrok hrane so čutili kot en sam pozirek.

Škatlica Čang - Šlangu vsebuje 40 vrečk čaja, ki so garancija za doseg zelenje telesne teže. Po pitju čaja ne cutite v želodcu nobene teže, niti kakšne druge neprijetnosti, kajti niste pili pivskega kvasa, pač pa Čang - Šlang, čaj s tradicijo več kot 1.700 let.

Za izgubo teže je dovolj, da vsak dan pred obrokom popijete eno skodelico tega čaja in vsi problemi bodo rešeni. Zaradi izgube telesne teže ne boste nervozni, nasprotno, ohranili boste dobro razpoloženje.

Isti učinek boste dosegli, če popijete dve skodelici Čang - Šlangu pred spanjem. Čaj Čang - Šlang lahko naročite po pošti na naslov: Džirlo, p. p. 45, 61000 Ljubljana in po telefonu: (061) 40 787. Čang - Šlang prodaja na slovenskem tržišču ekskluzivno podjetje Džirlo, d.o.o., Ljubljana.

Cena Čang - Šlangu je 599 SIT + poštni stroški. Plačate po povzetju.

NAROČILNICA

ime in priimek

ulica in št.

poštna št. in kraj

število zavitkov

Naročilnico pošljite na naslov:
Džirlo, p. p. 45, 61000 Ljubljana

ŽE IMATE
TRGOVINO, DELAVNICO, POSLOVNI PROSTOR,
SKLADIŠČE, GOSTINSKI LOKAL...?
plačujete previsoko najemnino,
imate premalo prostora,
porabite preveč energije?

V JELOVICI VAM ZMONTIRAMO

POSLOVNE OBJEKTE

V najkrajšem času vam pripravimo celoten projekt, dostavimo in naročeni objekt zmontiramo (na pripravljeno temeljno ploščo) ne glede na letni čas!

UPOŠTEVAMO VAŠE ŽELJE IN POTREBE, PREDVSEM PA:

ZARADI DOBRE TOPLOTNE ISOLACIJE BOSTE PRIHRANILI ENERGIJO,
KER BOSTE PROSTORE ZAČELI TAKOJ UPORABLJATI, PA ČAS IN DENAR!

JELOVICA

Lesna industrija, 64220 Škofja Loka, Kidričeva 58
tel.: (064) 631-241, telefax: (064) 632-261

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

tedenski koledar

Četrtek, 5. novembra - Sabina Petek, 6. novembra - Lenart Sloboda, 7. novembra - Zdenka Nedelja, 8. novembra - Bogo Ponedeljek, 9. novembra - Teodor Torek, 10. novembra - Leon Sreda, 11. novembra - Martin

LUNINE MENE
10. novembra ob 10.20 - ščip

kino

BREŽICE: 5.11. (ob 20. uri) ter 7. in 8.11. (ob 18. in 20. uri) ameriški

kmetijski stroji

TRAKTOR Zetor 5011, 1380 delovnih ur, žetveno naprave BCS in rotacijsko kosišnico IMT, 4 diski, prodam. Strajnar, Gor. Globodol 35, Mirna Peč, ☎ 78-091. 4662

KMETOVALCI, POZOR! UGODNA nabava traktorjev ZETOR, UNIVERZAL, SAME, TOMO VINKOVIC 826, URUS, LINDER vseh tipov, z vsemi priključki, po naročilu ter RABJENI traktorji vseh vrst in tipov, po dogovoru s priključki - sadilec krompirja HMEZAD avtomatski, rabljeno IMT 542.

Na zalogi KREDIT po 5 let. Informacije pri TRGOAVTU Kranj, Gorenjevska 17 ali ☎ (064)221-192, od 8. - 16. ure, sobota od 8. - 12. ure. 4670

IMT 533, starejši letnik, Z 101 confort, starejši letnik, prodam, ☎ 42-571. 4672

DOBRO OHRANJEN TV 18, s plugom in frezo, prodam. Franc Hočevar, Dol. Radulje 25 a, Škocjan. 4673

kupim

HLODOVINO zelenega bora in smreke, druge in tretje kvalitete, kupim. ☎ 57-137, od 8. - 13. ure. 4685

motorna vozila

126 P, letnik 1987, prodam. Rozman, Ždinja vas. 4616

PRODAM karambolirano vozilo. Šentupert 51, Otočec. 4623

GOLF, I, 77, registriran do 5/93, prodam. ☎ 45-312. 4624

R 5 GT turbo, letnik 1986, prodam. ☎ 068/24-374.

OSEBNI AVTO Tavrija, letnik 1990, registriran do 7/93, prevoženih 24.000 km, in Z 850, karambolirano, prodam po delih. ☎ 76-087. 4623

R 5 Campus, letnik 1991/11, prodam. 068/22-917. 4625

R 4 GTL, letnik 1988, registriran do 6/93, prodam. ☎ 25-632. 4625

UNIMOC, motor Mercedes D, vozen, dobro ohranjen, prodam. ☎ 43-622, podne. 4627

R 5 CAMPUS, letnik 1990, rdeč, garažiran, prevoženih 44.000 km, prodam. ☎ (068)42-035. 4628

OPEL KADETT 1.3, letnik 11/89, prevoženih 15.000 km, prodam. Franc Kolenc, Dol. Kamence 61 b, Novo mesto. 4630

OPEL KADETT 1.6, letnik 1990, karamboliran, prodam. ☎ 78-418. 4631

KOMBI 850, letnik 1985, registriran celo leto, prodan po ugodni ceni. ☎ 50-123. 4632

JUGO 55, letnik 1989, prodam. ☎ (068)73-411, po 16. uri. 4638

126 P, letnik 1988, in JUGO 55, letnik 1988, dobro ohranjen, prodam. Robert Rebselj, Razdro 10, Šentjernej. 4640

JUGO 45, letnik 1989, ugodno prodam. Zvone Grabnar, Razdro 8, Šentjernej. 4641

GS 1300 SUPER, letnik 1980, po delih za dele prodam. Janez Bambič, Šmalčija 27, Šentjernej. 4645

Z 850, letnik 1982, prodam. ☎ 23-311 int. 777, od 9. do 12. ure. 4649

JUGO 45, letnik 1989, prodam. Martin Matko, Stopice 94, Novo mesto. 4650

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik); Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Sveti, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Lazor, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Ivan Zoran.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 70 tolarjev; naročnina za 4. trimesterje 830 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 1.660 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomsko oglase 1.200 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 2.400 tolarjev; za razpisne, licitacije ipd. 1.400 tolarjev. Mali oglasi do deset besed 800 tolarjev.

ZIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-2571-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefon: uredništvo in računovodstvo (068) 23-606, 24-200; ekonomika propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 23-610; mali oglasi in zahvale 24-006; telefax 24-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vracamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarife številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Casopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p. o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

TEDENSKI KOLEDAR — KINO — SLUŽBO IŠČE — SLUŽBO DOBI — STANOVANJA — MOTORNA VOZILA — KMETIJSKI STROJI — PRODAM — KUPIM — POSEST — ŽENITNE PONUDBE — RAZNO — OBVESTILA — PREKLICI — CESTITKE — ZAHVALE

akcijski film Jekleni konjički. 6.11. (ob 19.30) plesni Kazino Ljubljana.
ČRNOVJE: 6.11. (ob 19. uri), 7.11. (ob 16. in 19. uri) ter 8.11. (ob 16., 18.15 in 20.30) ameriški fantazijski film Batman se vrača. 6.11. (ob 21. uri) erotični film Zelo nezvesta žena.
KRŠKO: 6.11. (ob 20. uri) in 8.11. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Gladiator. 10.11. (ob 20. uri) ameriška komedija Papež mora umriti.

NOVO MESTO: 5.11. (ob 16. uri) lutkovna predstava Volk in sedem kozličkov. 5.11. (ob 18. uri) ameriški fantazijski film Batman se vrača. 5.11. (ob 20. uri) ter od 6. do 8.11. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Maščevanje dvojčkov. Od 6. do 8.11. (ob 16.30) risanka Davno pozabljena dežela.

letnik 1987, prodam za 4.000 DEM. ☎ 23-197. 4656
MERCEDES BENZ 200 E, letnik 11/89, prevoženih 70.000 km, prodam. Cena po dogovoru. ☎ (068)52-073, 52-555, 52-173. 4658
GOLF CLD, star 8 mesecev, prodam. ☎ (068)68-273. 4659
TOVORNI AVTO MAN, tip 9 192 HAK, prekucnik, letnik 1972, nosilnost 8 ton, prodam. ☎ (068)68-273. 4660
MAN 1600, prekucnik, letnik 1976, nosilnost 9 ton, prodam. ☎ (068)68-273. 4661
GOLF JGL, letnik 1981, prodam. Darko Pucej, Dobruška vas 15, Škocjan. 4663
CITROEN GS super, 1.3, letnik 1980, prodam. ☎ (068)34-978, zvečer. 4665
R 4, letnik 1990, prodam. Medlaj, Matli Slatnik 31, Novo mesto. 4668
R 4, prevoženih 29.000 km, ugodno prodam. ☎ 23-304 in 23-835, popoldne. 4669
JUGO 55, letnik 1985, prodam. ☎ 27-434. 4674
R 4 GTL, letnik 1991, rdeče barve, dobro ohranjen, prodam za 8.200 DEM. ☎ 24-713. 4675
Z 101, letnik 1986, ugodno prodam. Darja Turk, Brod 4, Podbožje. 4676
R 4 GTL, letnik 1984, registriran do 4/93, prodam. ☎ 78-256, popoldne. 4680
VW HROŠČ, letnik 1976, registriran do 22.9.1993, s širokimi platičini in z vso dodatno opremo, prodam. V račun vzame tudi manjši avto. ☎ 25-893. 4682
Z 101, lepo ohranjeno prodam. Janc Tone, V Brezov log 35.

obvestila

ZALUZIJE - ROLETE in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po konkretnih cenah. ☎ (068)44-662. 4531

EMALIJIRANJE kopalniških kadi z uvoženim materialom. Garancija 2 leti. ☎ (064)66-052. 4537

Električne omarice, zunanje ter notranje, kompletno opremljene ali prazne, ugodno prodam. Dostava do Novega mesta. Izvajamo tudi električne inštalacije. Tel. (061) 752-979.

Avto moto društvo Trebnje bo organiziralo

Tečaj bo v osnovni šoli Trebnje in se bo začel v pondeljek, 9. 11., ob 17. uri.

Najem kredita po 2,5% obrestni meri.

Inf. in trgovini Melissa na avtobusni postaji v Brežicah. Ali na tel.: 0608-33-312 od 10. — 14. ure.

LADO KARAVAN, dobro ohranje-

EURO 2000 d.o.o.
SAMSUNG
TV-AUDIO-VIDEO
CX 5312 W (55 cm, raven ekran, teletekst, AV, stereo)
850 DEM
CX 6813 W (70 cm, raven ekran, teletekst, AV, stereo)
1295 DEM
CX 5913 D (63 cm, raven ekran, teletekst, AV, stereo)
1250 DEM

Na zalogi imamo bogato ponudbo Hi-Fi stolpov, videorekorderjev, CD playerjev in kombiniranih mikrovalovnih pečic od 17 l do 34 l.

Posebna ponudba:
SAMSUNG
MIKROVALOVNE PEČICE
17 litrov 800 W 340 DEM
MIKROVALOVNE PEČICE — kombinirane

28 litrov 800 W 400 DEM
MIKROVALOVNE PEČICE
34 litrov 1200 W 880 DEM

Plačljivo v protivrednosti SIT.
Vse inf. SAMSUNG EURO
2000, Brežice
Tel. (0608) 61-936
B. Milavec 73

Delovni čas od 9. do 12. ure in od 13.30 do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

BETONAL
d.o.o.
TREBNJE, Kolodvorska 1,
tel.: 068-45-650
45-651
fax: 068-45-652

Najceneje na Dolenjskem:
— proizvodnja betona
— prevozi in strojno vgrajevanje betona
— talne plošče, škarpniki, vinogradniški stebri
Za predplačila 5% popusta SE PRIPOROČAMO!

najcenejši
Castrol

S M O L E
SERVIS IN REZERVNI DELI KOLES
Jože Smole
Žabja vas 27
telefon: 068/ 21 952

Lokal (46 m²) v središču Črnomlja oddam. Naslov v oglašnem oddelku.

Artiče: hiša z 28 arji zemlje, gospodarskim poslopjem in garažo, prodam poceni. Telefon: (0608) 65-531

Kupim bukove hlove. Za omejeno količino možno takojšnje plačilo. Tel. (068) 52-979

»KLOBUČARSTVO«
Sevšek Jožica
Obrtna cona Leskovec
Tel.: (0608) 33-130

Sporoča podjetjem, obrtnikom, trgovinam in občanom, da izdeluje delovne obleke, halje in kape.

Mlajšim in starejšim nudi moderne klobuke, kape ter trenirke, lovcom pa lovskie klobuke.

prodam

PAM ŽAGO prodam. Ogled po 19. uri. Slavko Kastrevc, Hrušica 20, Novo mesto.

PRODAM suhe smrekove deske, zbrane z obeh strani, in brezični telefon dometa 70 km. ☎ 24-314, 21-695.

TRIFAZNI ELEKTROMOTOR, 1.5 KW, 1420 obratov in gasilski aparat prodam. ☎ 45-626.

di marketing Podjetje za grafični marketing in posredovanje Novo mesto, d.o.o., Kristanova 60, ☎ 068/28-535; 28-694

OBRNIKI, PODJETNIKI!

Nudimo vam široko izbiro več vrst stenskih, namiznih in žepnih koledarjev, rokovnikov, planerjev, obeskov in še veliko ostalih drobnih poslovnih novoletnih daril.

Po izredno konkurenčnih cenah vam nudimo tudi celoten izbor računalniškega papirja (tudi tiskovin) in vse SDK obrazce.

stp trgovsko podjetje NOVO MESTO d.o.o. - Ljubljanska 27 - 68000 Novo mesto

STP trgovsko podjetje Novo mesto

vas v petek, 6. novembra, ob 12. uri

vabi na otvoritev
nove trgovine z elektro materialom ELVOD
na Ljubljanski 27 (v javnih skladiščih BTC)

V novi trgovini vam bomo

turistična agencija
Partizanska 7
Novo mesto
Tel. (068) 28-136

* Najugodnejše ponudbe programov za BOŽIČ, NOVO LETO
in ZIMO 92/93 (doma in v tujini) že v prodaji!
* Zimske počitnice
* Najcenejše letalske karte

NOVO!!!

V TRGOVINI **MAK** BARVE-LAKI
NOVO MESTO, NAD MLINI 55

Obveščamo cenjene kupce, da smo razširili ponudbo z:

— mešalnico Iakov »UNI COLOR«, s katero vam lahko zmešamo 1000 nians barv za kovino in les

— v mešalnici avtolakov **STANDOX**
in **COLOMIX** pa

so vam na voljo avtolaki za vse vrste domačih in tujih avtomobilov.

Obiščite nas ali pa nas pokličite na telefon (068) 25-049, vsak dan od 7. — 18. ure, v soboto pa od 8. — 12. ure.

ZAHVALA

Kljub izredni volji do življenja nas je v 61. letu zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

**ANTON
ŽUPANČIČ**

z Daljnega Vrha

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, dobrim vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih. Posebna zahvala GD Kamence, govornikoma ZZB in KS Bučna vas, podjetjem in sodelavcem Pionir MKO in Standard d.d., Občini Novo mesto in sodelavcem SNZ, pevskemu zboru Šmihel in osebju interne bolnišnice v Novem mestu za nesebično pomoč. Hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem se enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.
Ljubila si nas vse,
a huda bolezna od nas ločila te je.

V 69. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

**MARIJA
KRIŠTOF**

iz Kostanjevice na Krki

Ob nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo patru Luki za obisk v bolnišnici, sosedom za pomoč in darovanovo cvetje. Lepo se zahvaljujemo Splošni bolnišnici Novo mesto, g. župniku pa za lepo opravljen obred. Vsem, ki ste pokojno imeli radi, iskrena hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

MARIJE VRTOVŠEK
z Gor. Brezovega pri Sevnici

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem za izrečeno sožalje in darovanovo cvetje. Iskrena hvala M - Agrokombinatu Krško, Jutranjki Sevnica in sodelavcem GIP Pionir Krško. Posebna zahvala gospodu dekanu za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

M-KZ "KRKA" BRAZDA

AGROSERVIS

POT NA GORJANCE 8 NOVO MESTO

V soboto, 7. 11. 1992, ob 8. uri, bo na prostorih Agroservisa v Zabji vasi, licitacija poškodovanih osebnih vozil:

— SUBARU J 10 JUSTY GL	letnik 1991	izkl. cena 250.000,00
— VITARA JLX	letnik 1990	izkl. cena 500.000,00
— HONDA CIVIC 1200 SEDAN	letnik 1990	izkl. cena 400.000,00
— JUGO 45	letnik 1984	izkl. cena 50.000,00

V 75. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustila draga mama, babica, sestra in teta

ZAHVALA

Srce je dalo vse,
kar je imelo,
nobene bilke zase ni poželo.
Odšla je praznih rok
neznano kam.

V 75. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustila draga mama, babica, sestra in teta

ALBINA ZLOBKO

iz Gazič 14

Iz srca se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in vaščanom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter vestransko pomoč, ki ste nam jo nudili v teh težkih trenutkih. Se posebaj se zahvaljujemo internemu in kirurškemu oddelku Splošne bolnice Brežice za dolgoletno zdravljenje, gospodu župniku za obiske na domu in lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, gospodu Žičkarju za pogrebne storitve. Hvala sosedji Faniki Unetič za nesebično pomoč v času njene bolezni. Vsem se enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.

V 66. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustila naša dobra žena, mama, stara mama, sestra, tašča, teta in svakinja

**IVANKA
KONDA**

iz Marjana Kozine 27, Novo mesto

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za sožalje, podarjene vence in cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju Interne bolnice Novo mesto za lažanje bolečin in gospodu patru Petru za opravljen obred. Vsem se enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 31. letu nas je nepričakovano in mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, ata, sin, brat in stric

**JOŽE
NEMANIČ**

Božakovo 28

Iz srca se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebaj se zahvaljujemo kolektivu Konfekcija KOMET Metlika, KS Božakovo, GD Božakovo, KZ Metlika, OŠ Metlika 3.a razred, VVO Metlika, Splošni bolnišnici Novo mesto, internemu oddelku - intenzivna nega, posebno pa dr. R. Kapšu, ZD Metlika - dr. Vukoviču, pevkam za zapete žalostinke ter gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem se enkrat iskrena hvala za vestransko pomoč.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 44. letu nas je nepričakovano zapustil naš dragi sin, brat, bratranec, nečak in stric

**DARKO
ROŽMAN**

iz Jankovičev 11 pri Adleščih

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, darovanovo cvetje ter vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti. Se posebaj hvala Jožetu Rožmanu za poslovne besede, Ženskemu pevskemu zboru iz Adlešč ter gospodu župniku za obisk in opravljen obred. Se enkrat vsem iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njegovi

V SPOMIN

Nihče ne ve za bolečino,
ki v naših srcih zdaj leži,
spomin pa nate
vedno bolj in bolj živi...

**JANEZU
JANKOVIČU**

iz Jankovičev, živel v Karlovcu

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki se ga spominjate, nosite na njegov grob cvetje in prizigate sveče.

Njegovi domači

12. november 1992

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je nepričakovano za vedno zapustil naš dobar mož, ati, dedek, tast, brat, stric in svak

JOŽE ANDREJČIČ

Dvor 55

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč, darovane vence in cvetje, za ustne in pisne izraze sožalja. Zahvaljujemo se Lovski družini Plešivica Žužemberk, lovcom iz Škocjana, Čestnemu podjetju Novo mesto, dvorskim gasilcem, Društvu invalidov občine Novo mesto, CP - delovodstvu Dvor, gospodom Jožetu Banu, Francu Goletu in Poldetu Suhorepcu za besede slovesa, lovskemu oktetu iz Medvod in pevcem iz Žužemberka za zapete žalostinke ter doktorjem Čehovi in Kocutariju za zdravljenje. Posebna zahvala družinam Boldan, Potočar, Spec, Zaman in Silvi Legan za pomoč. Hvala vsem, ki ste našega Jožeta pospremili k zadnjemu počitku.

Žalujoči: vsi njegovi

Portret tega tedna

Marta Štembergar

Marta Štembergar iz Novega mesta ima rada ples. Ne rada tako, kot imamo radi drobne stvari, ki so nam pri srcu, bi pa brez njih zlahka živel. Ne, Maria ima ples zares rada, tako rada, da mu posveča vse svoje moči in si z njim začrtuje življenjske poti. Pred kratkim je odpovala v New York, kamor jo kliče njena velika življenjska ljubezen, mladostna navdušenost ter zaganost. Verjam, da bo v kulturnem središču sodobnega sveta našla največ tiste, kar svet zmore danes ponuditi plesa žejni duši.

Svoje plesne ambicije je začutila in jih poskušala uresničiti že zgodaj. Vse od osnovne šole, kjer se je poskusila s prvimi plesnimi koraki pod budnim očesom plesne pedagoginje Milice Bum (ucenke Pie in Pina Mlakarja), do učenja plesa pri Mojci Horvat, znani mojstri sodobnega plesa, je uresničevala svoje sanje postati plesalka v plesna ustvarjalka. Še več. Kjer se je ponudila možnost spoznati novo in se kaj novega naučiti, ni oklevala, pridružila se je in se učila. Tako se je udeležila plesnih seminarjev doma in v tujini, ki so jih vodili znani plesni pedagogi, kot so: C. Gair, T. Thacher, Z. Nunes, F. Raffo, A. Rasenfeld, G. McDaniels in drugi. Odšla je tudi v Pariz, da bi pri tamkajšnjih strokovnjakih spoznavala klasični in moderni balet.

A vse to ji ni bilo dovolj, klic v srcu jo je spodbujal dalje, hotela je v širini svet. Ko se ji je ponudila možnost odpovali v New York, mesto, kjer se dane dogajajo najvažnejše stvari na plesni sceni, ni oklevala. Ob pomoči podpornika Benetttona si je izborila pot v veliki svet. Na pot jo je pospremilo dobro mnenje francoskega pedagoškega Freda Lasserra, poznavalca

M. MARKELJ

Nagrade za pravočasne plačnike

Druga nagrada, avtora-dio, ostala doma

NOVO MESTO — V drugem kolu žrebanja naših naročnikov in pravočasnih plačnikov je v torem zjutraj učenec mizarske šole v Novem mestu, Jože Voglar iz Sobenje vasi, iz kupa plačanih položanj potegnil tisto, s katero je Silvo Kopac iz ulice Danila Bučarja 8, Novo mesto, pravočasno poravnal naročnino za Dolenjski list. Tolazilni nagradi, žepni kalkulator, bosta prejela Marija Golobič, Krvavčki Vrh 6, p. Semčič in Peter Biček, Krvavčki Vrh 17, p. Semčič. Nagrajeni lahko dvignejo nagrade na našem naročniškem oddelku. Ob zadnji letoski izterjavi naročnine za Dolenjski list bomo naročnike, ki so hkrati tudi redni plačniki, žrebali še dvakrat. Nagrade (walkman, namizni računalnik) ter štiri tolazilne nagrade (žepni kalkulatorje) je prispeval Technoshop, d.o.o., Suhor pri Metliki, ki ima na zalogi bogato izbiro televizorjev, video in Hi-Fi aparator znamke Samsung. Vse, ki se bodo pri njih odločili za nakup in prinesli s seboj zadnji izvod Dolenjskega lista, bodo nagradili še z lepim darilom. Za žrebanje naslednje nagrade (walkmana) bodo prišli v poštev vsi, ki so ali pa bodo po pošti ali na našem naročniškem oddelku plačali položnice do torka, 10. novembra.

Doma v Novem mestu je za nekaj časa zapustila plesno skupino Terphora, ki jo je ustanovila pred tremi leti in z njo kot umetniški vodja, koreograf in pedagog požela nekaj višjih uspehov med občinstvom in v strokovnih krogih. Upajmo, da se bo po newyorski izkušnji vrnila domov na Dolenjsko in novo znanje in izkušnje še naprej posredovala drugim.

M. MARKELJ

Naredili niso nicesar, zato me toliko bolj moti, ko slišim od prijateljev iz Radeca, da se je pred kratkim na javni tri-

buni v Radečah inž. Janez Nučič, predstavnik Smelta, hvalil, da so Šentjur že začeli.

»Pripravljajo 39-letnega Milan Dragar, zaposlen v radeški papirnic, in dodaja, da je s problemom 26. oktobra seznanil vse pristojne, vključno z ministrom Jazbinškim. V soboto odgovor je bil.

»Na nevarnost smo postal pozorni 18. oktobra, ko je zaradi nove struge Save spodkopala in odnesla del leve nabrežine pri izstopu iz HE Vrhovo, v dolžini cele vasi Šentjur. Ker je več hiš v neposredni bližini tega dela brezine, še posebej pa naša hiša, saj je od Save na tem mestu oddaljena le 6 metrov, obstaja velika nevarnost ponovnega spodjetanja in bi se lahko hiša zrušila. Vaščani menimo, da poseg ni bil pravilno izvršen, ker pred začetkom obravnavanja jezikov, niso začeli nabrežine ob Savi. Kolikor vem, so pred pričetkom gradnje HE Vrhovo objavljali, da naj bi zgradili 700 m dolg obrambni nasip. Naredili niso nicesar, zato me toliko bolj moti, ko slišim od prijateljev iz Radeca, da se je pred kratkim na javni tri-

buni v Radečah inž. Janez Nučič, predstavnik Smelta, hvalil, da so Šentjur že začeli.

»Pripravljajo 39-letnega Milan Dragar, zaposlen v radeški papirnic, in dodaja, da je s problemom 26. oktobra seznanil vse pristojne, vključno z ministrom Jazbinškim. V soboto odgovor je bil.

»Na nevarnost smo postal pozorni 18. oktobra, ko je zaradi nove struge Save spodkopala in odnesla del leve nabrežine pri izstopu iz HE Vrhovo, v dolžini cele vasi Šentjur. Ker je več hiš v neposredni bližini tega dela brezine, še posebej pa naša hiša, saj je od Save na tem mestu oddaljena le 6 metrov, obstaja velika nevarnost ponovnega spodjetanja in bi se lahko hiša zrušila. Vaščani menimo, da poseg ni bil pravilno izvršen, ker pred začetkom obravnavanja jezikov, niso začeli nabrežine ob Savi. Kolikor vem, so pred pričetkom gradnje HE Vrhovo objavljali, da naj bi zgradili 700 m dolg obrambni nasip. Naredili niso nicesar, zato me toliko bolj moti, ko slišim od prijateljev iz Radeca, da se je pred kratkim na javni tri-

buni v Radečah inž. Janez Nučič, predstavnik Smelta, hvalil, da so Šentjur že začeli.

»Pripravljajo 39-letnega Milan Dragar, zaposlen v radeški papirnic, in dodaja, da je s problemom 26. oktobra seznanil vse pristojne, vključno z ministrom Jazbinškim. V soboto odgovor je bil.

»Na nevarnost smo postal pozorni 18. oktobra, ko je zaradi nove struge Save spodkopala in odnesla del leve nabrežine pri izstopu iz HE Vrhovo, v dolžini cele vasi Šentjur. Ker je več hiš v neposredni bližini tega dela brezine, še posebej pa naša hiša, saj je od Save na tem mestu oddaljena le 6 metrov, obstaja velika nevarnost ponovnega spodjetanja in bi se lahko hiša zrušila. Vaščani menimo, da poseg ni bil pravilno izvršen, ker pred začetkom obravnavanja jezikov, niso začeli nabrežine ob Savi. Kolikor vem, so pred pričetkom gradnje HE Vrhovo objavljali, da naj bi zgradili 700 m dolg obrambni nasip. Naredili niso nicesar, zato me toliko bolj moti, ko slišim od prijateljev iz Radeca, da se je pred kratkim na javni tri-

buni v Radečah inž. Janez Nučič, predstavnik Smelta, hvalil, da so Šentjur že začeli.

»Pripravljajo 39-letnega Milan Dragar, zaposlen v radeški papirnic, in dodaja, da je s problemom 26. oktobra seznanil vse pristojne, vključno z ministrom Jazbinškim. V soboto odgovor je bil.

»Na nevarnost smo postal pozorni 18. oktobra, ko je zaradi nove struge Save spodkopala in odnesla del leve nabrežine pri izstopu iz HE Vrhovo, v dolžini cele vasi Šentjur. Ker je več hiš v neposredni bližini tega dela brezine, še posebej pa naša hiša, saj je od Save na tem mestu oddaljena le 6 metrov, obstaja velika nevarnost ponovnega spodjetanja in bi se lahko hiša zrušila. Vaščani menimo, da poseg ni bil pravilno izvršen, ker pred začetkom obravnavanja jezikov, niso začeli nabrežine ob Savi. Kolikor vem, so pred pričetkom gradnje HE Vrhovo objavljali, da naj bi zgradili 700 m dolg obrambni nasip. Naredili niso nicesar, zato me toliko bolj moti, ko slišim od prijateljev iz Radeca, da se je pred kratkim na javni tri-

buni v Radečah inž. Janez Nučič, predstavnik Smelta, hvalil, da so Šentjur že začeli.

»Pripravljajo 39-letnega Milan Dragar, zaposlen v radeški papirnic, in dodaja, da je s problemom 26. oktobra seznanil vse pristojne, vključno z ministrom Jazbinškim. V soboto odgovor je bil.

»Na nevarnost smo postal pozorni 18. oktobra, ko je zaradi nove struge Save spodkopala in odnesla del leve nabrežine pri izstopu iz HE Vrhovo, v dolžini cele vasi Šentjur. Ker je več hiš v neposredni bližini tega dela brezine, še posebej pa naša hiša, saj je od Save na tem mestu oddaljena le 6 metrov, obstaja velika nevarnost ponovnega spodjetanja in bi se lahko hiša zrušila. Vaščani menimo, da poseg ni bil pravilno izvršen, ker pred začetkom obravnavanja jezikov, niso začeli nabrežine ob Savi. Kolikor vem, so pred pričetkom gradnje HE Vrhovo objavljali, da naj bi zgradili 700 m dolg obrambni nasip. Naredili niso nicesar, zato me toliko bolj moti, ko slišim od prijateljev iz Radeca, da se je pred kratkim na javni tri-

buni v Radečah inž. Janez Nučič, predstavnik Smelta, hvalil, da so Šentjur že začeli.

»Pripravljajo 39-letnega Milan Dragar, zaposlen v radeški papirnic, in dodaja, da je s problemom 26. oktobra seznanil vse pristojne, vključno z ministrom Jazbinškim. V soboto odgovor je bil.

»Na nevarnost smo postal pozorni 18. oktobra, ko je zaradi nove struge Save spodkopala in odnesla del leve nabrežine pri izstopu iz HE Vrhovo, v dolžini cele vasi Šentjur. Ker je več hiš v neposredni bližini tega dela brezine, še posebej pa naša hiša, saj je od Save na tem mestu oddaljena le 6 metrov, obstaja velika nevarnost ponovnega spodjetanja in bi se lahko hiša zrušila. Vaščani menimo, da poseg ni bil pravilno izvršen, ker pred začetkom obravnavanja jezikov, niso začeli nabrežine ob Savi. Kolikor vem, so pred pričetkom gradnje HE Vrhovo objavljali, da naj bi zgradili 700 m dolg obrambni nasip. Naredili niso nicesar, zato me toliko bolj moti, ko slišim od prijateljev iz Radeca, da se je pred kratkim na javni tri-

buni v Radečah inž. Janez Nučič, predstavnik Smelta, hvalil, da so Šentjur že začeli.

»Pripravljajo 39-letnega Milan Dragar, zaposlen v radeški papirnic, in dodaja, da je s problemom 26. oktobra seznanil vse pristojne, vključno z ministrom Jazbinškim. V soboto odgovor je bil.

»Na nevarnost smo postal pozorni 18. oktobra, ko je zaradi nove struge Save spodkopala in odnesla del leve nabrežine pri izstopu iz HE Vrhovo, v dolžini cele vasi Šentjur. Ker je več hiš v neposredni bližini tega dela brezine, še posebej pa naša hiša, saj je od Save na tem mestu oddaljena le 6 metrov, obstaja velika nevarnost ponovnega spodjetanja in bi se lahko hiša zrušila. Vaščani menimo, da poseg ni bil pravilno izvršen, ker pred začetkom obravnavanja jezikov, niso začeli nabrežine ob Savi. Kolikor vem, so pred pričetkom gradnje HE Vrhovo objavljali, da naj bi zgradili 700 m dolg obrambni nasip. Naredili niso nicesar, zato me toliko bolj moti, ko slišim od prijateljev iz Radeca, da se je pred kratkim na javni tri-

buni v Radečah inž. Janez Nučič, predstavnik Smelta, hvalil, da so Šentjur že začeli.

»Pripravljajo 39-letnega Milan Dragar, zaposlen v radeški papirnic, in dodaja, da je s problemom 26. oktobra seznanil vse pristojne, vključno z ministrom Jazbinškim. V soboto odgovor je bil.

»Na nevarnost smo postal pozorni 18. oktobra, ko je zaradi nove struge Save spodkopala in odnesla del leve nabrežine pri izstopu iz HE Vrhovo, v dolžini cele vasi Šentjur. Ker je več hiš v neposredni bližini tega dela brezine, še posebej pa naša hiša, saj je od Save na tem mestu oddaljena le 6 metrov, obstaja velika nevarnost ponovnega spodjetanja in bi se lahko hiša zrušila. Vaščani menimo, da poseg ni bil pravilno izvršen, ker pred začetkom obravnavanja jezikov, niso začeli nabrežine ob Savi. Kolikor vem, so pred pričetkom gradnje HE Vrhovo objavljali, da naj bi zgradili 700 m dolg obrambni nasip. Naredili niso nicesar, zato me toliko bolj moti, ko slišim od prijateljev iz Radeca, da se je pred kratkim na javni tri-

buni v Radečah inž. Janez Nučič, predstavnik Smelta, hvalil, da so Šentjur že začeli.

»Pripravljajo 39-letnega Milan Dragar, zaposlen v radeški papirnic, in dodaja, da je s problemom 26. oktobra seznanil vse pristojne, vključno z ministrom Jazbinškim. V soboto odgovor je bil.

»Na nevarnost smo postal pozorni 18. oktobra, ko je zaradi nove struge Save spodkopala in odnesla del leve nabrežine pri izstopu iz HE Vrhovo, v dolžini cele vasi Šentjur. Ker je več hiš v neposredni bližini tega dela brezine, še posebej pa naša hiša, saj je od Save na tem mestu oddaljena le 6 metrov, obstaja velika nevarnost ponovnega spodjetanja in bi se lahko hiša zrušila. Vaščani menimo, da poseg ni bil pravilno izvršen, ker pred začetkom obravnavanja jezikov, niso začeli nabrežine ob Savi. Kolikor vem, so pred pričetkom gradnje HE Vrhovo objavljali, da naj bi zgradili 700 m dolg obrambni nasip. Naredili niso nicesar, zato me toliko bolj moti, ko slišim od prijateljev iz Radeca, da se je pred kratkim na javni tri-

buni v Radečah inž. Janez Nučič, predstavnik Smelta, hvalil, da so Šentjur že začeli.

»Pripravljajo 39-letnega Milan Dragar, zaposlen v radeški papirnic, in dodaja, da je s problemom 26. oktobra seznanil vse pristojne, vključno z ministrom Jazbinškim. V soboto odgovor je bil.

»Na nevarnost smo postal pozorni 18. oktobra, ko je zaradi nove struge Save spodkopala in odnesla del leve nabrežine pri izstopu iz HE Vrhovo, v dolžini cele vasi Šentjur. Ker je več hiš v neposredni bližini tega dela brezine, še posebej pa naša hiša, saj je od Save na tem mestu oddaljena le 6 metrov, obstaja velika nevarnost ponovnega spodjetanja in bi se lahko hiša zrušila. Vaščani menimo, da poseg ni bil pravilno izvršen, ker pred začetkom obravnavanja jezikov, niso začeli nabrežine ob Savi. Kolikor vem, so pred pričetkom gradnje HE Vrhovo objavljali, da naj bi zgradili 700 m dolg obrambni nasip. Naredili niso nicesar, zato me toliko bolj moti, ko slišim od prijateljev iz Radeca, da se je pred kratkim na javni tri-

buni v Radečah inž. Janez Nučič, predstavnik Smelta, hvalil, da so Šentjur že začeli.

»Pripravljajo 39-letnega Milan Dragar, zaposlen v radeški papirnic, in dodaja, da je s problemom 26. oktobra seznanil vse pristojne, vključno z ministrom Jazbinškim. V soboto odgovor je bil.

»Na nevarnost smo postal pozorni 18. oktobra, ko je zaradi nove struge Save spodkopala in odnesla del leve nabrežine pri izstopu iz HE Vrhovo, v dolžini cele vasi Šentjur. Ker je več hiš v neposredni bližini tega dela brezine, še posebej pa naša hiša, saj je od Save na tem mestu oddaljena le 6 metrov, obstaja velika nevarnost ponovnega spodjetanja in bi se lahko hiša zrušila. Vaščani menimo, da poseg ni bil pravilno izvršen, ker pred začetkom obravnavanja jezikov, niso začeli nabrežine ob Savi. Kolikor vem, so pred pričetkom gradnje HE Vrhovo objavljali, da naj bi zgradili 700 m dolg obrambni nasip. Naredili niso nicesar, zato me toliko bolj moti, ko slišim od prijateljev iz Radeca, da se je pred kratkim na javni tri-

buni v Radečah inž. Janez Nučič, predstavnik Smelta, hvalil, da so Šentjur že začeli.

»Pripravljajo 39-letnega Milan Dragar, zaposlen v radeški papirnic, in dodaja, da je s problemom 26. oktobra seznanil vse pristojne, vključno z ministrom Jazbinškim. V soboto odgovor je bil.

»Na nevarnost smo postal pozorni 18. oktobra, ko je zaradi nove struge Save spodkopala in odnesla del leve nabrežine pri izstopu iz HE Vrhovo, v dolžini cele vasi Šentjur. Ker je več hiš v neposredni bližini tega dela brezine, še posebej pa naša hiša, saj je od Save na tem mestu oddaljena le 6 metrov, obstaja velika nevarnost ponovnega spodjetanja in bi se lahko hiša zrušila. Vaščani menimo, da poseg ni bil pravilno izvršen, ker pred začetkom obravnavanja jezikov, niso začeli nabrežine ob Savi. Kolikor vem, so pred pričetkom gradnje HE Vrhovo objavljali, da naj bi zgradili 700 m dolg obrambni nasip. Naredili niso nicesar, zato me toliko bolj moti, ko slišim od prijateljev iz Radeca, da se je pred kratkim na javni tri-

<p